

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TURİZM İŞLETMECİLİĞİ ANABİLİM DALI
TURİZM İŞLETMECİLİĞİ PROGRAMI
DOKTORA TEZİ

AMASRA'DA EV PANSİYONCULUĞU ALGISI VE UYGULAMA
SORUNLARI

Gökhan EMİR

Danışman
Prof. Dr. Osman Avşar KURGUN

İZMİR – 2018

YEMİN METNİ

Doktora Tezi olarak sunduğum “**Amasra’da Ev Pansiyonculuğu Algısı ve Uygulama Sorunları**“ adlı çalışmanın, tarafımdan, akademik kurallara ve etik değerlere uygun olarak yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

....../.../2018

Gökhan EMİR

ÖZET
Doktora Tezi
Amasra’da Ev Pansiyonculuğu Algısı ve Uygulama Sorunları
Gökhan EMİR

Dokuz Eylül Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı
Turizm İşletmeciliği Programı

Türkiye genelinde ev pansiyonculuğu; pansiyonculuk ve ikinci konutların turizme açılması şeklinde yapılmaktadır. Ancak, ev pansiyonculuğu herhangi bir plan-program dâhilinde yapılmadığından beklenen sonuç alınamamaktadır. Bu bağlamda, eski bir ev pansiyonculuğu merkezi olan ve Türkiye’nin Batı Karadeniz Bölgesi kıyısında yer alan Bartın ilinin Amasra ilçesinde işletilmekte olan ev pansiyonlarının turizme yeterince hizmet verip vermediği konusunda pansiyon sahipleri ve paydaşların algıları ve uygulama sorunları araştırılmış olup ilgili kamu ve özel sektör kuruluşlarıyla bu konuda bilgi alışverişinde bulunulmuştur. Amasra’da işletilmekte olan ev pansiyonlarının büyük bir kısmının turizm amaçlı kullanılmadığı, geriye kalan az bir bölümünün turizme hizmet edecek düzeyde çalıştırıldıkları tespit edilmiştir.

Amasra’daki turistik ev pansiyonlarının turizme daha iyi hizmet verebilmeleri için; denetimlerin artırılması ve yasalara uymayanlara devletin yaptırım gücünün kullanılması, ev pansiyonlarının da diğer konaklama işletmeleri gibi sınıflandırılması, bütün ilgililerin daha koordineli biçimde çalışmalarını sağlamak amacı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı’nca hazırlanacak “Ev Pansiyonculuğu Yönetmeliği” nin biran önce çıkartılıp uygulanması ve ev pansiyoncularının derneklerinin oluşturulmasının gerekliliği önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Amasra, Ev Pansiyonculuğu, Turizm Algısı

ABSTRACT

Doctoral Thesis

Doctor of Philosophy (PhD)

Guest House Perception in Amasra and Problems in Practice

Gökhan EMİR

Dokuz Eylül University

Graduate School of Social Sciences

Department of Tourism Management

Tourism Management Program

In Turkey, guest house management is implemented as boarding house and opening secondary dwellings for tourism. However, guest house the expected outcomes cannot be reached since it isn't implemented in accordance with a plan or programme. In this context, it was researched whether the guest houses in Amasra serve for tourism adequately and the problems encountered in practice were investigated by exchanging ideas with public and private institutions on this matter. It was concluded that the majority of the guest houses in Amasra weren't used for the purposes of tourism and few of them served the touristic activities in the city.

In order for the touristic guest houses in Amasra to serve better for the purposes of tourism, it was recommended that auditions should be increased and the sanctions of the government should be enforced for the ones which violate the related law, guest houses should be classified as other accommodation enterprises, "Guest House Regulation" should be prepared and put into practice by the Ministry of Culture and Tourism to ensure that all the people in the process work in coordination and guest house managers should establish an association.

Key Words: Amasra, House Pensions, Tourism Perception

AMASRA'DA EV PANSİYONCULUĞU ALGISI VE UYGULAMA SORUNLARI

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI	ii
YEMİN METNİ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLOLAR LİSTESİ	ix
ŞEKİLLER LİSTESİ	x
EKLER LİSTESİ	xi
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM PANSİYON VE PANSİYONCULUK

1.1. PANSİYON VE PANSİYONCULUK	3
1.1.1. Pansiyonculuğun Önemi	3
1.1.2. Pansiyonların Özellikleri ve Konaklama İşletmelerindeki Yeri	4
1.2. PANSİYONCULUĞUN GELİŞİM SÜRECİ	8
1.2.1. Amerika ve Avrupa'da Pansiyonculuk	8
1.2.2. Türkiye'de Pansiyonculuk	11
1.3. PANSİYONCULUKLA İLGİLİ YASAL DÜZENLEMELER	13
1.3.1. Amerika ve Avrupa'da Pansiyonların Yasal Durumu	14
1.3.2. Türkiye'de Pansiyonların Yasal Durumu	16
1.4. PANSİYONLARIN PAZARLANMASI	17
1.4.1. Amerika'da Pansiyonların Pazarlanması	17
1.4.2. Türkiye'de Pansiyonların Pazarlanması	18

İKİNCİ BÖLÜM

EV PANSİYONCULUĞU, AMASRA VE TURİZM ALGISI

2.1.	EV PANSİYONCULUĞU	20
2.1.1.	Ev Pansiyonculuğu Tanımı	20
2.1.2.	Ev Pansiyonculuğunun Özellikleri	23
2.1.3.	Ev Pansiyonculuğunun Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Profili	27
2.1.4.	Ev Pansiyonculuğunun Mahalli İdareler ve Belediyeler ile İlişkisi	30
2.2.	AMASRA'DA EV PANSİYONCULUĞU	31
2.2.1.	Amasra Tarihi	32
2.2.2.	Amasra Coğrafyası	33
2.2.3.	Amasra Turizmi	34
2.2.4.	Amasra'da Ev Pansiyonculuğu	39
2.3.	TURİZM ALGISI VE AMASRA'DA EV PANSİYONCULUĞU ALGISI	40
2.3.1.	Turizm Algısı	41
2.3.1.1.	Turizmin Ekonomik Etkilerine Yönelik Algı	42
2.3.1.2.	Turizmin Kültürel Etkilerine Yönelik Algı	43
2.3.1.3.	Turizmin Çevresel Etkilerine Yönelik Algı	44
2.3.2.	Turizmde Algı Yönetimi	45
2.3.3.	Amasra'da Ev Pansiyonculuğu Algısı	46

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

AMASRA'DA EV PANSİYONCULUĞU ALGISI VE UYGULAMA

SORUNLARINA YÖNELİK ARAŞTIRMA

3.1.	ARAŞTIRMA KONUSU İLE İLGİLİ YAZIN	48
3.2.	ARAŞTIRMA	58
3.2.1.	Araştırmanın Sorunsalı	58
3.2.2.	Araştırmanın Amacı ve Önemi	58
3.3.	ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ VE TASARIMI	59
3.3.1.	Evren ve Örneklemi	61
3.3.2.	Veri Toplama Aracı ve Süreci	63

3.3.3. Veri Analizi	64
3.3.4. Geçerlilik, Güvenilirlik ve Genelleme	66
3.4. ARAŞTIRMANIN BULGULARI	70
3.4.1. Demografik Bulgular	70
3.4.2. Ev Pansiyonlarına İlişkin Bulgular	76
3.4.3. Paydaşlara İlişkin Bulgular	86
3.4.4. Araştırma Bulgularının Değerlendirilmesi	91
3.4.4.1. Ev Pansiyonculuğu Algısının Değerlendirilmesi	91
3.4.4.2. Ev Pansiyonculuğu Uygulama Sorunlarının Değerlendirilmesi	94
SONUÇ VE ÖNERİLER	97
KAYNAKÇA	105
EKLER	

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 1: Türlerine Göre Turizm Belgeli Konaklama Tesislerinin Sayısı (2017)	s.6
Tablo 2: Pansiyonlara Geliş, Geceleme, Kalış Süresi ve Doluluk (2008-2017)	s.7
Tablo 3: Ev Pansiyonlarının Özellikleri	s.25
Tablo 4: Amasra’da Yatırım, İşletme ve Yerel Yönetim Belgeli Tesisler (2017)	s.38
Tablo 5: Ev Pansiyonlarının Oda Sayılarına Göre Dağılımı	s.71
Tablo 6: Ev Pansiyoncularının Cinsiyetlerine Göre Dağılımı	s.72
Tablo 7: Ev Pansiyoncularının Yaşlarına Göre Dağılımı	s.72
Tablo 8: Ev Pansiyoncularının Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı	s.72
Tablo 9: Ev Pansiyoncularının Medeni Durumlarına Göre Dağılımı	s.73
Tablo 10: Ev Pansiyonlarının Yıllık Gelirlerine Göre Dağılımı	s.73
Tablo 11: Ev Pansiyonlarının Açık Kaldıkları Süreye Göre Dağılımı	s.74
Tablo 12: Ev Pansiyonlarının Çalışma Sürelerine Göre Dağılımı	s.74
Tablo 13: Ev Pansiyonlarının Mülkiyet Durumlarına Göre Dağılımı	s.74
Tablo 14: Ev Pansiyonlarının Ortalama Oda Ücretlerine Göre Dağılımı	s.75
Tablo 15: Ev Pansiyonlarının Gelir Kaynaklarına Göre Dağılımı	s.75
Tablo 16: Ev Pansiyonlarının Çalışanların Durumlarına Göre Dağılımı	s.75
Tablo 17: Ev Pansiyonlarının Devlet/Kredi Desteği Durumlarına Göre Dağılımı	s.76
Tablo 18: Ev Pansiyoncularının Kursu Katılma Durumlarına Göre Dağılımı	s.76

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Amasra Haritası	s.33
Şekil 2: Amasra Ev Pansiyonculuğu Model Önerisi	s.100
Şekil 3: Amasra Ev Pansiyonculuğu Komitesi	s.101

EKLER LİSTESİ

EK 1: Amasra’da Belediye Belgeli Ev Pansiyonlarının Listesi	ek s.1
EK 2: Amasra’da Mülakat Yapılan Ev Pansiyonlarının Listesi	ek s.7
EK 3: Ev Pansiyonlarına İlişkin Bilgiler	ek s.8
EK 4: Amasra’da Ev Pansiyonları Anket Formu	ek s.11
EK 5: Amasra’da Ev Pansiyonları Yarı Yapılandırılmış Mülakat Formu	ek s.12

GİRİŞ

Dünyada değişen turizm eğilimleriyle beraber konaklama işletmeleri de değişiklik göstermiş farklı yeni türde konaklama işletmeleri ortaya çıkmıştır. Yeni eğilimlere alternatif olarak ortaya çıkan küçük konaklama işletmeleri ülkeye gelen turistlerin alternatifi olmaya başlamıştır. Küçük konaklama işletmeciliğinden olan pansiyonculuk konaklama sektörünün sayısal olarak önemli fakat ihmal edilen veya henüz açıklanamayan bir parçasıdır. Sürdürülebilir turizmde pansiyonculuğun geliştirilmesi, sosyo-kültürel ve ekonomik kalkınmada önemli bir yer tutmaktadır.

Türkiye’de genellikle Akdeniz ve Ege kıyılarında yoğunlaşan kıyı turizmi başta iklim olmak üzere diğer bazı değişkenlere bağlı olarak Karadeniz kıyılarında benzer şekilde gelişme gösterememiştir. Buna karşılık, eko turizme yönelim, Karadeniz Bölgesinde gelişme göstermiştir. Batı Karadeniz kıyılarının önemli turistik ilçelerinden olan Amasra, bu gelişmelerin yaşandığı destinasyonlardan biri konumundadır. Turistik kaynakları koruyarak turizm hareketlerini gerçekleştirmek olarak özetlenen sürdürülebilir turizm, bugün sadece bilimsel çevrelerin değil, sivil toplum kuruluşları ile birlikte kamu kurumlarının da dile getirdiği önemli bir olgudur. Bu nedenle, çevreye duyarlı turizm aktivitelerinin Amasra’da da gelişmesi ve gelecek nesillere aktarımı, önemli kazanımlardan biri olacaktır.

1940’lı yıllarda turizm hareketinin daha fazla olduğu İstanbul, Ankara ve İzmir gibi illerdeki insanlar gidecek yerler, gezecek yöreler aramaktaydılar. O zamanlar, ulaşım imkânlarının el verdiği yerlerin arasında günümüzde Bartın iline bağlı Amasra ilçesi gelmekteydi. Bu illere yakınlık avantajını iyi kullanan Amasra ilk etapta yerli daha sonraları yabancıların da ilgisini çekmesiyle gelen misafir sayısında bir artış olmuştu. Mevcut otel sayısının kısıtlı olmasından dolayı gelen tüm bu misafirler, Amasralıların evlerine konuk olmaktaydılar.

Konaklama işletmeleri içinde pansiyonların önemi, turizmden beklenen gelir yönünden fazladır. Çünkü pansiyonlar alt ve orta gelir grubuna giren turistler yönünden cazip konaklama yerleridir. Bunlar diğer konaklama işletmelerine göre daha ucuz, daha samimi ve yörenin mahalli özelliklerinin turiste daha iyi şekilde ifade edebilen küçük ölçekli ticari işletmelerdir. Bu özellikleri sebebiyle turistlerin çoğunluğu tarafından tercih edilmektedirler. Pansiyonculukta misafire konaklama ve

yeme-içme gibi alışılmış hizmetler doğrudan doğruya veya dolaylı olarak pansiyon sahibi tarafından sağlandığından; pansiyonculuk ile bir taraftan sektörün yatak kapasitesi artırılırken, bir taraftanda pansiyon sahiplerini turizm hizmetlerinde kullanmak suretiyle personel sıkıntısını kısmen önlemek mümkün olabilmektedir. Bu durum özellikle Batı Karadeniz Bölgesi gibi konaklama ve nitelikli turizm personeli imkânları sınırlı olan yerler için önemli faydalar sağlayabilmektedir.

Türkiye’de turizm sektöründe ileri gitmiş diğer bölgeler gibi Amasra’nın da ev pansiyonculuğu alanında ilerleyebilmesi için, mevcut ev pansiyonculuğunun yeniden yapılandırılması ve uygulama sorunlarının ortadan kaldırılması gerekmektedir. Bu amaç çerçevesinde, Amasra’da ev pansiyonculuğu algısı ve uygulama sorunlarını araştırmaya yönelik çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden birisi olan “yarı yapılandırılmış mülakat” kullanılmıştır. Mülakatlar ev pansiyonu sahip/işletmecilerine ve ilgili paydaşlara uygulanmıştır. Toplanan veriler nitel veri analizi yaklaşımlarından betimsel analiz tekniği kullanılarak çözümlenmiştir.

Tezin birinci bölümünde, pansiyonculuk ve özellikleri, pansiyonculuğun gelişim süreci, pansiyonculukla ilgili yasal düzenlemeler, pansiyonların pazarlanması konuları incelenmiştir.

Tezin ikinci bölümünde, ev pansiyonculuğu, Amasra ve turizm algısı ele alınmıştır.

Tezin üçüncü bölümünde ise, Amasra’da ev pansiyonculuğu algısı ve uygulama sorunlarına yönelik bir araştırma yapılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

PANSİYON VE PANSİYONCULUK

1.1. PANSİYON VE PANSİYONCULUK

Günümüzde turizm artık bir lüks değil, yoğun çalışma hayatının stresini giderici sosyal bir ihtiyaçtır. Bu sebeple de lüks turizm yerini yavaş yavaş ucuz ve temiz konaklama yerlerinde gerçekleştirilen faaliyetlere bırakmaktadır. Ayrıca turist, tatili sırasında, evindeki rahatlığını arayan kişi olduğundan pansiyonlara ilginin giderek arttığı gözlenmektedir. Özellikle dinlenme turizmine uygun yörelerde yaygın bulunan pansiyonlarda bir ev ortamı hâkimdir. Böylece turist asıl amacı yanında, o yörenin örf ve adetlerini, folklorunu daha yakından tanıma imkânı bulmaktadır. Bu potansiyeli değerlendirmek amacıyla dünyada turistik açıdan gelişmiş destinasyonlarda, gittikçe artan sayıda daha çok girişimcinin, az sermayeye dayalı pansiyon işletmeciliğine katılma istekleri de artmaktadır.

Pansiyon kelimesinin kökeni, Latince’ de ödeme, ücret anlamına gelen “pensio” sözcüğünden gelir. Fransızca’ da “pension” kelimesi bu sözcükten türemiştir. Fransızcada bu kelime ücret, maaş, gelir ve kiralık oda olarak kullanılır. Geçmişte kiralık oda diye bilinen pansiyonlar konaklama hizmeti vermek amacıyla, bütünü veya bir bölümü sürekli veya belli bir zaman için kiraya verilen, isteğe göre yemek hizmeti de veren evleri ifade eder. Tamamı veya bir kısmı devamlı konaklamaya açılan ve istenildiğinde yeme-içme hizmeti de veren konaklama işletmelerine pansiyon denir (Sezgin, 2001: 92).

1.1.1. Pansiyonculuğun Önemi

Pansiyonlar orta derecede kazanca sahip turistlerin daha çok tercih ettiği, diğer konaklama tesislerine göre daha ucuz, daha samimi ve bölgenin mahalli özelliklerinin ve kültürel değerlerinin turiste daha etkin olarak sunulduğu işletmelerdir. Özellikle ev pansiyonculuğunda ve aile bireylerinin çalıştırdığı

pansiyon işletmelerinde ailenin yaşadığı ve ailede yaşatılan tüm kültürler doğrudan konaklayanlara sunulabilmekte hatta onlarda o değerlerin içinde yaşayabilmektedir. Bununla birlikte, pansiyonlarda konaklayan müşteriler ile pansiyon işletmecileri arasındaki ilişkiler daha fazla olmakta bu da kültür alışverişini kolaylaştırmaktadır. Pansiyon işletmeciliği turizm talebinin yüksek olduğu dönemlerde ucuz ve temiz ilave yatak kapasitesini oluşturmaktadır. Dört ve beş yıldızlı otel ve tatil köylerinde konaklayanlara daha çok açık büfede sunulan yiyecekler-içecekler mönü de yer alırken, pansiyonda konaklayanlar yemeklerini kendileri pişirebileceği gibi özellikle yöresel tercihlerin baskın olduğu yemekler pansiyoncu tarafından yapılabilmektedir (Ardahan, 2003: 260-265).

Konaklama işletmeleri içinde pansiyonların önemi turizmden beklenen gelir yönünden büyüktür. Çünkü pansiyonlar alt ve orta seviyede kazanca sahip turistler yönünden cazip konaklama işletmeleridir. Bunlar, diğer konaklama işletmelerinden daha ucuz, daha samimi ve yörenin mahalli özelliklerini turistlere daha iyi bir şekilde ifade edebilen kuruluşlardır. Bu yapıları nedeniyle yerli ve yabancı turistlerin çoğunluğu tarafından öncelikle aranan konaklama işletmeleridir. Turizm sektöründen büyük gelir sağlayan ülkelerdeki pansiyonlar, diğer konaklama işletmelerinin yaklaşık yarısı oranındadır. Böyle ülkelere giden turistler, bu pansiyonları öncelikle tercih ederek bunlardan faydalanmakta ve o ülke ekonomisine harcamaları ile büyük oranda katkıda bulunmaktadır. Ayrıca, pansiyonlarda konaklayan turistlerle pansiyon işletmecileri arasındaki ilişkiler artmakta, bu da kültür alışverişini kolaylaştırmaktadır (Güçlü, 1995: 22).

Turizm sektöründe gelişmiş diğer dünya ülkeleri gibi Türkiye'nin de pansiyon işletmeciliği alanında gelişebilmesi için, mevcut pansiyonların dünya standartlarına çıkarılması ve yürürlükteki kanunlar ile veya yeni kanuni düzenlemeler ile bu konudaki boşluğun ortadan kaldırılması gerekmektedir.

1.1.2. Pansiyonların Özellikleri ve Konaklama İşletmelerindeki Yeri

Pansiyonlar bazı özellikleri ile diğer konaklama işletmelerinden ayrılmaktadırlar. Bu özellikler şunlardır (Güçlü, 1995: 22-23):

- a. Konaklamanın dışında kalan hizmetlerin pansiyonda kalmayan kişilere verilmemesi,
- b. Konaklayanlar dışındakilerin oturabileceği salonların olmaması,
- c. Bir ev havasının hâkim olması,
- d. İşletmenin organizasyonu ve idaresinin basit bir yapıya sahip olması ve hizmetlerin çoğunlukla mal sahibi veya ailesi tarafından yapılması,
- e. Uygun fiyatlarla hizmet sunulması,
- f. Genellikle konaklama süresinin otellere göre yüksek olması.

Pansiyonlar otellere göre küçük işletmelerdir. Daha çok aile işletmesi karakterinde olmaları ve yukarıda belirtilen özellikleri itibariyle dinlenme turizmine hizmet eden mahallerde oransal olarak geliri düşük kitlelere uygun bir konaklama işletmesi tipini oluşturmaktadırlar (Toskay, 1990: 233-234).

Turizmde tesis ve yatak kapasitesi turizm arzının önemli bir göstergesidir. Pansiyonların turizm işletmeleri içindeki yerine bakıldığında, Kültür ve Turizm Bakanlığının 2017 yılı istatistiklerine göre;

Tablo 1: Türlerine Göre Turizm Belgeli Konaklama Tesislerinin Sayısı (2017)

TÜRÜ	TURİZM YATIRIM BELGELİ			TURİZM İŞLETME BELGELİ		
	TESİS	ODA	YATAK	TESİS	ODA	YATAK
Otel	825	98 760	209 474	2 845	377 169	785 480
Motel				9	282	567
Tatil Köyü	34	8 219	19 203	78	27 738	61 422
Termal Otel	32	8 471	18 552	82	12 897	27 293
Termal Tatil Köyü	1	99	198	2	81	171
Pansiyon	1	20	40	97	1 230	2 479
Kamping	8	323	929	7	847	2 425
Oberj				3	408	890
Apart Otel	1	128	256	172	6 792	15 353
Özel Tesis	33	798	1 611	361	10 898	22 265
Golf Tesisi	1	60	228	3	578	1 442
Turizm Kompleksi	3	1 532	3 784	4	3 164	6 668
Butik Otel	97	3 225	6 682	91	3 504	7 077
Tatil Sitesi	1	298	1 526	3	266	984
Tatil Villası				1	70	140
Dağ Evi	3	124	238	2	98	272
Çiftlik/Köy Evi	8	109	218	8	53	102
Yayla Evi	3	62	124	2	30	90
Hostel				1	123	166
Toplam	1 051	122 228	263 033	3 771	446 228	935 286

Kaynak: <http://yigm.kulturturizm.gov.tr/TR,9860/turizm-belgeli-tesisler.html>

Turizm işletme belgeli pansiyon sayısı 97 olup, 1 230 oda ve 2 479 yatak ile hizmet vermektedirler. Pansiyon sayısı turistik tesis sayısına oranlandığında çıkan sonucun % 4 gibi düşük bir oranda olduğu görülmektedir.

Tablo 2: Pansiyonlara Geliş Sayısı, Geceleme, Kalış Süresi ve Doluluk Oranları (2008-2017)

Yıllar	Tesise Geliş Sayısı			Geceleme			Ortalama Kalış Süresi			Doluluk Oranı (%)		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
2008	13 440	41 127	54 567	60 127	83 882	144 009	4.5	2.0	2.6	12.41	17.32	29.73
2009	16 559	37 530	54 089	68 265	71 657	139 922	4.1	1.9	2.6	16.30	17.11	33.41
2010	6 321	37 703	44 024	33 656	74 769	108 425	5.3	2.0	2.5	9.50	21.11	30.62
2011	7 269	32 709	39 978	33 791	55 939	89 730	4.6	1.7	2.2	9.30	15.39	24.69
2012	7 582	35 502	43 084	34 125	63 219	97 344	4.5	1.8	2.3	10.23	18.95	29.18
2013	5 533	25 965	31 498	21 900	56 987	78 887	4.0	2.2	2.5	7.08	18.44	25.52
2014	7 676	23 333	31 009	30 116	47 497	77 613	3.9	2.0	2.5	9.85	15.53	25.37
2015	8 355	30 714	39 069	20 237	54 473	74 710	2.4	1.8	1.9	6.13	16.50	22.63
2016	9 331	39 511	48 842	20 664	64 951	85 615	2.2	1.6	1.8	5.71	17.96	23.67
2017	6 949	40 402	47 351	18 103	80 715	98 818	2.6	2.0	2.1	3.89	17.35	21.24

Kaynak: www.kulturturizm.gov.tr, istatistiklerinden derlenmiştir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı konaklama istatistiklerinden 2008-2017 yılları arasında on yıllık rakamlara bakıldığında, Türkiye’de pansiyonlara gelen yabancı sayılarında düşüş olurken (yıllık ortalama 9.000 kişi), yerli sayısında artış olmuştur (yıllık ortalama 34.000 geceleme). Yabancı geceleme sayıları (yıllık ortalama 34.000 geceleme) ve ortalama kalış sürelerinde (yıllık ortalama 4 gece) düşüş yaşanırken yerli geceleme sayısı (65.000 geceleme) ve ortalama kalış süresi (yıllık ortalama 2 gece) aynı kalmıştır. Doluluk oranlarında ise yabancılarda (yıllık ortalama %9) düşüş yaşanırken yerli doluluk oranı (yıllık ortalama %17) aynı kalmıştır.

1.2. PANSİYONCULUĞUN GELİŞİM SÜRECİ

Dünyada her yıl belirli oranlarda artan turizm seyahatlerine karşılık olarak turistik bölgelerdeki konaklama işletmeleri de oda ve yatak sayılarını artırmışlardır. Otel yapımına uygun olmayan ya da yatırım için talep edilmeyen bölgelerde ise pansiyonculuk gelişmiştir. Özellikle ülkemizin çeşitli yörelerinde yaygın olan pansiyonculuk turizme ekonomik, sosyal ve kültürel noktada katkısı olduğu görülmektedir.

1.2.1. Amerika ve Avrupa’da Pansiyonculuk

Amerika’da 1970’li yıllarda gelişmeye başlayan bu sektörde, 1993 yılında elde edilen gelir yaklaşık 1.3 milyar dolar ve pansiyonlar rehberine kayıtlı 9.000 pansiyon bulunmaktadır. Ayrıca, pansiyon rehberinde kayıtlı olmayan ancak işletme faaliyetlerine rezervasyon servisleri aracılığıyla devam eden 15.000’e yakın pansiyonun da hizmet vermekte olduğu belirtilmiştir. Amerika kendi bünyesi içerisinde pansiyonları 4 kategoriye ayırmıştır (Güçlü, 1995: 23-24).

a) Misafir Evi (Host Home): Bina sahibinin elindeki boş odaları kâr amacı ile kiralamasıyla meydana gelir. Bu tip pansiyonlar daha çok rezervasyon servisleri aracılığı ile veya ağızdan ağıza yapılan tanıtım sayesinde hizmet vermektedirler.

b) Yatak + Kahvaltı (Bed and Breakfast): Bina eşit iki kısma bölünerek, yarısının bina sahibi tarafından diğer yarısının da konuklar tarafından kullanılması sağlanır. Genelde bu tip pansiyonlarda konuklara ayrılan oda adedi 4-5'dir. Bu pansiyonların çoğu tarihi binalardır ve bu pansiyonları işletenler genellikle pansiyonculuğu temel uğraşlarının yanında ek bir uğraş olarak yürütmektedirler.

c) Yatak + Kahvaltı Evi (Bed and Breakfast Lodge): Bu tür konaklama işletmelerinde temel amaç, konuğa konaklama hizmeti sağlamaktır. Bu tip pansiyonlar, ruhsatlı olup, işletmecilerin temel geçim kaynaklarıdır. Bu türdeki pansiyonların büyüklükleri 2 oda ile 20 oda arasında değişmektedir. Hizmetlerin çoğu pansiyon sahibi tarafından yerine getirilmekte ancak ihtiyaçlar nispetinde eleman da çalıştırmaktadırlar.

d) Taşra Evi (Country Inn): Bu tip pansiyonlar, dışarıdan gelen pasan konuklara da kahvaltı dâhil olmak üzere yemek servisi veren işletmelerdir.

Simpson (1998: 9-10)'un belirttiği gibi misafir evlerinde konuklar ile ev sahipleri birlikte yaşamaktadırlar ve oturma odası ile yemek odasını birlikte paylaşmaktadırlar. Ev sahibinin tüm özel eşyaları konuğun da gözü önündedir. Banyolar dahi ortak kullanılmaktadır. Ancak bir veya iki odada özel kullanım için banyo bulunmaktadır. Eğer konuk özel banyosu bulunan odayı tercih ederse onu kiralayabilir ve dolayısıyla bu tip pansiyonlarda misafirlerin tanımadıkları bir kişinin evi bir arkadaşlarının eviymiş gibi kullanılmaktadır.

Yatak + Kahvaltı evlerinde ise misafir evlerine nazaran konaklamaya elverişli daha fazla oda mevcuttur. Bu tesislerde ev sahibinin kendi özel kullanımına ait bir yemek ve dinlenme odası vardır. Konuk-işletmeci ilişkileri misafir evlerindeki nazaran daha resmidir ve odaların tümünde özel kullanıma ait banyolar bulunmaktadır. Amerika'da pansiyonların bulunduğu eyaletlerdeki yerel yönetim ile pansiyon işletmecileri arasındaki en büyük sorunlardan biri, pansiyon sahiplerinin tarihi eserleri koruma kanununu ihlal ettikleri gerekçesidir. Amerika'daki pansiyonların yarıya yakınının tarihi eser kapsamında bulunduğunu ve bu türdeki işletmelerin yapılara zarar verebileceğini belirten yetkililer bu işletmelerin kapatılmasını istemektedirler. Bu binalarda pansiyonculuk yapılmasını teşvik edenlerin savunduğu ise, tarihi eserleri kötüye kullanmak değil aksine onları aslına uygun şekilde restore ederek hem yeni bir konaklama sektörü oluşturulmuş hem de

bu binaların atıl bir vaziyette durup heba olmaları engellenmiştir diye ifade etmektedirler (Güçlü, 1995: 25-26).

Avrupa’da büyük şehirlerin aşırı kalabalık ve sıkıcı ortamından kaçan birçok Avrupalı, kırsal alanlardaki sessiz, sakin ve huzur dolu ortamda kendilerine yeni bir hayat düzeni kurmuşlardır. Şehirlerdekilere nazaran büyük köy evlerine yerleşen bu kişiler, hem ek bir gelir elde etmek, hem de boşta kalan odalarını konaklamak isteyenlerin hizmetine sunmak için pansiyonculuğu cazip bir meslek olarak seçmiştir. Bu uğraş ile hem boş vakitlerini değerlendirme imkânını hemde ek bir gelir elde etme fırsatını bulmuşlardır. Değişiklik arayan çiftçilerde kendi oturdukları evlerini tadilat yaparak ev pansiyonlarına dönüştürmüşler ve hem yeni bir uğraş hemde ek bir kazanç elde etmişlerdir. Özellikle kısa tatiller için uygun fiyatlar sunan bu pansiyonlar, haftasonu tatillerini veya kısa tatil aralıklarını şehirlerden uzak sessiz sakin yerlerde geçirip ülkenin değişik yerlerini gezip görmeye çok meraklı olan Avrupa halkının oldukça ilgisini çekmektedir. Ucuz konaklamanın yanında, kırsal alanda doğa ile içiçe oldukları için bu pansiyonlara çizim yapmak amacı ile uzun doğa yürüyüşleri ve kuş gözlemciliği yapmak için de birçok kişi gelmektedir (Dillard ve Causin, 1990: 8-9).

Amerika’da pansiyonlar nüfusu 10.000’i geçmeyen küçük kasabalarda, 6-7 odalı, 5-6 banyolu ve 10 arabalı park yeri ile hizmet verir. Bu pansiyonlarda kalış süresi ortalama iki gündür ve ortalama doluluk oranı % 45’dir. Pansiyonlarda konaklayan müşteriler yeme-içme kolaylıklarından da faydalanabilmektedirler. Altı yedi odalı bir pansiyonda, genelde bir veya iki kişi daimi olarak, iki kişi de geçici olarak hizmet vermektedir. Bazı pansiyonlarda ise bu hizmetler yanında toplantı yapabilme imkânları da mevcuttur. Amerikan tipi pansiyonlar ile Avrupa tipi pansiyonları birbirlerinden ayıran özelliklerin başında pansiyonlardaki banyolar gelmektedir. Amerika’daki pansiyonlarda Avrupa’dakilerin aksine her odada özel bir de banyo bulunmaktadır. Avrupa’daki uygulamalarda ise banyo pansiyon sakinleri tarafından ortak olarak kullanılmaktadır ve banyonun yeri zemin kattadır (Emerick ve Emerick, 1994: 20).

1.2.2. Türkiye’de Pansiyonculuk

Türk insanında olan misafirperverliğin turistler açısından yaşanabileceği en güzel ortamlardan biri pansiyonlardır. Birkaç odalı pansiyonda kalan turistler için tatilin anlamı başka olacaktır. Turistler istedikleri zaman ve istedikleri şekilde yemeklerini yapabilecekleri gibi, bazen de pansiyon sahibinin masasına misafir olabilecek böylece kültür alışverişinde bulunabilecektir. Pansiyonculuk yapılan bölgelerde bu işi yapacaklara mutlaka eğitim verilmeli ve bu kişilere profesyonelliğin mümkün olduğunca kazandırılması gerekmektedir. Örneğin evini turistlere açan ev sahibi; ülkenin para sistemini, turistlerin nasıl ulaşım sağlayabileceği, nereden alışveriş yapabileceği, nelere dikkat etmesi gerektiğini, temizlik ve hijyenin önemini, belirli hizmet standartlarını bilmelidir (Aycı, 2004: 82-83).

Türkiye’de ise, yıllarca önce Akçakoca, Erdek, Akçay, Ayvalık, Kuşadası ve Bodrum gibi deniz kıyılarında başlayan pansiyonculuk, daha sonra ülkenin diğer yörelerine yayılmış olup 1980’li yıllardan sonra turizme hizmet eden yörelerde ağırlıklı olarak geliştirilmiştir. Pansiyonculuğun o yıllardan bu güne kadar geleneksel olarak var oluşu son zamanlarda turistin kültür turizmine eğilimi ve geleneksel hayatın içinde olma isteği, tarihi evlerin restorasyonu, yöre halkının misafirperverliğinin ekonomiye dönüştürülmesi ile farklı bir boyut kazanmıştır. Türkiye’nin pek çok yerinde artan ve ilgi alanı oluşturan pansiyonculuk Safranbolu, Beypazarı, Amasya gibi tarihi konak ve evleri ile tanınan tarihi dokuya sahip yörelerde görülmektedir ve tarihi evlerin restorasyonu ile oluşturulacak pansiyonculuğun sürdürülmesi için doğru modeller sağlanmaktadır (Beyhan, 2005: 1401).

1960’lı yıllarda Alanya ve Bodrum, 1970’li yıllarda ise Side gibi turistik yerlerin ev pansiyonculuğu modelini uygulama başlamasıyla ülke genelinde evlerini pansiyona çeviren kişi sayısında önemli bir artış olmuştur. Özellikle 1970’li yılların ortalarından sonra canlanma gösteren iç turizmde gelen misafirlerin artış göstermesi sonucu mevcut otellerin yeterli yatak sayısına sahip olamaması nedeniyle ev pansiyonculuğu modeli önemli şekilde arz ve talep göstermiştir. Turistin gittiği

yörelerde yaşayan yerli halk oluşan talep nedeni ile kendi oturdukları evler de dâhil olmak üzere ev pansiyonculuğuna yönelmişlerdir (Akyol, 2012: 81).

Marmaris ve Bodrum’da turistik faaliyetler, 1960’lı yıllarda ev pansiyonculuğu ile başlamıştır. Bu dönemde Marmaris ve Bodrum’a gelen az sayıdaki turist, yörede konaklama tesisi mevcut olmadığı için yöre halkının evlerinde ağırlanmıştır. 1970’li yılların ortalarında ev pansiyonculuğu devlet denetimine girmiştir. İki odası boş olan bütün evler odalarını turistlere açmış, halk geçimini ev pansiyonculuğundan kazanmaya başlamıştır. Misafirlerin tertemiz çarşaflarda, sabun kokulu yastıklarda yatırılması ve evin hanımı tarafından hazırlanan köy kahvaltısı, dönemin pansiyonculuğunun genel özellikleri olarak anlatılmaktadır. Turizmin ev sahipleri için önemli bir gelir kaynağı olması, ev pansiyonculuğunun başlamasında önemli bir etken olmuştur (Özel, 2014: 59).

Antalya’da 1960’larda bireysel turizm hareketlerinin daha yoğun olduğu ve ev pansiyonculuğuyla başlayan turizm, 1985-2000 yılları arasında kıyı bölgesi için yapılan turizm planlarıyla birlikte zaman içinde kitle turizmine dönüşmüştür. Antalya’da işletme belgeli pansiyon sayısı yedi, belediye belgeli pansiyon sayısı yedi yüz atmış üç ’dür (Antalya Valiliği, 2017).

Artvin’de artan turist sayısına bölgedeki tesisler cevap veremeyince Artvinliler de, ev pansiyonculuğu yapmaya başlamışlardır. Önceleri sadece konaklama yeri arayan turistler yavaş yavaş kurulan pansiyonlar sayesinde yeme-içme olanaklarını da bulmuşlardır. Bu gelişmeler doğrultusunda Artvin’in tüm ilçelerinde ev pansiyonculuğu gelişme göstermiştir. Ev pansiyonculuğunu denemeye başlayan yöre halkına Valilik ve Belediyeler de desteklerini esirgememişlerdir. Zaman zaman açılan kurslar, eğitim programları, üniversiteden gelen akademisyenlerin turizm dalında verdikleri dersler, Bakanlığın sağladığı kredi olanakları ev pansiyonculuğu konusunda yöre halkının bilinçlenmesi ve bilgilenmesi konularında destek sağlamıştır (Artvin Valiliği, 2017).

Sinop’ta 1960’lı yıllarda Amerikan Radar Üssü’nün bulunması nedeniyle kente gelen Amerikalılara oda kiralanması ile başlayan pansiyonculuk bugün kent turizmini önemli ölçüde ayakta tutmaktadır. Pansiyonculuğun Karadeniz kıyı şeridinde en fazla olduğu illerden birisi Sinop’tur. Burada yaklaşık altı yüz pansiyon vardır. Sinop’a gelen üç yüz bin turistin yaklaşık yarısı pansiyonlarda

konaklamaktadır. Kentte pansiyonların dışında otel ve misafirhanelerde yaklaşık dört bin yatak bulunmaktadır. Fakat kayıt dışı pansiyon sayısının çok fazla olması kaliteyi düşürmektedir. Çünkü buraları denetleyen hiçbir kurum yoktur. Böyle olunca da art niyetli insanların konaklayabileceği alan oluşturulmuş olmaktadır. Bu işi profesyonelce yapan diğer pansiyonlar ve otellerle karşılaştırıldığında da haksız rekabet ortaya çıkmaktadır (Karadeniz Turistik İşletmeciler Derneği –KATİD, 2016).

Trabzon’da turistik amaçlı ilk kırsal konaklama tesisi 1974 yılında Uzungöl’de kurulmuştur. Bir alabalık yetiştirme çiftliğinin yanında birkaç oda, birkaç yatak olarak uzaktan gelenlerin konaklama ihtiyacını karşılamak üzere inşa edilen tesis zaman içerisinde genişletilmiş ve 1980’li yılların ortasında yetmiş yatak kapasitesine ulaşmıştır. Söz konusu bu kapasitenin önemli sayılabilecek bir kısmı bakanlıktan belgeli olmak üzere çok yataklı tesis kimliğinde hizmetini sürdürmekle birlikte yarıdan fazlası aile işletmeciliği düzeyinde pansiyonculuk (belgesiz) hizmeti vermektedir. Ayrıca, Maçka ilçesi Sümela Manastırı’nın yer aldığı Altındere Milli Parkı ve Hamsiköy gibi yerleşimlerde de ev pansiyonculuğu son yıllarda kayda değer gelişim göstermektedir (Trabzon Valiliği, 2017).

Günümüzde ev pansiyonculuğu konusunda Türkiye’de önemli bir konuma sahip olan Çanakkale Gökçeada’da yapılan ev pansiyonculuğu % 34’e tekabül etmektedir. Bu da ev pansiyonculuğunun Gökçeada’da yaygın olduğunu göstermektedir. 1998 yılında ev pansiyonculuğu kredisi verilerek birçok kişi pansiyonculuğa başlamıştır (Uçar, 2012: 112).

1.3. PANSİYONCULUKLA İLGİLİ YASAL DÜZENLEMELER

Ülkemizde pansiyonculuk olgusu, bir taraftan turizm sektörü ve turizm politikaları ile birlikte, diğer taraftan da kırsal-kentsel bölgelerde yerleşme yapıları ile ilgilidir. İdari ve örgütsel yapılanmalar ile yerel yönetimler ve ilişkiler sorgulanması gereken önemli konulardır. Türkiye’de pansiyonlar hukuki statüleri bakımından “turizm belgeli” ve “belediye belgeli” olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Turizm belgeli pansiyonlar Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından sınıflandırılıp denetlenen küçük konaklama işletmeleridir (Kozak ve diğerleri, 2012: 10).

1.3.1. Amerika ve Avrupa’da Pansiyonların Yasal Durumu

Amerika’daki pansiyonlardan Misafir Evi (Host Home) ve Yatak + Kahvaltı (Bed and Breakfast) tipi işletmeler devlet organları tarafından yasal olarak kayıtlı olmamakla beraber, yerel yönetimlerin aradığı sağlık ve güvenlik önlemlerini almakla yükümlüdürler. Dolayısıyla bu işletmelerin kontrolü ve denetlenmesi de bölgesel eyalet kanunları ile gerçekleştirilmektedir. Ancak yasal olarak ticari bir konaklama işletmesi değildirler. Yatak + Kahvaltı Evleri (Bed and Breakfast Lodge) ve Taşra Evleri (Country Inn), diğer konaklama işletmeleri gibi çalışma belgelidirler ve devlet tarafından ticari bir konaklama işletmesi muamelesi görürler. Bu farklılıklara rağmen her iki türdeki işletmelerin ortak noktası, misafirlerine konaklamak için yatacak yer ve yeme-içme imkânlarını misafir-ev sahibi içerisinde samimi bir ortamda sunmalarıdır. Eyalet kanunlarının kısıtlamalarından dolayı, örneğin oda kısıtlaması veya park yeri kısıtlaması gibi sebeplerden, ticari bir konaklama işletmesi belgesi almaya müracaat etmeyen pansiyon işletmecileri tanıtım ve pazarlama faaliyetlerini rezervasyon acentaları aracılığıyla yapmaktadırlar (Güçlü, 1995: 26).

Pansiyon işletmecileri için geçerli kanunlar Avrupa’nın her yerinde aynıdır. Bazı ülkelerde kısmen farklılıklar olabilir fakat buralarda da genellikle aynı kanunlar uygulanmaktadır. Avrupa’da pansiyon işletmeciliğinin en yaygın şekli “Misafir Evi” diye Türkçeleştirebileceğimiz “Guest House”lardır. Genellikle ortaçağ Avrupa’sının, pansiyon türü konaklama işletmesine uyarlanmış halleridir. Oda sayıları azdır ve geleneksel Avrupa mimarisi ve dekorasyonu hâkimdir. Kahvaltı servisi ve küçük bir lobisi mevcuttur. Bu işletmeleri yönetenlere de pansiyon, misafir evi yöneticisi (Guest House Manager) denir. Bu yöneticiler genellikle kadın olmaktadır ve bu işletmelerde kahvaltının yanı sıra istenildiği takdirde akşam yemeği de servis verilmektedir. Örneğin İngiltere’deki misafir evleri İngiliz Turist Otoritesi (British Tourist Authority) ve İngiliz Turist Heyeti (English Tourist Board)’nin konaklama işletmeleri standardizasyonuna tabi olup, yıldız sistemine göre sınıflandırılmaktadırlar (Uğur, 1998: 3-8).

Avrupa’da bir veya iki boş oda ile yapılan pansiyonculuğu ki bu tip işletmeler yılın sadece belirli bir bölümünde hizmet vermektedirler ve planlama izninden

muaftırlar. Ancak evin veya binanın daha büyük bir bölümünü misafirlere açmak isteyen işletmeci, binaya bazı değişiklikler yapmakla yükümlüdür ve değişiklikler yerel planlama teşkilatının kontrolü altında gerçekleştirilmektedir. Özel mülkiyetin büyüklüğü ne olursa olsun yerel planlama örgütü işletme sahibinden park sorununu çözümlemesini istemektedir. Pansiyonun önüne ne işletme sahibi ne de misafirler park edemez. Uygun mesafede ve güvenli bir park yerinin bulunması pansiyon işletmecisinin sorumluluğundadır. Park sorunu çözümlendikten sonra işletmeci, pansiyonda çalışanlar da dâhil altı kişiden daha fazla kişi konaklamakta ise veya birinci katın üzerindeki katlarda veya zemin katların altındaki katlarda konaklama hizmeti veriliyorsa, yangına karşı önlem alınmıştır belgesi almakla yükümlüdür. Bu iki sorumluluğa ek olarak işletmecinin pansiyonda alması gereken bazı önlemler de bulunmaktadır. Pansiyondaki yatak odalarında sigara içiliyorsa, her odaya kül tablası koymak, yangın alarm sistemi kurmak, yangına dayanıklı kapılar taktırtmak, yangın söndürücüler bulundurmak ve görülür bir yere yangın levhaları asmaktır. Ayrıca, pansiyonda herhangi bir genişletme veya tadilat yapıldığında veya binanın kanalizasyon sisteminde bir sorun olduğunda, işletmeci bu sorunları yerel planlama dairesine bildirmek zorundadır (Güçlü, 1995: 32-33).

Bina ile ilgili yükümlülüklerini yerine getiren pansiyon işletmecileri, sağlık kurallarını da pansiyonlarda uygulamakla yükümlüdürler. Avrupa'daki küçük büyük tüm pansiyonlarda yüksek standartlarda temizlik aranmaktadır. Pansiyonlarda oteller gibi sağlıklı ve temiz yiyecek-içecek sunmakla yükümlüdürler. Binaların odaları ve çevreleri temiz olmalı, herhangi bir hastalığı önlemek amacıyla hem depolamada hem de kullanım esnasında malların uygun ortamlarda tutulması, uygun ıslıklandırmanın, havalandırmanın ve çöp muhafaza yerlerinin bulundurulması zorunludur. Bu düzenlemeleri denetlemek için memurlar görevlendirilmektedir. İşletme sahibi yanında çalıştırdığı kişi veya kişileri her bakımdan korumak ve gözetmekle yükümlüdür. Avrupa'da pansiyon işletmecilerinin misafirlerine dürüst ve saygılı davranması önemli olduğu gibi, kanunlarla da zorunlu hale getirilmiştir. Pansiyonlar hakkında veya pansiyonların çevresindeki kolaylıklardan veya pansiyonların sunduğu hizmetlerden sözlü veya yazılı olarak bahsedilirken yalan, aldatıcı beyanda bulunmak suçtur. Reklam ve broşürlerle de doğru ve tam olunmalıdır. Avrupa yerel kanunlarına göre bir işletmenin alkollü içki satabilmesi

için, Sulh Mahkemesinden ruhsat alması gerekmektedir. Ayrıca, pansiyon işletmecileri bir kayıt defteri tutmakla da yükümlüdürler. Bu kayıt defterinde pansiyonlarda konaklayanların listesi tutulmakta ve bu defter günün herhangi bir vaktinde polis tarafından kontrol edilebilmektedir. Kanun gereği, pansiyon işletmecilerinin sunmuş olduğu konaklama ve yeme-içme hizmetlerinin kalitesi misafirler tarafından yeterli bulunmazsa, bu kanunun misafire vermiş olduğu hak ile misafirler, pansiyon işletmecisinden kendilerini tazmin etmesini talep edebilmektedirler (Vellacott ve Christmas, 1997).

1.3.2. Türkiye’de Pansiyonların Yasal Durumu

Türkiye’deki pansiyonlar; pansiyon ve ev pansiyonculuğu olarak iki grupta ele alınabilir. Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın, Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmeliğe (Resmi Gazete, 2005) göre pansiyonların tanımı ve genel nitelikleri aşağıdaki gibidir.

Pansiyonlar; yönetimi basit, yemek ihtiyacının idare tarafından sağlanabildiği veya müşterilerin kendi yemeklerini bizzat hazırlayabilme imkânı bulunan, en az beş odalı tesisler olup, asgari nitelikleri şunlardır;

- a) Giriş holü, emanet hizmeti,
- b) Oturma, yemek ve kahvaltı ihtiyacını karşılayabilecek, yazlık tesislerde kısmen açık da olabilen, yeterli kapasitede bir salon,
- c) Yemek ihtiyacının işletme tarafından verilmemesi durumunda pansiyon mutfaklarında ihtiyaca göre yeterli sayıda buzdolabı, pişirme ve ızgara donanımı, bulaşık yıkama, hazırlık ve malzeme istif yerleri, servis malzemesi dolapları,
- d) İlk yardım malzeme ve gereçleri bulunan dolap.

Ayrıca, pansiyonların ulaştırma ve haberleşme bakımından yeterli olması gerekir. Pansiyon sahiplerinin turistlerle her bakımdan ilgilenmesi gerekmektedir. Lisan bilen pansiyon sahipleri bu konuda daha avantajlıdır. Pansiyonlarda eski, hurda, kırık dökük arızalı eşya bulundurulmamalı, duvarlar temiz ve boyalı olmalıdır.

1.4. PANSİYONLARIN PAZARLANMASI

Alt ve orta gelir grubu turistler açısından önemli bir konaklama türü olan pansiyonların, doğru pazarlanması ve müşteriler tarafından bilinen, kabul edilen ve tercih edilen yerler olması, rekabette ayırt edici bir güçtür. Pansiyonculuğun özellikle de ev pansiyonculuğunun marka haline getirilmesi ve dolayısıyla bir kimlik kazanması, turizmde oldukça önemlidir.

1.4.1. Amerika’da Pansiyonların Pazarlanması

Amerika’da pansiyon işletmecileri tanıtım ve pazarlama çalışmalarında hedef kitle olarak, iş amacı ile seyahat edenleri ve küçük dernek veya şirketlerin toplantılarını gerçekleştirmek için o bölgeye gelenleri seçmişlerdir. İş amacıyla seyahat eden kişiler genellikle bu tür konaklama işletmelerinde kalmayı tercih etmektedir. Özellikle kadınlar için pansiyonlar, güvenlik ve candan dostlukların simgesi halindedirler. Ayrıca, bir diğer artış da, şirketlerin toplantı ve tanıtımlarını bu tür pansiyonlarda yaptıkları şeklindedir (Güçlü, 1995: 27).

Amerikalı bir satış ve pazarlama şirketi başkanı 80 pansiyonun şirketlerine kayıtlı olduğunu ve bu pansiyonların 2/3’ünün 30 odadan az odaya sahip olduklarını belirterek, şirketlerinin bu pansiyonlara 1992 yılında 600 toplantı için rezervasyon yaptığını ve toplantılardaki katılımların 5-15 kişilik gruplardan oluştuğunu bazen de 100 kişilik grupları dahi bu pansiyonlarda konuk ettirdiklerini belirtmektedir. Amerika’daki 28 eyalette çeşitli pansiyonların rezervasyon işlemlerini gerçekleştiren bu şirketin başkanının verdiği bilgilere göre iş amacı ile seyahat eden iş adamlarının pansiyonlardan aradıkları özellikler, evlerinden uzakta oldukları için bir ev ortamı, arkadaşlıklar, tarihi bir binada konaklamanın verdiği haz ve en önemlisi hizmetdir. Amerika’daki pansiyon işletmecilerinin yaş ortalaması 40-55 yaşlar arasındadır. 3/4’ünden fazlası kolej mezunu olup yöneticilik, bilgisayar uzmanı, eğitimcilik ve avukatlık gibi mesleklerle uğraşan bu kişilerin çoğu pansiyonların mal sahibidirler ve bu işi esas mesleklerinin yanında ek bir meslek olarak yapmaktadırlar. Bütün bu bilgiler çerçevesinde, gün geçtikçe Amerika’da pansiyon işletmeciliği, konaklama

sektöründe önem kazanmakta ve bir uzmanlık dalı olarak gelişmektedir. Pansiyonculuk olgunlaştıktan sonra işletmecileri pansiyonculuğun sağladığı menfaatleri ve potansiyeli daha iyi kavrayacaklar ve bu sektörü rahatlıkla, var olan ağırlama sektörüne entegre edeceklerdir. Yerel yönetimlerin yapacakları daha iyi düzenlemelerle, her geçen gün iyileştirilen standardizasyon çalışmaları ve pansiyon işletmecileriyle seyahat acentalarının her geçen zaman artan işbirliği sonucunda pansiyonculuk görülür düzeyde geliştirilecektir (Lanier ve Berman, 1993: 15-23).

1.4.2. Türkiye’de Pansiyonların Pazarlanması

Turistler; pansiyon seçimini, çoğunlukla daha önce gelenlerin tavsiyelerine uyarak, çok az bir kısmı ise seyahat acentaları kanalıyla yapmaktadır. Dolayısıyla Türkiye’deki pansiyonlardan faydalanmak isteyen yabancı turistler ancak kendi ülkelerindeki tur operatörleri böyle bir pazarlama yapıyorlarsa bundan yararlanabilmektedirler. Ayrıca, Türkiye’deki pansiyonların pazarlamaları ve rezervasyonları henüz tam organize olmadığından haksız rekabet ve turistlerin iyi niyetlerinin kötüye kullanılmaları gibi sorunlar da ortaya çıkarmaktadır. Bu arada serbest fiyat politikası sonucu ortaya çıkan fiyat farklılıkları da güvensizlik oluşturmaktadır.

Eğitim yetersizliği ve dil sorunu da üzerinde durulması gereken bir başka husustur. Dil bilen ya da eğitilmiş personel açığı tüm turizm sektöründe olduğu gibi pansiyonculuğu da etkilemektedir. Eleman açısından başka, turistlere bilgi verebilecek broşür ve diğer kaynaklar da temin edilememektedir. Bütün bu olumsuzluklar göz önünde bulundurularak, Türkiye’deki pansiyonların tanıtımı ve pazarlaması amacıyla ilk iş olarak bir rezervasyon ve pazarlama sistemi oluşturulmalıdır. Bu amaç çerçevesinde otobüs terminalleri, havaalanları, limanlar ve turistik yörelerin şehir merkezlerine rezervasyon ve enformasyon büroları kurulmalı, bu bürolardan turistler, pansiyonlar ve tatil belgesi ile ilgili her konuda bilgi alabilmeli ve istedikleri şartlara uygun pansiyonlarda rezervasyon yaptırabilmelidirler. Ayrıca turistik yörelerde taksi duraklarına, otobüs terminaline bir şehir haritası asılarak üstünde sundukları hizmetlerin sembolleriyle birlikte pansiyonların yerleri gösterilmelidir. Bunun yanında pansiyonların listeleri ve

sundukları hizmetler seyahat acentelerine iletmeli ve broşürlerde yer almalıdır. Bir standardizasyon getirilmeli ve kalite kontrolü sağlanmalıdır. Mesela tıpkı otellerdeki yıldız sistemi gibi pansiyonlarda da standart bir sistem geliştirilmelidir. Sistemde yer almak isteyen pansiyon sahipleri belli bir meblağ yatırarak başvurabilir ve bunun üzerine evleri bölgesel pansiyoncular derneği tarafından kendilerine sahip oldukları kaliteyi sembolize eden uygun bir yıldız verilerek kontratları imzalanabilir. Belirlenen kalite standartlarını sağlayamayanlar da broşürlerde yer alabilir fakat yanlarına yıldızlı olmadıklarını belirten bir ibare konabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

EV PANSİYONCULUĞU, AMASRA VE TURİZM ALGISI

2.1. EV PANSİYONCULUĞU

Günümüzde konaklama sektöründe farklı tür ve nitelikte birçok işletme faaliyet göstermektedir. Bir aile işletmeciliği olan ev pansiyonculuğu gelen misafirlere özel hizmet verme görevini yerine getirmektedir. Ev pansiyonculuğu alternatif konaklama türleri içerisinde farklı bir konuma sahip olmakla beraber çoğunluğunu aileler kendileri işletmektedir. Sürdürülebilir turizm gelişiminde ev pansiyonculuğunun geliştirilmesi, ekonomik kalkınmada önemli bir yer tutmaktadır (Akyüz ve Batman, 2017: 503).

Ev pansiyonculuğu, ülkemizde turizmin yeni yeni canlanmaya başladığı sıralarda ortaya çıkan bir konaklama türüdür. Turizm potansiyeli olan bölgelerde, yerel halkın evlerini, gelen misafirlere konaklama ve yiyecek-içecek hizmetlerine açması, ev pansiyonculuğunu doğurmuştur. Arz-talep ilişkisine paralel olarak evlerini pansiyona çeviren aileler de gittikçe çoğalmıştır. Ayrıca, ülkemiz turizminin canlanmasına büyük katkısı olmuştur. Otel dışı işletmelerden biri olan ev pansiyonculuğunun avantajı, ev sahibine ek gelir olurken konaklayanlar için nispeten ucuz ve yöre insanının folklorik özelliklerini tanımasını sağlayacak tatil geçirmesine imkân sağlamasıdır. Türk insanının misafirperverliğinin turistler açısından yaşanabileceği en güzel ortamlardan biri ev pansiyonlarıdır.

2.1.1. Ev Pansiyonculuğu Tanımı

Ev pansiyonculuğu konusunda resmi bir tanımın olmaması bu tür yapıların farklı isimler altında kullanılmasına neden olmuştur. Konuyla ilgili yapılan çalışmaların sonucu ev pansiyonculuğuyla ilgili belli standartların henüz oluşmadığı görülmüştür. Yapılan tanımlamalar daha çok kadınların yönettiği, az odalı, ucuz konaklama sağlayan, aileyle-konuk arasında etkileşim ve iletişimin olduğu küçük

işletmelerin “ev pansiyonculuğu” adı altında pazarlandığını göstermektedir. Belli standartların oluşturulması konaklama sektörünün yararına olacaktır. Tüketici eğilimlerinin değişmesi ve beklentilerin artması işletmelerin kendilerini hızlı şekilde yenilemelerini zorunlu kılmaktadır. Ev pansiyonları da bu duruma uyum sağlamalıdır ki daha kaliteli ve yüksek gelirli turisti ülkeye çekebilsin ve ülke ekonomisine katkıda bulunabilsin (Akyüz ve Batman, 2017: 514).

Türkiye’de konaklama işletmelerinin tanımının ortak olmayışı özellikle turizm endüstrisi ve konaklama işletmeleri alanında elde yeterli ve gerçekçi envanterin sadece Kültür ve Turizm Bakanlığı’ndan belgeli işletmelerle sınırlı olması nedeniyle ev pansiyonculuğu kavramının tanımlamasını yapmak zordur. Alternatif turizm türlerinin artmasıyla beraber gelişimi hızlanan ev pansiyonculuğu kavramının yazın incelendiğinde aynı zamanda “aile pansiyonculuğu” olarak da isimlendirildiği görölmektedir (Çeken ve diğerleri, 2007; Beyhan, 2005).

Konaklama sektöründen yararlanan turistlerin seyahat nedenleri ve şekilleri, bir yerde konaklamaktan bekledikleri yararlar, gelir düzeyleri ve zevkleri farklı olduğu için bu sektörü oluşturan işletmeler de farklıdır. Bundan dolayı birbirlerinden farklı nitelikler taşıyan konaklama işletmelerinin incelenebilmeleri için sınıflandırılmaları gereği ortaya çıkmaktadır (Halis, 2009: 42-43). Ancak böyle bir sınıflandırmanın ev pansiyonu olarak işletilen konaklama işletmeleri için de güçlükleri bulunmaktadır. Bu nedenle ev pansiyonculuğu (Barutçugil, 1989: 52; Lynch, 2005: 534; Jones, 2002) aile işletmesi, ticari ev işletmesi, küçük ölçekli konaklama işletmesi kategorilerinde değerlendirilebilir. Bununla beraber Jones, (2002: 89) küçük konaklama işletmelerinin neyi ifade ettiği eksik olduğundan ev pansiyonculuğu için kesin bir tanımlama yapmanın zor olduğunu bildirmiştir. Örneğin İngiltere’nin bazı bölgelerinde işletilen işletmelerin otel dışında tutulması nedeniyle bu şekilde sahipleri tarafından işletilen her küçük konaklama işletmesinin ev pansiyonculuğu olarak düşünölebileceğini belirtmiştir.

Akgöz, (2012: 34) konaklamayı ek iş olarak yerine getiren ev pansiyonlarını küçük ölçekli otel işletmesi kategorisinde değerlendirmiştir. Buna göre bu tür işletmeler, oda kapasiteleri on ile elli arasında değişen, hizmetlerin beş ile yirmi beş personel tarafından yerine getirildiği konaklama işletmeleridir. Bu tür

konaklama işletmeleri büyük şehirlerin konaklama potansiyelini arttırmakla beraber turistik hizmetlerin ülke veya bölgenin geneline yayılmasına yardımcı olur.

Sharma, Chrisman ve Chua, (1997) kapsamlı bir şekilde ev pansiyonculuğuyla ilgili yazını incelediklerinde bu kavramla ilgili otuz dört tanım bulmuşlardır. Harris, McIntosh ve Lewis, (2007: 393) ev sahibinin sürekli ikamet ettiği evin girişime dönüştürülmesine vurgu yaparak ev pansiyonculuğunu, bir ailenin sürekli oturduğu evi turistlere belirli bir ücret karşılığında kiralayıp paylaşımına açması olarak tanımlamıştır. Getz ve Carlsen (1999: 548), ev pansiyonculuğunu uygulamada tek bir ailenin üyeleri tarafından işletilen işletmeler olarak ifade etmiştir.

Ev pansiyonculuğu genellikle ev sahiplerinin oturduğu evlerde yapılan bir konaklama işletmesi türüdür (Harris, McIntosh ve Lewis, 2007: 391). Uzun süreli konaklamaya uygun, istenildiğinde yeme-içme ihtiyaçlarının da karşılandığı, çoğunlukla aile işletmesi türündeki küçük konaklama işletmeleridir. Hizmetlerin çoğu aile üyeleri tarafından yerine getirilir. Özellikle dinlenme turizmine uygun yörelerde yaygın bulunan pansiyonlarda bir ev ortamı hâkimdir. Ayrıca, misafirlerin fazla ve konaklama işletmelerinin az olduğu büyük şehirlerde de evlerinin birkaç odasını pansiyon olarak kiraya veren ev sahipleri bulunmaktadır (Akyüz ve Batman, 2017: 505-506).

Lynch (2005: 534), ev pansiyonculuğunu, misafirlerin ev sahibi ailenin yaşadıkları kendi evlerinde ödeme yaparak kaldıkları ve ev sahibi aile ile etkileşim ve iletişim halinde olabildikleri konaklama işletmesi olarak tanımlamıştır. Uluslararası yazında ev pansiyonculuğu kavramının “guest house”, “boarding house”, “bed and breakfast”, “lodging house” veya “inn”, “hostel” gibi yapılarla aynı anlamda kullanıldığı ve ev pansiyonculuğunun ucuz otel kategorisinde değerlendirildiği görülmektedir. Bu kavramların hepsi de küçük farklılıklar dışında ev pansiyonculuğunu karşılar niteliktedir. İngiltere’de “bed and breakfast” veya “guest house”, Amerika’da “boarding house”, Almanya’da ise “gasthaus” gibi yerler ev pansiyonculuğu olarak işletilen konaklama işletmeleridir (Henning, 2007). Turizm terimleri sözlüğü incelendiğinde ise ev pansiyonculuğunu karşılar nitelikte terimin “guest house” olduğu anlaşılmaktadır. Lynch (2003), tarafından yapılan çalışmada ev pansiyonları en fazla on bir odası olan konaklama işletmeleri olarak tanımlanmış olup, on bir oda konuk açısından kritik ev boyutu olarak bulunmuştur.

2.1.2. Ev Pansiyonculuğunun Özellikleri

Ev pansiyonculuğu bölgelerin kalkınmasına katkıda bulunmak amacı ile yaygınlaştırılmaya çalışılmaktadır. Dünyanın çeşitli yörelerinde yaygın olan ev pansiyonculuğunun turizm endüstrisine ekonomik, sosyal ve kültürel bağlamda katkısı olmaktadır (Beyhan, 2005; Uçar, 2010). Ev pansiyonculuğunun gelişmesiyle yöreye gelen yerli ve yabancı turistlerin konaklama taleplerinin karşılanması doğrultusunda ailelerin oturdukları evlerin bir bölümünü ya da oturmadıkları evleri kiraya vererek yöre halkı bir ek gelir sağlamaktadırlar (Çeken, Karadağ ve Dalgın, 2007).

Ev pansiyonlarını diğer konaklama işletmelerinden ayıran birtakım özellikleri vardır. En önemli özellik pansiyonu işleten kişiye her an ulaşılabilmesidir (Lych, 2005: 539). Genellikle ev sahibi aile tarafından işletilen, sohbeti, yeme-içmesi ev ortamı havasında geçen benzerlerinden farklı mekânlardır. Bu tür yerlerin kendine has ve özgün bir yapıları vardır. Ev pansiyonları kişiselleştirilmiş konaklama hizmetleriyle büyük ölçekli konaklama işletmelerinden farklıdır. Temizliği ve hijyen kuralları konusunda uygunluğu dikkat çeken buraların en önemli özelliklerinden biri de ilgi ve merak uyandırmalarıdır. Otel atmosferini yaşatmayan ev pansiyonları özellikle son yıllarda yıldızlı otellere oranla daha çok talep görmektedirler (Akyol, 2012: 81). Ev pansiyonları az sayıda personelle işlerin yürütüldüğü işletmeler olup çoğunlukla işletmecilerin ana gelir kaynağıdır (Harris ve diğerleri, 2007).

Ev pansiyonlarında misafirler pansiyoncu aile ile birlikte ve onun yaşam şartlarına uyarak geçici kalışlarını sürdürmektedirler. Ev pansiyonculuğunun bu özelliği ailedeki bireylerin misafirlerle belli başlı ilişkiler kurmalarını da gerektirmektedir. Aynı evde birlikte yaşama misafirlerin belirli bir çerçevede ihtiyaçlarını karşılamak, geliş ve gidişlerini düzenlemek, ailedeki bireylerin misafirlere karşı davranışlarını düzenlemek, misafirlerin mal ve can güvenliğini sağlamak gibi sorumlulukları da beraberinde getirmektedir. Ev pansiyonculuğunun hem bir aile işletmesi olması, hem de geçici bir süreyi kapsaması nedeni ile ek gelir sağlayıcı niteliği, sorumluluğun bireyler arasında dağılımını gerektirmektedir. Ev pansiyonlarında ailenin tüm bireylerinin misafire verilen hizmetin oluşmasında

katkıları vardır. Ancak, pansiyondan birinci derecede sorumlu olan genellikle kadındır (Gönen ve Özgen, 1992: 6).

Kırsal turizmde ve konaklama sektöründe ev pansiyonları esas olarak ev atmosferini korumak için kadınlar tarafından ek iş veya hobi olarak kurulmuştur. Başka kuruluş amaçları arasında arzu edilen yaşam tarzına sahip olmak, rekabet etmek, iş fırsatları oluşturmak, yaşam tarzı ve uzun dönem finansal kazanç elde etmektir. Bazı araştırmacılara göre de sosyal yaşam ve sosyal statü hedeflerine ulaşmak temel hedefler arasındadır. (Getz ve Carlsen, 2000:548).

Harris ve diğerleri (2007: 392), ev pansiyonu işletmecilerinin diğer konaklama işletmecilerine göre daha üst düzeyde kişisel tatmin, müşteri tatmini ve hayat kalitesi elde ettiklerini belirtmektedirler. Holmes ise (1997), erkek ve kadın ev pansiyonu işletmecilerinin arasındaki yaş ve yaşam farklılığının bu işletmecilerin hayatlarındaki belirli kritik olaylara bir tepki olarak işe başlıyor olmaları gerçeğine bağlamıştır. Ev pansiyonculuğunun işletme sahiplerinin çalışma faaliyetlerini ev hayatından ayırması gibi birtakım zorluklarının olduğunu bildirmiştir. Uzun saatler çalışmak ev sahipleri için sorun olabilmekte ve işletmecilerin sürekli aynı yerde bulunması, kendi kişisel alanında yalnız kalamaması problemini oluşturabilmektedir.

Yapılan çalışmalar ev pansiyonlarının bazı temel özellikleriyle diğer turizm işletmelerinden farklılıkları olduğunu göstermektedir. Bu özellikler ev pansiyonlarının genel yapısını anlamak için önemlidir.

Tablo 3: Ev Pansiyonlarının Özellikleri

	Ev Pansiyonculuğu	Otel
Oda sayısı	1-2 oda	10-15 oda
Oda doluluk oranı	Düşük	Yüksek
Ev sahibi algısı	Özel ev	İş
Ev sahibinin girişimciliği	Düşük	Yüksek
Ortaklık durumu	Az ortaklık	Çok ortaklık
Ekonomik bağımlılık	Düşük ekonomi	Yüksek ekonomi
Aile katılımı	Aile katılımı	Aile işletmesi
Ev sahibinin cinsiyeti	Kadın	Erkek/Kadın
Ev sahibinin eğitimi	Düşük	Yüksek
Ev sahibinin bağlılığı	Yüksek	Düşük
Ürün metalaşması	Düşük	Yüksek

Kaynak: Akyüz ve Batman, (2017: 509)'den uyarlanmıştır

Tablo 3'e göre ev pansiyonları en az 1-2 odalı, oda doluluk oranları düşük, ev sahibinin kendi evinde gerçekleştirdiği bir işletmecilik olduğu, pansiyon gelirlerine bağımlılığın az olduğu, genellikle kadınların işlettiği, ortaklığın az olduğu, aile katılımının gerektiği, ürün metalaşmasının düşük olduğu, az deneyim gerektiren girişimlerdir.

Ev pansiyonu işletmelerinin standartlarının belirlenmesi ve mevcut durumun geliştirilmesi amacıyla bulunması gereken asgari özellikler (Arionesei vd, 2013: 17-26) şu şekilde belirtilebilir;

Temizlik; ev pansiyonlarında temizlik standartlarına dikkat edilmeli ve kriterlere uygun şekilde temizlenmesi sağlanmalıdır.

Güvenlik; ziyaretçilere güvenliklerine yönelik oda kilitleri bulundurulmalı ve özel eşyalarını kilit altında tutabilecekleri dolaplar sağlanmalıdır.

Misafirperverlik; ev pansiyonlarında kalanlar arasında ırk, dil ve din ayrımı yapılmamalı, herkese eşit şekilde davranılmalı ve herkesin konaklamasına imkân sağlanmalıdır.

Rahatlık; ev pansiyonlarında kalanların konforu sağlanmalı, kapasiteye göre lavabo, banyo hizmeti sunulmalı ve paylaşılabilen mutfak imkânı sağlanmalıdır.

Mahremiyet; ev pansiyonlarında kalan ziyaretçilere özellikle banyo ve lavabo ortak kullanıma açık alanlar hususunda mahremiyet sağlanmalıdır.

Ev pansiyonculuğunu diğer konaklama işletmelerinden ayıran en önemli özellikler (Karacaer, 2012: 148) ise şunlardır:

- Pansiyonu işleten kişiye her an ulaşılabilmesi,
- Ev pansiyonlarının kendine has ve özgün bir tasarıma ve tarza sahip olması,
- Misafirin kendi evinde yâda bir arkadaşının evindeymiş gibi samimi bir ortamda ağırlanabilmesi,
- Misafirlerin yeme-içme ihtiyaçlarının yöre mutfağına özgü şekilde karşılanması,
- Misafirlerin yöre insanıyla iç içe olabilmesi,
- Bir ev havasının hâkim olması, gösterişli oda ve salonların bulunmaması,
- Pansiyon işletmeciliğinin basit olması ve hizmetin çoğu zaman mal sahibi veya ailesi tarafından yapılması,
- Uygun fiyatlarla hizmet sunulmasına imkân vermesi,
- Genellikle konaklama süresinin otellere oranla uzun olması.

Beyhan (2005) çalışmasında ise, evlerin turizm amaçlı kullanılabilmesi için gerekli olan verileri şu şekilde sıralamıştır;

- Evlerin genellikle tek veya iki katlı olması, bahçesinin bulunması ve 5- 11 arasında odanın yer alması,
- Taş temel üzerine kerpiç ve ahşap yapı malzemeleri ile inşa edilmesi,
- Zemin katta mutfak, kiler, depolar, kış odaları gibi servis-hizmet birimleri, üst katta ise odalar, sofa gibi kapalı yaşama birimleri yer alması, odaların sofaya açılması ve cephelerde sokağa çıkma yapmış cumbaların bulunması,
- Çatı örtüsü olarak genelde kiremit çatı, form olarak da kırma çatının kullanılması,
- İç mekân zenginliği olarak tavan süslemeleri ve ahşap işçiliğinin göze çarpması.

2.1.3. Ev Pansiyonculuğunun Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Profili

Son zamanlarda dünya turizminin gelişmesi üzerine olan alanyazın çoğunlukla turizmin ev sahibi toplum üzerine olan etkilerine odaklanmaktadır (Pitkanen ve Vepsäläinen 2008; Dykes ve Walmsley 2015). Çünkü turizmle ilgili kalkınmanın oluşturduğu çeşitli baskılardan dünya genelinde ev sahibi toplumlar etkilenmektedir (Chuang 2013: 152; Ursic vd. 2016). Turizmin destinasyon toplumları üzerindeki etkileri olumlu ve olumsuz olmaları bakımından ele alınmaktadır. Ancak bu sınıflandırmanın mutlak olmadığı, turizm tipleri ve turizmin amaçlarına göre değişebileceği göz önünde tutulmalıdır. Ev pansiyonculuğunun bazı sosyo-kültürel faydaları arasında; el sanatları ve geleneksel kültürel aktivitelerin yeniden canlanması, yerel halkın sosyal ve kültürel yaşamının canlanması, alandaki kültürel ve estetik değerlerin turizmle birlikte koruma gerekliliğinin artması gibi konulara dikkat çekilmektedir (Andereck vd. 2005; Sharpley 2006). Olumsuz sosyo-kültürel etkilere ise; suç oranının artması, ahlaki değerlerin bozulması, aile yapısının değişmesi, geleneklerin metalaşması, kırsal toplum kompozisyonunun bozulması ve toplulukların kentleşmesi örnek olarak verilebilir (Marjavaara 2007; Farstad ve Rye 2013; Salazar ve Zhang 2013).

Günümüzde her aktivite gibi ev pansiyonculuğu da sosyal, kültürel, çevresel ve ekonomik sonuçlarının sürdürülebilirliği bakımından tartışılmaktadır. Şüphesiz destinasyondaki sosyo-kültürel değişim sadece turizm vasıtası ile olmamaktadır. Bu değişim üzerinde aynı zamanda küreselleşme ve uluslararası medya da etkili olmaktadır (Hashimoto 2002: 212). Ev pansiyonculuğunun sosyo-kültürel etkileri çoğunlukla ekonomik nedenlere bağlıdır. Her zararlı sosyo-kültürel etki, olumsuz bir ekonomik etki ile yakından ilişkilidir. Sosyokültürel etkiler çoğunlukla göze çarpmayan üstü kapalı etkilerdir ve bu etkileri ölçmek oldukça güçtür (Wang 2006: 25).

Ev pansiyonları, sadece arz sağlayıcısı konumunda olan yerel halk için değil talep açısından da önemlidir. Yeni arayışlar içinde olan turistler için ev pansiyonları alternatif bir seçenek oluşturmaktadır. Bu bireyler, müşteriden ziyade misafir gibi hissettikleri ortamlar aramakta, tatil deneyiminin yanı sıra kültürel deneyimi de tatmayı tercih etmektedirler (Sweeney ve Lynch, 2006: 101). Ev pansiyonculuğu,

yörenin turistik ve kültürel değerlerinin doğrudan paylaşımını da sağlamaktadır (Di Domenico ve Lynch, 2007: 322). Günümüz tüketicileri, kaliteli ürün ve hizmetlerden, düşük fiyatlara yararlanmak istemektedir. Bu bağlamda değerlendirildiğinde, ev pansiyonları alternatif konaklama biçimi olarak turistlerin farklı taleplerine cevap verebilme yetisine sahiptir. Seyahat edenlerin algılarına göre değerlendirildiğinde ise; ev pansiyonları diğer konaklama birimlerine göre fiyat açısından en uygun ve en sosyal konaklama biçimlerinden biridir (Reisinger, 2009).

Turizmin turist kabul eden ülkelerdeki aile yapısını etkilediği göz önüne alındığında, özellikle aile içindeki ilişkileri değiştirdiği bilinmektedir. Sosyo-kültürel yapı, halkın benimsedikleri gelenek ve görenekleri aynı şekilde turistlerden de beklmeleriyle oluşmaktadır. Adından da anlaşılacağı gibi “ev” pansiyonculuğu yapıldığı için pansiyon sahipleri, kendilerince uygun olmayan davranışlara izin vermek istememektedir. Ülkemizde pansiyonculuk kadın işi olarak görülmektedir. Hizmet gereği odalarda bir erkeğin hizmet vermesinin uygun olmayacağı görüşü hâkimdir. Pansiyoncular mesleğe başladıktan sonra, aile yaşantılarında ve hayat görüşlerinde değişiklik olduğunu özellikle bilgilerinin ve kültürlerinin arttığını düşünmektedirler. Özellikle ev pansiyonculuğunun en büyük avantajı, ekonomik olarak ev sahibine ek gelir olmasıdır. Genellikle pansiyonların yıllık geliri ortalama on bin lira civarındadır. Pansiyonculuktan elde edilen gelir, toplam gelirin yaklaşık %30’unu oluşturmaktadır. Bu durum pansiyonculuğun bir ek gelir sağlamak için yapıldığını göstermekle beraber zaman içerisinde pansiyonculuğun gelişimi ile bu yüzdenin artması beklenmektedir (Uçar, 2010: 106-116).

Ev pansiyonculuğunda ve aile bireylerinin çalıştırdığı pansiyon işletmelerinde ailenin yaşadığı ve ailede yaşatılan tüm kültürel değerler doğrudan konaklayanlara sunulabilmekte, hatta onlarda o değerlerin içinde yaşayabilmektedir. Bununla birlikte, pansiyonlarda konaklayan müşteriler ile pansiyon işletmecileri arasındaki ilişkiler daha fazla olmakta, bu da kültür alışverişini kolaylaştırmaktadır (Ardahan, 2003: 261).

Ev pansiyonculuğunda kadın öncelikli bir yere sahiptir. Yerel unsurları tanımak-tanıtma işlevini kadınlar başarı ile yerine getirir ve bölgenin sosyal ve kültürel değerlerini aktarır. Evde ağırlama genel olarak kadın veya kadınlar tarafından yapılması gerekmektedir (Lynch, 2005: 540, Fidan ve Nam, 2012: 52). Ev

pansiyonu işletmeciliği, evin temizliği (çarşafların yıkanması, değiştirilmesi ve ütülenmesi, tuvaletlerin temizlenmesi) gibi kadın /ev işi olarak görülen görevlerden oluştuğu için erkekler bu görevi yapmaktan çekinmekte ve bunu kadınlara devretmektedir (Uçar, 2012). Kadınlar, erkekler başka yerde çalışırken aile turizm işini daha fazla üstlenmiştir (Getz ve Carlsen, 2000). Ev pansiyonculuğunda ailede özellikle kadına önemli bir yük yüklemektedir. Bu nedenle aileler bu iş yükünün üstesinden gelmek ve turizmden fayda sağlamak için davranış modellerini değiştirmektedirler (Andersson, Carlsen ve Getz, 2002: 91). Ev pansiyonculuğunu geliştirmek daha çok kadınların faaliyeti ve etkinliği sayesinde gerçekleşmektedir. Bu nedenle ev pansiyonculuğu kadın emeğine dayanan bir iş olarak belirtilebilir. Ev pansiyoncularının çoğunlukla kadın olmasıyla beraber erkeklerde de artış gözlemlendiği görülmektedir.

Yabancılarla olan kültür alışverişinde ev sahibinin yabancı dil biliyor olması önemlidir çünkü ev sahibi, bölgesini, ülkesini, yaşayışını tanıtacak bir kültür elçisidir. Turizm sektöründe bulunacak kişilere yabancı dil eğitimi verilmelidir. Bu eğitimler; temizlik, hijyen, yiyecek-içecek, konaklamanın yanı sıra ülkenin tarihi, coğrafyası, ilkyardım, yangın gibi acil müdahale durumlarını da kapsamalıdır. Bu eğitimlerden özellikle evini turistlere açacakların faydalanması hem ülke hem de turistler adına faydalı olacaktır (Akyüz ve Batman, 2017: 511).

Yapılan çalışmalar ev pansiyonu sahiplerinin büyük bir çoğunluğunun kırk yaşın üstünde olduğunu göstermektedir (Lynch, 1998). Örneğin, İskoçya’da ev pansiyonlarının konukları üzerine yapılan çalışmada genç konuklar çevresel baskılarla işletilen ev pansiyonlarında kendilerini daha rahatsız hissetmektedirler. Genç konuklar yaşlı ev sahipleri tarafından ebeveyn davranışıyla karşılaşabilir. Bu nedenle ev pansiyonculuğu işletmeciliğinde hayat döngüsünü önemini anlamak gerekmektedir (Lynch, 2005: 541). Ev pansiyonu sahiplerinin büyük bir çoğunluğu evli olup on sekiz yaş altı tek bir çocuk sahibidir. Ev sahibi kendi evinde konaklamayla beraber sunduğu yeme-içme hizmeti, ev sahibi ile konuk ve aile ile konuk arasında büyük bir yakınlaşmanın oluşmasını sağlar (Lynch, 1998: 320). Evde kalan konuğun irtibat halinde olduğu asıl kişiye “ev sahibi”, pansiyonu işleten kişiye ise “pansiyon işletmecisi” denilir (Lynch, 2005: 536).

Türkiye iş kurumu (www.iskur.gov.tr)'a göre pansiyon işletmecisi (kendi işletmesinde çalışanlar) işletmenin genel çalışma prensipleri doğrultusunda, araç, gereç ve ekipmanları etkin bir şekilde kullanarak, işçi sağlığı, iş güvenliği ve çevre koruma düzenlemelerine ve mesleğin verimlilik ve kalite gereklerine uygun olarak; boş yerleri bildirmek ve odaları kiraya vermek, erzakları, teçhizatı ve eksiklikleri satın almak ve yemek listesini düzenlemek, oda ücretlerini toplamak ve faturalarını vermek, örtülerin değiştirilmesine, odaların temizlenmesine, yemeklerin pişirilmesine ve servis yapılmasına doğrudan nezaret etmek, yemek salonu, mutfak, erzak deposu ve diğer bölümlerin temiz tutulmasını ve sağlık kurallarına uygun olmasını sağlamak, personeli istihdam etmek, eğitmek, öğretmek ve gerekirse işten çıkarmak, maliyet hesaplarını ve diğer kayıtları tutmak, yemeklerin pişirilmesine, servise ve odaların temizlenmesine katılmak, binanın bakımı ve tamir işlerini düzenlemekle yükümlüdür.

2.1.4. Ev Pansiyonculuğunun Mahalli İdareler ve Belediyeler ile İlişkisi

İnsan faktörü ve ekonomik faaliyetler nedeniyle pansiyonculuk tamamen belediyenin ilgi alanı içindedir. En önemli mesele pansiyonda kalan insanın mutlu olmasıdır. Mutlu olması yöreyi sevmesi ile mümkündür. Pansiyon içi hizmet ne kadar kusursuz şekilde verilse de pansiyon dışı hayatta mutlu olamayan müşterinin yöre için iyi bir tanıtım yapması mümkün değildir. İşte bu noktada belediyenin kendisini hissettirmesi gereklidir. Bu da lokantalardaki temizlik ve fiyat kontrolleriyle, yazılı fiyat levhalarının mecburi tutulması ve görülebilir yerlere asılmasıyla, otopark imkânlarının sağlanmasıyla, plajların temiz tutulması ve kontrollerin yapılmasıyla, umumi tuvaletlerin temiz ve yeterli olmasını sağlayarak, esnaf denetimlerinin yapılması ve turistin ihtiyaç duyduğu her türlü mal ve hizmet temin edecek dükkân ve işletmelerin açılmasını sağlamak, sağlık kontrollerinin yapılması için iyileştirme merkezlerinin kurulmasını sağlamak ve teşvik etmek, suyun muntazam akmasını sağlamak, çöplerin her gün alınmasını düzenlemek, pansiyon içi ve çevresi kontrollerini ihmal etmemek, pansiyonlarda çalışan personelin yetişmesi için sezon dışında belediyenin kurs açarak yardımcı ve faydalı olması suretiyle mümkündür. Mahalli idarelerin pansiyonculuğu geliştirmek için

yapması gereken işleri yaparken önemli olan şehrin esas dokusunu bozmamak ve şehrin özelliğini korumaktır.

Bir ülkede yaşayan insanların sağlığı bakımından olduğu kadar, ülke turizmi açısından da doğayı koruma ve çevre temizliğinin ne kadar önemli olduğu herkesçe bilinen bir gerçektir. Gelen turistin sadece konakladığı tesis ya da yüzdüğü plaja bakarak yöreyi değerlendirmekle kalmayıp, gezip gördüğü yerlerde de temizlik ve düzene dikkat etmesi gayet doğaldır. Batılı medeni ülkelerde bu konularda ne denli titiz davranıldığı, çevreyi temiz tutmak ve doğanın hassa dengesini korumak için nasıl bir denetleme teşkilatı kurulduğunu, yasalara ne ağır cezalar konulduğu herkesin malumudur. Çevre konusunda gerekli denetimleri yapmak ve doğayı korumak mahalli idarelerin asli görevlerindendir. Mahalli idareler bulunduğu bölgenin idaresidir. Bu da özel idare ve belediyeler olarak ikiye ayrılır. Özel idare, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'ne bağlıdır. Belediyeler ise kanunla yönetilen, Belediye Başkan ve Meclis Üyeleri seçimle iş başına gelen, belediyede çalışan memurlar ise Devlet Memurları Yasası'na bağlı çalışma sistemi olan kuruluşlardır.

2.2. AMASRA'DA EV PANSİYONCULUĞU

Amasra, Türkiye'de turizm hareketinin öncülerinden birisi, en bilinen tatil yöreleri ve ev pansiyonculuğunun gelişme gösterdiği yerler arasındadır. Ancak, 1960'lı yıllarda başlayan turizm hareketini ileriye doğru taşıyamamış ve 1970'lerden sonra özellikle batı ve güney kıyılarına yapılan yatırımlarla rekabet edemediği için gerilemiştir. Özellikle yerli ziyaretçilere hizmet sunmaktadır. 1980'li yıllardan itibaren yerli turistlerin Akdeniz ve Ege'de bulunan çok yıldızlı ve büyük kapasiteli konaklama tesislerine yönelmeleri eski turist çekim merkezlerinin ya da küçük tatil kentlerinin önemini yitirmesine neden olmuştur. Bununla birlikte, son yıllarda bu tür küçük ve sakin tatil yörelerine olan ilgi artmaktadır. Amasra ve yakın çevresi altyapı ve çevre sorunu görece az olan yerleşmelerle birlikte hareket ederek turizm sektöründe atılım yapabilecek potansiyele sahiptir.

Amasra, yerli turiste hizmet veren, yaz sezonu dışında genelde hafta sonu ziyaret edilen ve hafta sonu turların çoğunlukta olduğu, özellikle de balık

restoranlarından faydalanmak isteyenlerin gittiği bir tatil beldesidir. Amasra'ya gelen ziyaretçilerin gelir düzeyleri orta düzeydedir. Hafta sonu gelenler genelde kendi özel araçlarıyla, aile ve arkadaş gruplarıyla gelmekte olup son yıllarda sayıları artmaktadır. Sezon dışında gelenler hafta sonu dinlenmesi ve gastronomi turizmi için, sezonda gelenler ise deniz-kum-güneş için gelmektedirler. Günöbirlik ziyaretler ağırlıkta olup gecelerler bir iki ile sınırlıdır. Yabancı turistler genelde otelde yerli turistler ise pansiyonlarda kalmaktadırlar (Selvi ve Şahin, 2012: 28).

2.2.1. Amasra Tarihi

Günöümüzden yaklaşık 3000 yıl önce Amasra, “Sesamos” adıyla milattan önce on ikinci yüzyılda, Fenikeliler tarafından kurulmuştur. Sesamos adı milattan önce üçüncü yüzyılda Kraliçe Amastris tarafından Amastris olarak değıştirilmiştir. Kraliçe Amastris, Amasra'da yaşamış, Pers hanedanlığına mensup soylu bir kadındır. Amasra'da küçük bir krallık kuran Amastris ve ailesinin Dinast Hanedanlığı 70 yıl kadar sürmüş, ancak Amastris ismi günöümüze kadar ulaşmıştır. Milattan önce 70 yılında Amastris, Romalılar tarafından ele geçirilmiştir. Amasra milattan sonra 395 yılına kadar olan süreçte Roma hâkimiyetinde yaşamış ve günöümüze ulaşan şehrin imarı büyük oranda bu tarihlerde yapılmıştır. Daha sonra kent sırasıyla, İyon, Dor, Kimmer, Lidya, Pers, Makedonya, Bitinya, Pontus, Roma, Bizans, Ceneviz, Osmanlı hâkimiyetine girmiş ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yıllarında da bir nahiye olarak Zonguldak sınırları içinde kalmıştır (Verim, 2015: 58-59).

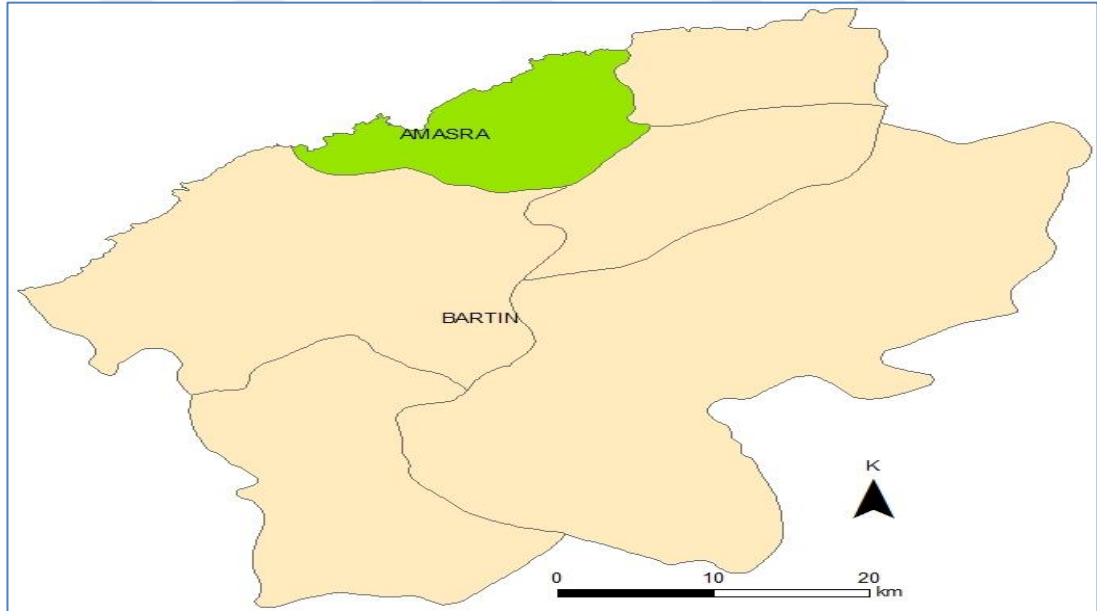
Hristiyanlığın ilk örgütlendiği yerlerden biri olan Amasra, Bizans devrinde önemli bir liman kenti hâline gelmiştir. Kente bu dönemde birçok kilise ve şapel yapılmıştır. 1270 civarında Ceneviz egemenliğine giren Amasra, Osmanlı topraklarına katılana kadar önemli bir ticaret merkezi olma özelliğini korumuştur. Ceneviz döneminde Amasra'ya farklı olarak Ceneviz Şatosu inşa edilmiştir. Tarihi kaynaklara göre, bin yılı aşkın süredir Amasra'ya hâkim olan Hristiyanların egemenliği, Fatih Sultan Mehmet'in 1461 yılında Amasra'yı ele geçirmesiyle son bulmuştur. Fatih Sultan Mehmet'in Amasra'yı fethinden hemen sonra Amasra'da bulunan iki kilisenin camiye çevrildiği bilinmektedir. Camiye çevrilen bu kiliselerden biri Amasra Fatih Camii'dir. On dokuzuncu yüzyılda ise Amasra unutulmuş bir köy

gibidir. Nüfusu oldukça az, eski kalıntıları da toprak altında kalmış bir yerleşim merkezidir. 400 yıl boyunca Osmanlı Devleti'nin pek yatırımında bulunmadığı Amasra'ya 19. yüzyılın son çeyreğinde bazı resmî daireler yapılmış ve yol ağı iyileştirilmiştir. Osmanlı döneminde ilçe iken Cumhuriyetle birlikte bucak statüsüne düşürülen Amasra; 19 Haziran 1987'de TBMM'nin aldığı kararla yeniden ilçe olmuştur. 28 Ağustos 1991 tarihinde Bartın'ın il statüsü kazanmasından sonra Zonguldak'tan ayrılarak Bartın'a bağlanmıştır (Sarı, 2001: 42).

2.2.2. Amasra Coğrafyası

Amasra, Türkiye'nin Batı Karadeniz Bölümü'nde yer alan Bartın ilinin bir ilçesidir. Kuzeyinde Karadeniz, güney ve güneybatısında Bartın ili, doğusunda Kurucaşile ilçesi ile çevrilidir. Bartın ilinin 17 km kuzeyinde bulunmaktadır. Amasra'nın Bartın ilindeki konumu haritadaki gibidir (www.amasra.gov.tr).

Şekil 1: Amasra Haritası

Kaynak: Gökyer, (2014: 3)'den uyarlanmıştır

Amasra ilçe merkezi, Karadeniz kıyı dağlarının dik yamaçlarının eteğinde beş küçük adanın dördünün zamanla birleşmesiyle meydana gelmiş küçük bir düzlükte, bu düzlüğün devamı olan tepeler ve eteklerinde kurulmuştur. Tavşan Adası diye

anılan ada, birleşerek bir yarımada oluşturan dört adadan ayrı bir mekândadır. Yarımadanın uzunluğu yaklaşık 1,5 km'dir. Amasra ilçesinin kıyıları genellikle dik, sarp kayalık ve denize açıktır. Mevcut kumsallarda genellikle sarp kayalıkların eteklerinde meydana gelmiş dar kumsala sahip yerlerdir. Kıyı bölümler, sahillere doğru sarp ve kayalıktır. Kıyılarda yükseklik 0-250 m arasında değişirken, güneydoğuya inildikçe yükseklik 750 m'ye kadar artmaktadır. Kıyıda sahile doğru dikleşen dağlar ve engebeli topografya ulaşım ve yerleşim şartlarını güçleştirmektedir. Amasra yüksek ve orta eğim potansiyele sahip olarak belirlenmiştir. İlçenin kıyılarında yer yer %30'dan fazla eğimlere ulaşılmaktadır. Bitki örtüsü olarak, genellikle geniş ve iğne yapraklı ağaçlardan oluşan ormanlar geniş yer kaplamaktadır. Yörenin faunasını sürüngenler, memeliler ve kuşlar oluşturmaktadır (Sertkaya, 2001: 82-107).

Amasra, Karadeniz ikliminin etkisi altındadır. Karadeniz kıyılarına özgü her mevsimi yağışlı orta kuşak iklimi hüküm sürmektedir. Yazlar serin kışlar az soğuk geçmektedir. Bölgenin yıllık ortalama sıcaklığı 15 °C, nem oranı %70'dir. En sıcak ay Haziran, en soğuk ay Şubat'tır. Doğal bitki örtüsü olarak Karadeniz Bölgesi'nin karakteristik özelliğini yansıtmaktadır. Yörede tespit edilen otsu ve odunsu bitki türleri, yörenin çevreyle ilgili koşullarına uygunluk sağlamışlar ve uzun yıllardan bu yana varlıklarını sürdürebilmişlerdir (Sarı, 2001: 33).

2.2.3. Amasra Turizmi

Kentler sahip oldukları egemen iktisadi faaliyetlere göre tanımlanmaktadır. Tanımlanan özellikler kapsamında, Amasra kenti turizm kenti olarak tanımlanabilmektedir. Doğal, tarihi ve kültürel yapısıyla yılın on iki ayı turist çeken bir turizm kentidir (Kaya Özdemir, 2016: 111).

Bir yarımada ve iki ada üzerine kurulmuş olan Amasra, manzarası, denizi ve üç bin yıllık tarihiyle önemli bir turizm merkezidir. Tarihte ismi Sesamos ve Amastris olarak bilinir. Amasra'nın geçmişinde turizm kültürü mevcuttur. Karabük Demir-Çelik fabrikası işçilerinin Amasra'yı sayfiye yeri olarak kullanmasıyla 1940'lı yıllardan itibaren Türkiye'de ilk turizm kırıptılarının başladığı yerlerden birisi olmuştur. 1960'lardan sonra ekonomik faaliyet olarak maden kömürünün

ıkarılmasıyla turizm önemini yitirmiştir. 1983'den sonra hkmet politikası olarak turizme önem verilmesi ve 1990'ların başında maden kömürü rezervinin azalmasıyla birlikte turizm gelir kaynağı olarak tekrar önem kazanmıştır (Emir, 2002: 28-29).

Amasra ilçesinin büyük bir bölümü tarihi ve doğal sit alanıdır. Kırsaldaki gelenek ve görenekler bozulmadan korunmaktadır. Yörede sürekli bir festival yoktur ancak Temmuz ayı boyunca kültür ve sanat günleri ve etkinlikleri düzenlenmektedir. Amasra'da turizm hareketlerini tüm yıla yaymak için doğa yürüyüşleri (dağ yürüyüşü) ve milli park turizmi ön plana çıkarılmaktadır. Kültür turizminde üç bin yıllık tarihi mirasın ön plana çıkarılması için kazı çalışmalarına ağırlık verilmektedir. Bunların yanında Amasra'nın kongre turizmine açılması da gündemdedir (Selvi ve şahin, 2012: 29).

Amasra'da turizm 1940'lı yıllarda canlanmış, 1970 yılından sonra turizm iyice gelişmiştir. Otel ve pansiyonculuğın yanında son yıllarda ev pansiyonculuğu da artmıştır. Özellikle gastronomi amaçlı gelen turistler için balık restoranları ve kafeteryalar önem taşımaktadır. Ekonomik kimlikte turizm ne çıkmakla birlikte tarım ve hayvancılık da önemli bir geçim kaynağıdır. Ekonomik buhranla birlikte gemiciliğin ve çekiciliğin önemini yitirmesi işsizlik problemini doğurmuştur. Bu sebeple büyük şehirlere g artmıştır. Amasra 1930'lı yıllarda devletin ileri gelenlerini ağırlamış ve bu ziyaretler Amasra'nın merak edilen bir yerleşim yeri olmasını sağlamıştır. Amasra'nın büyük kentlere yakınlığı sanatçılar, yazarlar, politikacılar, gazeteciler ve bürokratlar tarafından sıkça ziyaret edilen bir yer olmasını sağlamıştır. 1955 yılında Küçük Limandaki eski blęe okulunun dersliğinin müze olarak kullanılmasıyla kentteki arkeolojik eserler burada sergilenmiştir. 1970'li yıllarda ülkemizin batı ve güney kıyılarında turizm yatırımlarının artmasıyla Amasra önemini yitirmiştir. Bu sebeple kent geçimini kömürden sağlamaya başlamıştır. 1987 yılında Amasra'nın ilçe olmasıyla yeni bir dönem başlamış ve Almanya'nın ünlü magazin dergisinde kentin fotoğraflarının yayımlanması Amasra'nın uluslararası platformda tanıtımını sağlamıştır. Amasra'nın sahip olduğu Roma, Bizans, Cenova ve Osmanlı dönemlerine ait tarihi, arkeolojik ve etnografik eserleri incelemek ve izlenimlerinin makaleleri aracılığıyla aktarmak amacıyla akademisyen ve arkeologlar tarafında tercih edilmiştir.

1990 ve 2000’li yıllara gelindiğinde Amasra turizmin yanı sıra hafta sonları kültür turları ile okul turlarının da sıklıkla geldiği bir mekân olmuştur. Artan ev pansiyonculuğunun yanında yeni oteller açılarak yatak kapasitesi artırılmış, hizmet kalitesi iyileştirilmiştir. Geleneksel el sanatlarının sergilenip satıldığı “Çekiciler Çarşısı” ile ticari bir hayat oluşmuştur. Bayram ve hafta sonu gibi tatil günlerinde kentin nüfusu 3-4 kat artmaktadır. Amasra’nın doğal ve kültürel yapısının yanı sıra “Gönderilmemiş Mektuplar” adlı sinema filmi ile “Gülbeyaz, Hayat Bilgisi, Fikrimin İnce Gülü” gibi dizi filmlerin bu kentte çekilmesi ile Akademi Türkiye Şarkı Yarışmasında birinci olan Barış Akarsu’nun da Amasralı olması ilçenin tanıtımına katkı sağlamıştır (Türkoğlu, 2014).

Amasra’nın topografik özellikleri, turizm açısından önemli bir çekicilik sunmuştur. Yöreye gelen yerli yabancı turistleri Amasra’ya çeken en önemli özellik, doğal güzellikleridir. Bugüne kadar pek çok uygarlığı barındıran Amasra ilçe merkezi, ikinci ve üçüncü derecede arkeolojik sit alanlarına ayrılmıştır. Boztepe ve Tavşan Adası birinci derecede, eski bir yerleşim yeri olan Akropol ve şehrin mezarlığı Nekropol’ün ikinci derecede ve daha çok Osmanlı dönemi Türk sivil mimari özellikleri taşıyan Boztepe, Kum mahallesi, Fatih mahallesi, Bedesten mahallesi ve Kaleiçi (Zindan) mahallesi de üçüncü derecede sit alanı olarak belirlenmiştir (Sarı, 2001: 44-91).

Önemli bir tarihi geçmişi olan Amasra ve çevresinin arkeolojik varlığı, yerli ve yabancı turistler için bir çekim gücüdür. Özellikle Bartın-Amasra karayolu üzerinde ve Amasra’ya yaklaşık 4 km mesafedeki Kuşkayası Yol Anıtı, o dönemdeki karayolu dinlenme yeri olması yönüyle, oldukça ilgi çekicidir. Roma döneminde Gaius Julius Agvilla tarafından yaptırılan anıtta, bir insan figürü (Roma Kralı) ile Roma hâkimiyetini simgeleyen kartalın sütun kaidesi yer almaktadır. Bunun haricinde; Amasra Kalesi, Bedesten, Kemere Köprüsü, Fatih Camii, Antik Tiyatro, Direklikaya ve Kültür Evi (Eski Chapel) diğer kültürel varlıklardır. Ayrıca, birçok arkeolojik kalıntının sergilendiği Amasra Müzesi, yerli ve yabancı turistlerin ziyaret etmesi gereken öncelikli yerler arasındadır. Amasra’ya gelen turistlerin ilgisini çeken bir başka unsur da el sanatlarıdır. Özellikle şimşir, ıhlamur, dişbudak, ceviz, kiraz ve kızılâğaç ’tan yapılan hediyelikler ile dokuma bez işlemeciliği gibi el sanatı ürünler, çekiciler çarşısında sunulmaktadır (Özdemir, 2006: 42-44).

Dünya nüfusunun büyük kısmı için tatil demek, deniz kıyısına gitmek demektir. Hem iç hem de dış turizmde geleneksel olarak en popüler yerler, kıyılardır. Bu açıdan bakıldığında, Amasra'da plajlar (küçük liman ve büyük liman plajları) uzun olmamakla birlikte, küçük koylar, kısa mesafelerde denizden faydalanmayı mümkün kılmaktadır. Ayrıca, eskiden beri denizcilerin uğrak noktalarından biri olan Amasra, günümüzde yat turizmi için, Karadeniz kıyısındaki elverişli yerlerden biridir. Yapılan çeşitli araştırmalarda, turistlerin herhangi bir yeri seçmelerindeki nedenler arasında çevre giderek daha çok öne çıkmaya başlamıştır. İnsanlar fazla kalabalık olmayan, kargaşadan uzak yerleri seçmektedirler. Yani deniz ve güneş dışında da turizmi, başka özellikler bularak sunmak, kültürel ve özellikli değerlerle bütünleştirmek gerektiği ortaya çıkmaktadır. Amasra, klasik deniz-kum-güneş turizm üçgeninin dışında, eko turizm olanaklarına da sahiptir. Amasra'ya 3 km uzaklıktaki Değirmenağzı şelalesi ve Çakraz köyü yakınlarındaki Gürcüoluk mağarası, ziyaretçilerin ilgisini çekebilecek düzeydedir. Ayrıca, Kaleşah mevkiinden başlayıp, Kuşkayası yol anıtına kadar 1,5 saati bulan bir güzergâhta doğa/dağ yürüyüşleri yapılabilir.

Büyük şehirlerin stresinden ve baskısından yorulan insanlar, stres atabilecekleri ve kaliteli zaman geçirerek deşarj olabilecekleri ortamlar aramaktadır. Bu doğrultuda genellikle insanlar hafta sonu 2 günlük tatilde gidebilecekleri yakın noktaları hedef belirlemektedir. Amasra yakın çevresindeki İstanbul, Ankara ve Kocaeli gibi büyük şehirlerin ilgisini çekmektedir. Büyük şehirlerin yanı sıra gün geçtikçe daha çok önemi anlaşılan tarihi yapısı ve eşsiz doğal güzelliklerini görmek isteyen uzak illerimizden de gelen misafirlerini ağırlamaktadır. Amasra tatil günlerinin ve turların vazgeçilmezleri arasında yer almaktadır. Bayram tatillerinde ve resmi tatillerin uzun olduğu günlerde en yoğun zamanlarını yaşamaktadır (Oğuztürk, 2016: 30).

Amasra, Bartın ilinin en fazla turistik tesis ve yatak sayısına sahip ilçesi olup Bartın ilinde turizm işletme belgeli altı tesisten üçü Amasra'da bulunmaktadır.

Tablo 4: Amasra’da Yatırım, İşletme ve Yerel Yönetim Belgeli Tesisler (2017)

TURİZM YATIRIM BELGELİ			
TÜRÜ	YERİ	ODA	YATAK
5 Yıldızlı Tatil Köyü	Amasra	99	189
4 Yıldızlı Otel	Merkez	82	196
Toplam		181	385
TURİZM İŞLETME BELGELİ			
TÜRÜ	YERİ	ODA	YATAK
4 Yıldızlı Otel	Amasra	63	126
3 Yıldızlı Otel	Amasra	56	112
3 Yıldızlı Otel	Merkez	97	190
2 Yıldızlı Otel	Amasra	50	100
2 Yıldızlı Otel	Merkez	78	156
Toplam		344	684
YEREL YÖNETİM BELGELİ			
ADET	YERİ	ODA	YATAK
8	Merkez	140	268
58	Amasra	748	2332
Toplam		888	2600

Kaynak: Bartın Kültür ve Turizm Müdürlüğü Verileri, (2017)

Tablo 4’ten anlaşıldığı üzere Amasra’da turizm işletme belgeli üç tesis faaliyet göstermekte olup, bu tesislerin toplamda 169 odası ve 338 yatak kapasitesi mevcuttur. Amasra’da çeşitli balık restoranları ve kafeteryaları gelen yerli-yabancı turistlere hizmet vermektedir. Merkezde 12 yiyecek-içecek işletmesinin 1700 kişilik kapasitesi vardır. Yöresel yemek sunan bir adet tesis olup kapasitesi 50 kişidir. Eğlence tesisi olarak da merkezde 300 kişi kapasiteli 2 adet tesis hizmet sunmaktadır. Amasra ilçesinin turistik çekicilikleri göz önüne alındığında, ilçe bu rakamlardan çok daha fazla turiste hizmet sunabilmelidir (Kıyıcı, 2010: 60-65).

2.2.4. Amasra’da Ev Pansiyonculuğu

Amasra’da ev pansiyonculuğu çok eski yıllara dayanmaktadır. 1940’lı ve 1950’li yılların ulaşım koşulları düşünüldüğünde Türkiye’nin batı ve güney kıyıları Ankara ve İstanbul’a oldukça uzaktı. Ankara’dan Amasra’ya ulaşım aktarmalı olarak demir ve karayolu ile sağlanıyordu. Günümüzde çok kısa olarak nitelendirilen bu yol bile o günlerde on iki saatten fazla sürüyordu. Büyük kentlere yakınlık Amasralıların en büyük avantajı olmuştur. Amasra, ilk etapta sanatçılar, yazarlar, politikacılar, gazeteciler ve bürokratların ilgisini çekmiştir. Gelen turistler otel sayısı kısıtlı olduğu için Amasralıların evlerine konuk olmuşlardır. Sadece iş hayatının yoğunluğundan değil, başkentin çok katlı apartmanları, lüks pastaneleri, lokantaları ile geniş caddelerinden bunalan Ankaralıları yaz gelince çoluk çocuk ile soluğu Amasra’da almışlardır. Amasralıların basit evleri, kasaba pazarında küfelerde sattıkları taze sebze ve meyveler, süt ve ürünleri, çekiciler çarşısındaki el yapımı hediyelik eşyaları, salaş lokantaları, kır kahveleri, yeşil dağlarıyla, karaya çalan mavi denizi onlara cazip gelmiştir. Ankaralıları İstanbullular izlemiş ve sonraki yıllarda ise Türkiye’nin genelinden misafirler gelmeye başlamıştır (Bartın Valiliği, 2008: 94).

1940’lı yıllardan itibaren Amasra’da ev pansiyonculuğu kendini göstermiş ve özellikle yaz aylarında çoğunluğunu büyük şehirlerde yaşayan bürokrat ve Karabük Demir Çelik Fabrikası’nın mühendislerinin oluşturduğu ilk turist kabileleri ev pansiyonlarında kalmışlardır. 1950’li yıllarda ise Amasra, artık adından söz ettiren bir sayfiye yeri olmaktadır. Bu yıllarda çok sayıda turist çeken Amasra altın yıllarını yaşamıştır. Halen benzersiz doğal güzellikleri, eşsiz koyları, deniz ürünleri, ağaç çekiciliği ve tarihi mekânları ile Batı Karadeniz’in çekim merkezlerinden biri olan Amasra, turizmde yeniden görkemli günlerine dönme arzusundadır (Bartın Valiliği, 2015: 13-61).

1954 yılında bir dergide “Ankara’nın Plajı: Amasra” başlıklı uzun bir yazı fotoğraflarla yayımlanarak tatilciler Amasra’ya yönlendirilmiştir. 1955’te ticari bir şirket, bastırdığı duvar takviminde Amasra’nın fotoğraflarına yer verince Amasra’ya olan ilgi artmıştır. Aynı yılda, günümüzde turistlerin ilgi gösterdikleri Amasra Müzesi’nin temeli atılmıştır. 1956’da Amasralılar, “Amasra Turizm ve Güzelleştirme Derneği”ni kurmuşlardır. Amasralılar, 1960’lı yıllar boyunca turizme yatırım

yapmışlar, pansiyon, yazlık ev ve küçük belediye belgeli oteller açarak gelen yerli ve yabancı misafir sayısını da o oranda artırmışlardır. Aynı zamanda Amasralılar, kültürel etkinliklerine de önem vermişlerdir. Bu yıllarda Amasra, ulusal basında adından söz ettirmeye başlamış ve yazılarda Amasra'nın doğal ve tarihi güzellikleri anlatılmıştır. 1970'li yıllarda Türkiye'nin batı ve güney kıyılarının turizm açısından yatırıma açılmasıyla Amasra turizmi durgunluk dönemine girmiştir. 1986 yılında ilçe olan Amasra için turizm açısından yeni bir dönem başlamaktadır. Aynı yıl Almanya'nın ünlü magazin dergisi Stern'in ocak sayısında Amasra'nın fotoğraflarını yayımlaması Amasra'nın adını uluslararası alana taşımıştır (www.amasra.bel.tr).

Amasra, alternatif turizm kapsamında farklı turistik ürünlerle turist sayısını artırmayı planlamaktadır. Son yıllardaki projeleriyle ve yapılması planlanan çalışmalarıyla turizm alanında gelişmesini sürdürmektedir. İlçeye gelen turistlerin turizmin tüm alanlarına eğilimleri olmakla beraber özellikle kırsal turizm faaliyetlerini takip etmeleri sonucu yerel yönetimlerin ve halkın bu alanda arz oluşturma girişimleri artmıştır. Amasra'da ki ev pansiyonları, ilçedeki otellerin gelen turistlere konaklama imkânı sağlayacak tesis ve yatak sayılarını karşılayamamaları nedeniyle, sayılarını hızla artırmaktadır. Özellikle ev pansiyonculuğu önemli bir uğraş halini almıştır. Amasra'da tahminen yüz konut ev pansiyonu olarak kullanılmakta ve bunların yatak kapasitesi yaklaşık dört yüze ulaşmaktadır. Amasra'yı ziyaret edenlerin önemli bölümünün gününbirlik ziyaretçiler ve hafta sonunu geçirmeye gelenlerin olduğu da düşünülürse, şu an için ihtiyaca cevap verdiği söylenebilir. Fakat resmi tatillerde ve özellikle deniz sezonunda ki yoğun talep bazen konaklamanın yetersiz kalmasına neden olmaktadır.

2.3. TURİZM ALGISI VE AMASRA'DA EV PANSİYONCULUĞU ALGISI

Dünyada giderek önemi artan bir sektör olan turizm, bireylerin fiziksel, psikolojik ve sosyal olarak sıralanan ihtiyaçlarına yakından ya da uzaktan etki etmektedir. Turizmin etkilerindeki farklılıklar turizm algısını da etkilemektedir ve bu etkiler turizm algılamalarını da değiştirmektedir. Turizmin sosyal, kültürel, ekonomik ve çevresel etkilerinin algılanma şekli toplam turizm algısını meydana getirmektedir (Özaltın ve Türker, 2014: 82). Turistik tüketici olan bireylerin sosyal,

kültürel, çevresel ve ekonomik olarak turizm hakkında yeterli bilgiye hâkim olması için, bu alanda algı ve tutumlarının turizm gelişimine yönelik gösterdikleri davranışların belirleyicisi olması gerekmektedir (Güneş, 2014: 15).

2.3.1. Turizm Algısı

Algı, herhangi bir nesne, olay, olgu, sözcük, kavram vb. uyarıcının; kişinin beş duyu organının ve sezgilerinin yardımı ile düşünsel yapısında belirlenmesi, anlaşılması, tanınması ve tanımlanması, yorumlanması ve açıklanmasıdır. Algılama, her hangi bir nesne, olay, olgu, sözcük, kavram ve benzeri uyarıcının; kişinin beş duyu organının ve sezgilerinin yardımı ile düşünsel yapısında belirlenmesi, anlaşılması, tanınması ve tanımlanması, yorumlanması, açıklanmasıdır. Tutum ise, bir bireye mal edilen ve onun bir psikolojik obje ile ilgili düşünce, duygu ve davranışlarını düzenli bir biçimde oluşturan eğilimdir (Usal ve Kuşluyan, 2002: 40-125).

Turizmin etkilerine yönelik algı temalı araştırmaların kökeni 1970’li yıllara dayanmaktadır (Andereck ve Vogt, 2000: 27). Turizm algısı konulu araştırmaların, çeşitli modeller ekseninde incelendiği görülmektedir. Bu bakımdan, ilk olarak, Doxey’in irridex (kızgınlık) modeli alan yazında konu edilmiştir. Model, bölgedeki turizm hareketliliğinin, turizme yönelik algı üzerinde olumludan olumsuzla doğru bir dönüşüme neden olacağını öne sürmüştür (Brida ve diğerleri 2011: 364). Benzer şekilde, Butler (1980: 6-10)’ın destinasyon yaşam döngüsü modeli de irridex modeli ile benzer varsayımlara sahiptir. Döngü altı aşamadan oluşmaktadır. Buna göre, destinasyonun ilk gelişim evrelerinde yerel halkın turizme yönelik tutumu pozitif yönde olacaktır (Keogh, 1990: 450-451). Turizmin destinasyona getireceği düşünülen potansiyel fayda, pozitif algının nedeni olarak açıklanmaktadır. Döngüye göre destinasyonda bulunan turizm faaliyetleri belirli bir noktaya geldikten sonra turizm algısının seyri pozitiften negatife dönüşmeye başlayacaktır (Brida ve diğerleri 2011: 363; Sirakaya vd. 2002: 57). Butler (1980: 8), dönüm noktasının gelişim aşaması olduğunu ifade etmektedir. Ancak, literatürde gerçekleştirilen birtakım araştırmalar, destinasyon yaşam döngüsü modelini test etmiş ve olgunluk dönemindeki birtakım destinasyonlarda, yaşam seyrinin konumu ve turizm

faaliyetlerinin yüksek yoğunluk düzeyine rağmen turizm algısının olumlu yönde olduğunu tespit etmişlerdir (Andriotis ve Vaughan, 2003; Faulkner ve Tideswell, 1997: 3).

Turizmin ekonomik, sosyal, kültürel ve çevresel sonuçları vardır. Çoğu araştırmacı turizmin gelişime etkisini araştırmaya odaklanmıştır (Allen ve diğerleri, 1994). Bu çalışmalar hem olumlu hem de olumsuz ekonomik, sosyal ve çevresel etkiler tanımlamıştır. Yapılan birçok araştırmada turizmin ekonomik etkilerinin algılanması olumlu yönde iken (Jurowski ve diğerleri, 1997) diğer bazılarında sosyal ve kültürel etkilerin algılanması olumsuz yönde olduğu saptanmıştır (Brunt ve Courtney, 1999). Bu çalışmaların çoğunluğu toplumun ekonomik dinamiklerini dikkate almayan alan araştırmalarıdır. Bununla birlikte, çoğu araştırma nispeten büyük ve gelişmiş turizm bölgelerinde yapılmıştır (Long ve diğerleri, 1990). Yerel halkın turizmin etkilerine ilişkin algılamaları o bölgedeki turizm gelişimi açısından önem taşır. Turizmin etkilerini olumsuz algılayan yerel halk bölgedeki turizm gelişimini birçok açıdan sekteye uğratabilir. Bu nedenle yerel halkın turizmin etkileriyle ilgili algılarının bilinmesi ve turizm gelişim politikalarının elde edilen bilgiler ışığında değerlendirilmesi gerekir. Yerel halkın turizme bakış açısı konulu araştırmaların ortak sonucu ise; turizm gelişim planlarının başlangıcından sonuna kadar yerel halk desteğinden uzak tutulması, bölge insanının olumsuz bir algı ve tutuma sahip olmasına ve uzun dönemde yörede geri dönülmesi zor tahribatlara yol açmasıdır (Duran, 2013).

2.3.1.1. Turizmin Ekonomik Etkilerine Yönelik Algı

Turizmin ekonomik etkilerini konu alan çalışmaların gerek uluslararası gerekse ulusal yazında fazlaca ele alındığı söylenebilir. Turizmin ekonomik etkilerine yönelik algının genellikle olumlu yönde olduğu görülmüştür (Yoon ve diğerleri 2001: 370; Dyer ve diğerleri 2003; Andereck ve diğerleri 2005; Ritchie ve Inkari 2006; Brida ve diğerleri 2011). Bu kapsamda, Aref ve diğerleri (2009: 131)'e göre, turizmin en belirgin etkisinin ekonomi sahasında görülmesi, bu algının temel sebebidir. Ekonomik etkiye yönelik tutum, genellikle kültürel ve çevresel etkiye kıyasla olumlu anlamda daha güçlüdür. Ancak, bu etkinin gücünü sınırlı olarak tespit

eden araştırmalar da bulunmaktadır (Dyer ve diğlerleri 2003; Andiotis ve Vaughan 2003). Konuyla ilgili Türkiye’deki bölgeleri konu edinen araştırmalara bakıldığında, turizmin bölge ekonomisine yönelik olumlu katkısının, bu araştırmaların genelinde kabul gördüğü tespit edilmiştir (Işık ve Çalkın, 2016; Çizel ve Ekici, 2014; Eren ve Aypek, 2012; Özdemir ve Kervankıran, 2011; Gümüş ve Özüpekçe, 2009; Akova, 2006; Çavuş ve Tanrısevdi, 2003: 259). Bu araştırmaların önemli bir bölümünde, ekonomik etkiye yönelik tutum, turizmin bölgeye sağlayabileceğı diğler unsurlara kıyasla olumlu anlamda daha güçlüdür. Buna rağmen, Alaeddinoğlu, (2008) gerçekleştirdiğı araştırmasında turizmin olumlu etkisinin ikinci sırada yer aldığını tespit etmiştir. Benzer şekilde, Altanlar ve Ehlil (2016), turizmin ekonomik etkisinin düşük düzeyde algılandığı sonucuna ulaşmıştır. Öte yandan, Kuvan ve Akan (2005: 869) turizmin ekonomik etkilerine yönelik algının olumlu olduğunu belirtmekle birlikte turizm sektörünün bölge içerisinde gelir dengesizliği ve sızıntı gibi ekonomik problemlere sebep olduğı sonucuna ulaşmıştır. Yine de, turizmin en belirgin etkisinin bölge ekonomisi üzerinde görüleceğı noktasında yazının net olduğı söylenebilir (Aref ve diğlerleri 2009: 131).

2.3.1.2. Turizmin Kültürel Etkilerine Yönelik Alğı

Turistik ürünün doğası gereğı üretildiğı yerde tüketilmesinin doğurduğı yerli halk-turist etkileşimi, turizmin kültürel etkisinin yönünü ve boyutunu oluşturmaktadır (Brunt ve Courtney, 1999: 495). Turizmin iki yönlü bir kültürel etkisi bulunmaktadır. Turizmin bir taraftan geleneklerin ticarileştirilmesi, suç oranlarının artması, materyalizm anlayışının yaygınlaşması ve pazar ülkelere bağılılık gibi etkide bulunduğı varsayılmaktadır (Doğan, 1989: 217). Bununla birlikte, bölgeye olan turizm eğilimi, bölgenin kültürel yapısını bozabilmektedir (Besculidies ve diğlerleri 2002: 304; Dyer ve diğlerleri 2003: 84). Söz gelimi, yerel halk-turist etkileşimi bölge halkında yeni tüketim kalıplarını ortaya çıkarabilmektedir (Ünlüönen ve diğlerleri 2009). Bu da yeni nesillerin kültürel değlerlerini reddetmelerine neden olabilmektedir (Dyer ve diğlerleri 2003: 84). Bu varsayım yazında yer alan bir kısım araştırmalarca (Brida ve diğlerleri 2011; Ko ve Stewart, 2002; Chen, 2001) desteklenmektedir. Diğler taraftan, turizm faaliyetleri,

destinasyondaki yerleşik kültürün paylaşılmasını sağlamaktadır. Bu durum, bölge halkının kültürleri ile olan bağını güçlendirmekle birlikte, kültürel etkileşim yerel halkın bakış açısını iyileştirmekte, yerel halk-turist etkileşimi bölge halkının yabancı kültürleri benimsemesini güçlendirmektedir. Ayrıca, bölge kültürünün turizm ürünün bir parçası olması yerel kültürün korunmasını da beraberinde getirmektedir (Dyer ve diğerleri 2003: 83). Benzer şekilde, turizmin destinasyona sağlayabileceği kültürel katkıları destekleyen araştırmalar da bulunmaktadır (Okech, 2010; Andiotis ve Vaughan, 2003; Teye ve diğerleri 2002: 678). Yine de, turizm olgusunun diğer etkilerine kıyasla, kültürel etkisinin daha göreceli ve soyut olduğu söylenebilir. Diğer taraftan, Turizmin kültürel etkilerine yönelik algı konusunda kayıtsız kalan çalışmalar da bulunmaktadır (Ritchie ve Inkari 2006). Nitekim ulusal yazına bakıldığında uluslararası yazının aksine turizmin kültürel etkisine yönelik algı daha belirgin ve tek yönlüdür. Bu bağlamda, turizme yönelik kültürel algının pozitif yönde olduğu görülmektedir (Işık ve Çalkın, 2016; Toprak, 2015; Çizel ve Ekici, 2014; Duran ve Özkul, 2012; Özdemir ve Kervankıran, 2011; Gümüş ve Özüpekçe, 2009 Akova, 2006; Kuvan ve Akan, 2005: 869).

2.3.1.3. Turizmin Çevresel Etkilerine Yönelik Algı

Turizm sektörünün destinasyona yönelik çevresel etkilerine ilişkin algı noktasında çeşitli araştırmalar gerçekleştirilmiştir. Bu bakımdan, Haley ve diğerleri (2005: 649), turizmin çevreye verdiği tahribat nedeniyle, yerli halkın turizme yönelik algısının negatif yönde olacağını öngörmüştür. Ancak, turizmin çevresel etkisine yönelik algı konusunda, yazının tek bir yönde toplanmadığını söylemek mümkündür. Buna rağmen, uluslararası yazında yürütülen araştırmalarda bu etkiye yönelik algının, genel olarak turizmin çevreye verdiği olumsuzlukları yansıtır nitelikte olmadığı söylenebilir. Gerçekten de yazın göz önünde bulundurulduğunda, çalışmaların bir kısmının, turizmin çevresel etkilerine yönelik algıyı pozitif yönüyle tespit ettikleri görülmüştür (Brida ve diğerleri 2011; Aref ve diğerleri 2009). Bu durum, ulusal yazında da aynı yöndedir (Işık ve Çalkın, 2016; Toprak, 2015; Türker ve Türker, 2014; Duran ve Özkul, 2012; Eren ve Aypek, 2012). Turizmin çevresel

etkilerini negatif yönüyle ortaya koyan çalışma sayısı ise sınırlıdır (Williams ve Lawson, 2001: 282-288; Özdemir ve Kervankıran, 2011; Kuvan ve Akan, 2005: 699). Öte yandan Chen (2001), turizmin bu yönlü etkisine yönelik algının yansızlığını dile getirmiştir. Yazındaki bu çok yönlülük, sosyal mübadele teorisi ile açıklanmaktadır. Teoriye göre turizm sektöründen fayda elde eden halk, fayda elde ettiği müddetçe turizme yönelik algı noktasında olumlu görüş bildirecektir. Bu durum, turizmden fayda elde etmeyi uman destinasyonlar için de geçerlidir. Buna göre bölge halkı, turizmden elde edeceği getiri beklentisi ile turizmin olumsuzluklarını görmezden gelme eğilimi gösterecektir (Park ve diğerleri 2017).

Bartın ilinin Amasra ilçesi, turizm gelişimi anlamında henüz destinasyon yaşam seyrinin ilk safhalarında bulunan bir bölgedir. Bu anlamda turizme yönelik algının her yönüyle olumlu olacağı söylenebilir.

2.3.2. Turizmde Algı Yönetimi

Algı yönetimi ikna veya propagandayı becerikli bir şekilde kullanmaktır. Grupların tutumları, inançları ve davranışları algı yönetiminden etkilenirler. Bu sebepten dolayı algı yönetimi, aynı zamanda psikolojik harekâtın bir şeklidir. Bunların yanında stratejik iletişimin, kamu diplomasisinin bir alt dalı olarak da düşünülebilir (Nye, 2005). Algı yönetimi dört aşamadan oluşur. Bunlar sırasıyla hedef kitlenin dikkatinin çekilmesi; hedef kitlenin dikkatini kontrol altında tutmak için benzer bilgilerin sunulması ve paylaşılması; sunulan bilginin hedef kitlenin duygusal, sosyal, kültürel ve tarihsel genleriyle tutarlı hale getirilmesi ve son safha ise bilginin aynı pozisyonda kalması için iletişim kaynaklarında tekrar edilmesi olarak sıralanabilir (Callamari ve Reveron: 15).

Türkiye’de ve dünyada turizmde algı yönetimini tüm destinasyonların kullandığı bilinmektedir. Turizmde algı yönetimi yapmanın yolu “Influencer Marketing” (sosyal medya kanallarında yüksek takipçi sayılarına sahip kişilerin içerik yoluyla bir ürün ya da marka hakkında deneyimlerini takipçilerine aktarması) lerdir. Birçok turizm işletmesi turizm krizi dönemlerinde sorunlar yaşamaktadır. Bu kriz dönemlerini başarıyla geçen turizm işletmeleri, her dönemde kârlı bir bilançoyla ortaya çıkmaktadır. Bu dönemleri atlatabilmek için turizmde algı yönetimi ve başarı

sağlanması oldukça önemlidir. Birçok firma değer kaybetmekle beraber birçok firma da değer kazanmaktadır. Ancak yatırım yapabilen ve yeterli talebe ulaşabilen firmalar marka olabilmektedir. Bu başarıyı sağlayanlar sürekli gelişime ve inovasyona önem veren, çalışanlarını iyi bir gelir düzeyi ile mutlu ederek ve sevdikleri işlerle uğraşmalarını sağlayarak takım çalışmasına dâhil edebilen işletmelerdir. Kısaca turizmde algı yönetimi yapmakla başlayan çalışmalar başarısızlığı azaltmakta ve başarıyı tetiklemektedir. Bunun dışında şu adımları da atmak gerekmektedir (Tekin, 2018):

- Turizm işletmesine zaman ayırmak,
- Turizm ‘de ekip ile başarı sağlamak,
- İdeal müşterileri anlamak,
- Turizm ‘de fiyata göre rekabet etmemek,
- Müşterilerin doğrudan rezervasyon yapmasını sağlamak,
- Turizmde algı yönetimi yapmak.

2.3.3. Amasra'da Ev Pansiyonculuğu Algısı

Amasra’da turizm 1940’lı yıllarda canlanmış ve 1980 yılından sonra iyice gelişmiştir. Otel ve pansiyonculuğun yanında son yıllarda ev pansiyonculuğu da artmıştır. Artan ev pansiyonculuğunun yanında yeni oteller açılarak yatak kapasitesi artırılmış, hizmet kalitesi iyileştirilmiştir. Kentler sahip oldukları egemen iktisadi faaliyetlere göre tanımlanmaktadırlar. Tanımlanan özellikler kapsamında Amasra, turizm kenti olarak tanımlanabilmektedir. Doğal, tarihi ve kültürel yapısıyla yılın on iki ayı turist çeken bir turizm kentidir (Kaya Özdemir, 2016: 110).

Amasra’da mevcut yerel yönetim belgeli ev pansiyonlarının sayı ve yatak kapasitesi açısından yeterli olsa da niteliklerinin mutlaka iyileştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca, ilçede ev pansiyonculuğunun algılanışı ve uygulamalarının irdelenmesinde ve yeniden yapılandırılmasında yarar bulunmaktadır.

Ev pansiyonculuğu; “Bir ailenin devamlı oturmakta olduğu kendisine ait bir evin bir veya birkaç odasının bir ev düzeni içinde pansiyon haline dönüştürülmesidir. Sadece sezonda ikamet edilen yazlık evlerin pansiyon haline dönüştürülmesi, ev pansiyonculuğu sayılmamaktadır. Bu özellikleri itibarıyla “kültür turizminin bir türü”

ve ekonomik anlamda da “küçük bir işletme”dir. Amasra’daki uygulamada ise; bir binanın veya bir dairenin tamamen boşaltılarak otel veya pansiyon gibi ticari bir kuruluş olarak turistlere kiralanması şeklindedir. Bu, sadece iç turizmde ucuz konaklama imkanı sağlayan bir uygulama olup, kültür turizmine herhangi bir katkısı bulunmamaktadır. Hem hizmet açısından yetersiz, hem de ekonomik anlamda kayıt dışı bir kuruluş olarak haksız rakabet oluşturmaktadır (Bartın Valiliği, 2008: 168).

Bartın Valiliği, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü (2011) tarafından hazırlatılan “Turizm Eylem Planı”nda, konaklama işletmelerinin ilde turizmin geliştirilmesi konusunda ki düşünceleri şöyledir. *“Amasra’da çok sayıda kaçak ev pansiyonu var. Bunların çoğu denetlenmiyor. Bu durum hem kaliteyi düşürüyor hem de ilçenin güvenliğini etkiliyor. İnsanlar yazın zorla kollarından tutulup pansiyonlara yönlendiriliyor. Kaçak ev pansiyonculuğuna dair denetimler sıklaştırılmalı. Bunlar çok düşük fiyatlara çok düşük kalitede hizmet verdikleri için gelen insanların kalitesi de düşük oluyor. Bu da şehrin kalitesini düşürüyor. Bu kayıt dışı ev pansiyonları otel ve yeme-içme işletmelerine de büyük darbe vuruyor. Denetim sıklaştırılmalı ve bu durumun önüne geçilmeli. Amasra’da sezonun kısa olmasından dolayı yüksek fiyat uyguluyor. Bu anlayışla karşılanabilir. Ancak, yüksek fiyat karşısında düşük hizmet kalitesi sunulduğunda insanlar kandırıldıklarını düşünüyorlar. Ev pansiyonlarının kalitesinin yükseltilmesi gerek”* şeklinde açıklanmaktadır.

Yukarıdaki ifadelerden de anlaşıldığı gibi Amasra’da ev pansiyonculuğuna ilişkin kritik sorunlar bulunmaktadır. Amasra’da faaliyet gösteren bütün ev pansiyonlarının belgelendirilmesi için pansiyon sahipleri ve işletmecileri ile yüz yüze görüşmeler yapılmalı ve teşvik edilmelidirler. Pansiyonlar belediye tarafından denetim altına alınarak, belgeli pansiyonların ortak bir ağ üzerinden pazarlanması çalışmaları yapılmalıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

AMASRA'DA EV PANSİYONCULUĞU ALGISI VE UYGULAMA SORUNLARINA YÖNELİK ARAŞTIRMA

3.1. ARAŞTIRMA KONUSU İLE İLGİLİ YAZIN

Ev pansiyonculuğu nispeten ihmal edilmiş bir alandır. Uzun yıllar boyunca turizmle ilgili araştırmalarda daha çok konunun ekonomik boyutu üzerinde durulmuş, sosyo-kültürel boyutu ihmal edilmiştir. Son yıllarda ise turizmin sosyo-kültürel boyutu ile ilgili araştırmaların yanı sıra algı boyutuyla ilgili araştırmaların sayısında da artış gözlemlenmektedir. Ancak, ev pansiyonculuğunun ekonomik, sosyo-kültürel ve algı boyutlarıyla ele alan araştırmaların sayısı halen çok sınırlıdır. Henüz, bu tür küçük konaklama işletmeleri “klasik” işletme davranışları göstermezler. Ancak, daha fazla ekonomik kalkınma için ve politikalar belirlemek amacıyla bu alanda araştırma geliştirmeye ihtiyaç vardır (Akyüz ve Batman, 2017: 514).

Lynch (2005) “Ev Pansiyonlarının Özellikleri” isimli makalesinde, ev pansiyonlarının bazı temel özellikleriyle diğer turizm girişimlerinden farklılık gösterdiğini ve ev pansiyonlarının 1-2 odalı, oda doluluk oranlarının düşük olduğunu, girişimcinin kendi evinde gerçekleştirdiği, düşük girişimcilik özellikleri gerektiren, pansiyon gelirlerine bağımlılığın az olduğu, genellikle kadınların işlettiği, ortaklığın az olduğu, aile katılımının gerektiği, ürün metalaşmasının düşük olduğu, az deneyim gerektiren girişimler olduğunu bildirmiştir.

Mcintosh, Lewis ve Harris, (2007) “Ticari Ev İşletmesi: Aşkla Yapılan İş” isimli bildirisinde, girişimcilik ve iş-hayat dengesi konularına odaklanmak suretiyle Yeni Zelanda’daki ticari ev sahiplerinin kişisel tecrübelerini incelemektedir. Bu çalışma ticari ev sahiplerinin belirledikleri amaçlara ulaşmada ve ev ortamını ve dengeli bir yaşam tarzını devam ettirmede kullandıkları stratejileri keşfetme amacıyla 12 ticari ev sahibi üzerinde yapılan çalışma bulgularını sunmaktadır. Çalışmada yorumlamaya ve tümevarıma dayalı veri toplama ve veri analizi yaklaşımı kullanılmıştır. Verilerden elde edilen ana konu başlıkları olarak ticari evlerin bir iş

dalı olarak benzersiz yapısı, ticari evde iş ve hayatı etkili bir şekilde sürdürme stratejileri ve ticari ev işletmelerinde kadınların baskın rolleri, kadınların “aşkla yapılan iş” olarak severek yaptıkları bir faaliyet olarak sıralanmıştır. Çalışma, işletmecilerin rollerinin denk olmayan dağılımı, motivasyonları ve hayat düzeyleri ortadayken mevcut girişimciliğin ticari ev işletmelerini anlayabilmek için yeterli olup olmadığını sorgulamalarıyla sonuçlanmaktadır. Bu durum, ticari ev işletmelerinde cinsiyetçi roller konusunda daha fazla çalışma yapılması hususunda çağrı yapmaktadır.

Sweeney ve Lynch (2006) “Ev Pansiyonları ile Ticari İşletmeler Arasındaki İlişkiler” isimli makalesinde, ev pansiyonlarının sadece arz sağlayıcısı konumda olan yerel halk için değil talep açısından da önemli olduğunu ve yeni arayışlar içinde olan turistler için ev pansiyonlarının alternatif bir seçenek oluşturduğunu belirtmektedir. Bu bireylerin, müşteriden ziyade misafir gibi hissettikleri ortamlar aradığını ve tatil deneyiminin yanı sıra kültürel deneyimi de tatmayı tercih ettiklerini bildirmiştir. Bu bakımdan ev pansiyonculuğu, yörenin turistik ve kültürel değerlerinin doğrudan paylaşımını da sağlamaktadır.

Di Domenico (2008) “Kimliğin ve Cinsiyetin Ev Pansiyonculuğundaki Rolü” isimli makalesinde, kimliğin ve cinsiyetin ev pansiyonculuğundaki rolüne odaklanmıştır. Küçük işletmeler olan ev pansiyonlarında cinsiyet ve meslek olarak işin doğası gereği kadınların egemenliğinde olması gerektiğini belirtmiştir. Bu görüşünü İskoçya'daki 33 ev pansiyonu sahibine derinlemesine mülakat yaparak desteklemiştir.

Hoogendoorn, Grant ve Fitchett (2015) “Güney Afrika'da Yeşil Ev Pansiyonculuğu: Gauteng ve KwaZulu-Natal Örneği” isimli makalesinde, ev pansiyonculuğunun Güney Afrika'da giderek daha popüler hale gelmekte olduğunu, küçük ölçekli ve daha az maliyetleri nedeniyle, yeşil konaklama için ideal bir hizmet verdiklerini belirtmektedir. Gauteng ve KwaZulu-Natal'daki ev pansiyonlarının özellikle su ve enerji bakımından çevre üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek için potansiyele sahip olduklarını bildirdiği çalışmada, görüşülen ev sahiplerinin çoğunluğunun çevre üzerindeki etkilerinin farkında olduklarını ve bu zararları hafifletmekle ilgilendiklerini anlatmaktadır. Bu ev pansiyonlarının çoğunun

herhangi bir çevresel sertifika programı tarafından derecelendirilmemiş olduğunu fakat sertifika için girişimlerin başlayacağı belirtilmektedir.

Wang ve Hung (2015) “Ev Pansiyonları Başarı Faktörlerinin Müşteri Algıları” isimli makalesinde, Çin'deki turizm endüstrisinin gelişmesinin, ülkedeki birçok destinasyonda ev pansiyonlarının sayısında artışa neden olduğunu belirtip Çin'deki ev pansiyonları için müşteri algılarına dayanan kritik başarı faktörleri araştırılmıştır. Araştırmada yedi kritik başarı faktörü (ev atmosferi, odalar, diğer alanlar, servis, temizlik, yer ve para) belirlenmiştir. Daha sonra Çinli müşterilerle bir anket yapılmış olup çoklu regresyon analizi kullanılarak, paranın değeri müşteri deneyimini etkilemenin temel faktörü olarak görülmüş, ardından ev atmosferi, temizlik ve odalar dâhil olmak üzere diğer üç faktör de müşteri deneyimini önemli ölçüde etkilemiştir.

Radder ve Wang (2006) “Ev Pansiyonculuğu Hizmetinin Boyutları: Yöneticilerin Algıları ve Müşterilerin Beklentileri” isimli makalesinde, iş amaçlı seyahate çıkan müşterilerin beklentileri ve yöneticilerin ev pansiyonlarının sunduğu hizmetlere yönelik algılarındaki benzerlikleri ve farklılıkları belirlemeyi amaçlamıştır.

Rodriguez ve diğerleri (2011) “Çiftlikten Kırsal Pansiyona: Çin Daxi'de Turizm Genişlemesine İlişkin Yeni Fırsatlar ve Zorluklar” isimli makalelerinde, Doğu Çin'de popüler bir turist bölgesi olan Anji İlçesine bağlı Daxi Kasabası'nda çiftçilerin toplam hane gelirinin % 27'sini kırsal pansiyonlardan kazandıklarını göstermektedir. Özellikle gençler ve kadınlar için, kırsal ev pansiyonculuğu ve turistik dükkân işletmeciliğinin çiftlik dışı faaliyetler olarak geliştirilmesi öngörülmektedir. Ziyaretçilerin genel memnuniyetinin yüksek olduğunu, ancak köye gelen turist sayısının çok fazla olması nedeniyle çevre kalitesi ve aşırı kalabalık olduğunu belirtmektedirler.

Ranasinghe (2015) “Sri Lanka'da Aile Yanında Konaklama Üzerine Bir Değerlendirme” isimli makalesinde, Aile yanı konaklama turizminin, çağdaş turizm araştırmalarında önemli bir konu olduğunu ve konunun talep tarafının, müşteri algısı ve memnuniyetinin sıklıkla araştırıldığını belirtmektedir. Çalışmasında, Sri Lanka'da aile yanında konaklama arzını araştırmıştır. Mülakat yöntemi kullanılarak Sri Lanka'daki yirmi yedi evden oluşan bir örneklem dokuz yurtta kalma bölgesini temsil

eden tüm ülke ile görüşülmüştür. Yapılan analizler sonucu, gelir, iş beklentisi, ikna ve tecrübe, alanın cazibesi, kişisel çekicilik ve kaynakların bulunabilirliği, konut arzını desteklemiştir. Ürünün zayıflıkları, sosyo-kültürel sorunlar, dışsal rahatsızlıklar, misafirlerin etik olmayan davranışları, misafir şikâyetleri ve ev sahiplerinin yetersizliği önemli sorunlara yol açmıştır.

Kunjuraman ve Hussin (2017) “Malezya Sabah’da, Toplum Temelli Turizm Kapsamında Aile Yanında Kalmanın Zorlukları: Umut mu yoksa Umutsuzluk mu?” isimli makalede, Malezya’nın Sabah bölgesinde toplum temelli turizm kapsamında aile yanında konaklamada katılımcıların karşılaştığı zorluklar araştırılmaktadır. Veriler katılımcılarla yapılan saha gözlemleri ve derinlemesine görüşmeler yoluyla toplanmıştır. Çalışma, Sabah bölgesinde aile yanı konaklamaya dayalı turizm etkinliklerinin, büyüklüğü nedeniyle geliştirilme potansiyeline sahip olduğunu ortaya koymuştur. Altyapı eksikliği, kötü tanıtım, eğitilmiş insan kaynağı eksikliği, güvenlik sorunları, fakirlik, yerel fiziki doğa şartlarının zorlukları olmak üzere, aile yanında konaklama sırasında birçok zorlukla karşılaşıldığı görülmüştür.

Brochado, Rita ve Gameiro (2015) “Backpackers’ın Pansiyonların Hizmet Kalitesi Algılarını Keşfetmesi” isimli makalelerinde, genel pansiyonların deneyimlerinin algılarını değerlendirmek için bir grup oluşturarak, sırt çantalıların pansiyonlar tarafından sağlanan hizmet kalitesi değerlendirmesinin anlaşılmasına katkıda bulunmaktadır.

Ghazali (2011) “Red Palm: Asya’daki En İyi Backpacker Pansiyonun Servis Kalitesini ve Servis Alanını Keşfetmek” isimli makalesinde, Red Palm pansiyonunun 2006’da Asya’daki en iyi sırt çantalı pansiyon seçildiğini belirterek, bu pansiyonun hizmet kalitesini ve hizmet alanını inceleyerek bu başarının arkasındaki nedenleri araştırmıştır. NVIVO yazılımını kullanarak 192 web sitesi yorumu ve 18 derinlemesine görüşmelerden elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Sonuçlar, Red Palm pansiyonunun hizmet kalitesi deneyiminin en önemli boyutunun empati ve güvence olduğunu göstermektedir. Ayrıca, tesis ve donanım, konum ve dostluk, karşılama ve temizlik, çalışanlarının nezaket, ilgi ve yardım etme istekleri de önemli bulunmuştur.

Hecht ve Martin (2006) “Sırt Çantalı Pansiyon Gezginciliği: Kanada’dan Bir Analiz” isimli makalesinde, Kanada’daki pansiyonlarda kalan ve hâlihazırdaki

hizmet tercihleri olan gezginlerin özelliklerini daha iyi anlamayı amaçlamaktadır. Birincil veriler, yedi ülkeden 20 deneyimli gezginciyle yapılan görüşmelerle toplanmıştır. Sonuç olarak, gezginciler ile ilgili 15 kritik ihtiyaç belirlenmiş ve saha araştırmasının bir sonraki aşaması için geliştirilen anketin temeli olarak kullanılmıştır. Bu aşamada, 35 ülkeden 385 gezginci anketleri tamamlamıştır. Yaş arttıkça, sırt çantalı gezginlerin isteği ve mahremiyet için ödeme istekliliği de artmıştır. Sonuçta Kanada'daki pansiyonlara gelecekteki yönleri için dört temel faktör olarak gruplandırılmıştır.

Mfaa ve diğerleri (2017) "West Pahang Bölgesindeki Konutlara Yönelik Müşteri Tavsiyelerinin Tahmin Edilmesi" isimli makalesinde, Homestay (aile yanında konaklama)'ın turizm sektöründe potansiyel bir ekonomik faaliyet olduğunu ve aile yanı konaklamanın, ülkenin ekonomik büyümesine katkıda bulunabilecek turizm sektöründe yeni bir oluşum olduğunu bildirmektedir. Zaman zaman yüksek talep gören aile yanında konaklamanın, yerli halk için iş fırsatları oluşturduğunu ve Malezya'yı daha yakından tanımak isteyenler için daha fazla turist getirdiğini yazmaktadır. Çalışmada, aile yanında konaklamaya yönelik müşteri tavsiyelerinin bilmek ve bunları dikkate almanın önemine vurgu yapılmaktadır. Yapılan anketlerde, ev sahiplerinin kötü hizmet ve orta düzeyde evler sunduğunu, ayrıca internetin aile yanı konaklamayı teşvik etmek için en etkili araç olduğunu göstermektedir.

Akyüz ve Batman (2017) "Ev Pansiyonculuğu Tanım Denemesi" isimli bildirisinde, günümüzde turizm sektöründe konaklama ihtiyacını karşılamak için farklı tür ve nitelikte birçok işletmenin faaliyet gösterdiğini ve aile işletmesi olan ev pansiyonculuğunun gelen konuklara özel hizmet sunarak konaklama sektöründe değer oluşturmada önemli bir rolü üstlendiğini, ev pansiyonculuğunun alternatif konaklama türleri içerisinde önemli bir yere sahip olduğunu ve bunların çoğunun sahip-yönetici şeklinde veya aileler tarafından işletildiğini belirtmektedir. Ev pansiyonculuğuna olan ilginin son dönemlerde giderek artmasına rağmen "ev pansiyonculuğu" kavramının kullanılmamakta veya henüz anlaşılmamakta olduğu ve bu alandaki çalışmaların yetersiz kaldığına dikkat çekmektedir.

Özgen (1991) "Ev Pansiyonculuğunun Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Profili" isimli doktora tezinde, ev pansiyonculuğunun sosyo-kültürel ve ekonomik profilini belirlemek amacıyla Edremit Körfez'indeki Altınoluk, Akçay, Ören ve Ayvalık

yerleşme noktalarında 190 denek üzerinde araştırma yürütmüştür. Bu araştırmanın sonuçlarına göre; ev pansiyonculuğu turistik çekim alanı olabilecek yerlerde yaygınlaştırılarak, mevcut materyal ve insan kaynaklarının etkin bir biçimde kullanılması ve ev kadınları, emekliler gibi emek piyasasında yeterince güçlü olmayan bireylere istihdam imkânı oluşturularak yaşam düzeylerinin yükseltilmesi gerekmektedir. Ev pansiyonculuğunda konut anahtar faktör olduğundan, konutların sağlık, kullanışlılık açısından iyileştirilmesi ve oda sayısının artırılması için ev pansiyonlarının ihtiyacı karşılayacak düzeyde kredilendirilmesi lazımdır. Ev pansiyonlarını diğer konaklama işletmelerinden ayıran özelliklerin vurgulanabilmesi ve tatmin edici bir konaklama ortamının sağlanabilmesi için ev pansiyonlarında ucuz ve temiz yatak kapasitesinin bir ev atmosferi içinde, otantik öğelere yer verilerek sunulması elzemdir. Bireysel ilişkinin çok yönlü ve önemli olduğu ev pansiyonculuğunda ev pansiyoncularının turizm ve turizm işletmeciliği konusunda eğitilmesi ve ev pansiyoncularının eğitiminde kısa süreli kurslar ve kitle iletişim araçlarından yararlanılması önerilmiştir.

Aycı (2004) “Türk Turizm Pazarının Genişletilmesinde İkinci Konut ve Ev Pansiyonculuğundan Yararlanılması Yollarının Araştırılması” isimli yüksek lisans tezinde, yılda ortalama bir ay kullanılan ikinci konutların turizme kazandırılması ve bu konutlarda ev pansiyonculuğu yapılması halinde; ev sahipleri, turistler ve ülkemiz için son derece faydalı olacağını ortaya koymuştur. İkinci konutların turizme kazandırılması durumunda en büyük talebin yerli ülke halkından geleceğini, alım gücü düşük ve lüks konaklama işletmelerinde tatil yapamayan halkın ancak bu sayede tatil yapabileceğini ayrıca tatil yapan halkın motivasyonunun artacağı, stresinin azalacağı ve böylece verimliliğin artacağını bildirmiştir.

Karacaer (2012) “Ev Pansiyonculuğunun Kırsal Turizm İşletmeleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi: Gelveri Örneği” isimli bildirisinde, Türkiye’nin önemli kırsal turizm destinasyonları arasında sayılabilecek özelliklere sahip bir bölge olan Aksaray’ın Güzelyurt (Gelveri) ilçesinde bulunan küçük konaklama işletmeleri incelenmiştir. Araştırma kapsamında nitel araştırma yöntemi olarak mülakat tekniği kullanılarak Güzelyurt’ta bulunan küçük ölçekli konaklama işletmelerinin yapıları, işletme politikaları, bölgenin kırsal kalkınmasına sağladıkları katkılar ve bu işletmelerin kırsal turizm işletmeleri çerçevesinde nasıl tanımlanmaları gerektiği

belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular sonucunda; yörede mevcut durumda bulunan ve aktif bir şekilde hizmet sunan ev pansiyonu sayısının oldukça yetersiz olduğu ve bu sayının artırılması için gerek yerel kuruluşlar gerekse girişimci yöre halkının harekete geçmesi gerektiğidir. Ev pansiyonu sayılarının artırılması aşamasında yörede mevcut bulunan, bünyesinde köklü bir tarih barındıran ve Rum konakları olarak bilinen kısmen taş yapı kısmen de kayadan oyma mimariye sahip evlerin konaklama birimleri olarak faaliyete geçirilebilmelidir. Araştırma kapsamında yörede hali hazırda ev pansiyonu olarak faaliyet gösteren işletmelerin tamamının küçük aile işletmeleri olarak hizmet ettikleri, dolayısıyla konaklama sektörüne ve sektörün inceliklerine ait detaylı bilgiye sahip olmadıkları ve bu bağlamda da ev pansiyonculuğu yapan işletmelerin sahiplerine ve çalışanlarına yönelik olarak ev pansiyonculuğu eğitim kursları verilebileceği önerilmiştir.

Aşan ve Yılmazdoğan (2012) “Yerel Halkın Ev Pansiyonculuğuna Yönelik Girişimcilik Eğilimleri” isimli makalesinde, yerel halkın ev pansiyonculuğuna yönelik farkındalığının, algılamalarının ve girişimcilik eğilimlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, Eskişehir’in, tarihi evleri ve kültürel dokusuyla ön plana çıkan Odunpazarı bölgesinde gerçekleştirilmiştir. Çalışma evreni “Odunpazarı Evlerini Yaşatma Projesi” kapsamında restore edilen 300 evde yaşayan hane halkından oluşmuştur. Araştırma sonucunda; yerel halkın yeterli kapasiteye sahip olmaları ve sosyal çevrelerince desteklenmelerine rağmen ev pansiyonculuğu girişimine ilişkin eğilimleri ciddi boyutlara varmadığını göstermektedir. Ancak kamu kurumları, yerel yönetimler ve ilgili kurumlarca desteklendikleri takdirde bölgede ev pansiyonculuğunun geliştirilmesinin mümkün olacağı görülmektedir. Bu noktada kamu ve özel kurumlar, yerel yönetimler, üniversiteler ve sivil toplum örgütlerince sağlanacak girişimcilik ve ağırlama eğitimlerinin öncelikli ihtiyaçlar arasında olduğu belirtilmiştir.

Akyol (2012) “Kırsal Turizmde Ev Pansiyonculuğu Modeli ve Karadeniz Örnekleme- Artvin” isimli makalesinde, kırsal turizm hareketine bağlı olarak Artvin ve ilçelerinde yapılan ev pansiyonculuğunun bölgeye katkısı ve bölge insanının ev pansiyonculuğu yapması ele alınmış ve örneklendirilmiş olup kırsal turizmin ve ev pansiyonculuğunun Artvin ve ilçelerine katkısı rakamsal verilerle de desteklenmiştir. Ev pansiyonculuğu modelinin gelişmesiyle birlikte, kırsal turizmde

konaklama faaliyetlerinin artacağı, yöreye maddi ve manevi anlamda olumlu katkılar sağlanacağı, yabancılaşmanın önüne geçileceği ve ev pansiyonculuğu anlayışının yayılarak, hem Artvin ve ilçelerine hem de Karadeniz Bölgesi'ne kırsal turizm kapsamında olumlu katkılar sağlayacağı ifade edilmektedir.

Ünlüöner ve Özekici (2017) “Yeni Gelişen Destinasyonlarda Turizm Algısı: Yozgat İli Üzerine Bir Alan Araştırması” isimli makalesinde, turizm sektörünün sürdürülebilirliğini sağlayabilmesinin öncüllerinden biri bölgenin temel dinamikleri ile uyum sağlayabilmesinde olduğunu ve yerli halkın turizm olgusuna bakışını ilgili dinamikler içerisinde yer aldığını ifade etmiştir. Bu bakımdan, yerli halkın turizm olgusuna bakışını ekonomik, kültürel ve çevresel yönüyle incelemek için tesadüfi olmayan örnekleme yöntemlerinden kolayda örnekleme yöntemiyle 396 kişi üzerinde ankete dayalı bir alan araştırması gerçekleştirmiştir. Araştırma sonucunda, turizmin ekonomik anlamda olumlu ve olumsuz yönlerine katılım gösterildiği, diğer taraftan, turizmin olumlu ve olumsuz çevresel etkileri noktasında yansız bir tutum sergilendiği ve turizmin bölgeye olan olumlu kültürel etkilerine katılım gösterilmiş olup, olumsuz kültürel etkileri noktasında yansız bir tutum sergilendiği sonucu ortaya çıkmıştır. Bu yönüyle, araştırma deseninin, genel anlamda sosyal mübadele teorisinin birtakım varsayımlarını doğruladığı tespit edilmiştir.

Feifei (2016) “Hong Kong’da Turizm Algısına Dayalı Doğa Temelli Turizm” isimli makalesinde, turizm algısı açısından Hong Kong’daki turizm gelişimini dengelemenin olası bir yolu olarak doğa temelli turizmin giderek artan sayıda insanın dikkatini çektiğini belirtmiştir. Yazar çalışmasında, Hong Kong’daki mevcut durumu önem-performans analizi ve çoklu liner regresyonu olmak üzere üç ana yöntemle analiz etmiştir. Doğaya dayalı turizmin geliştirilmesinin potansiyel ve sınırlarını belirledikten sonra, vatandaşların ve turistlerin memnuniyetini teşvik etmekle kalmayıp, temel olarak doğa temelli turizmin sürdürülebilirliğine katkıda bulunan bazı uygulanabilir ve etkili önerileri aktif olarak sunmuştur.

Soare ve Zugravu (2014) “Romanya’da Tıbbi ve Sağlık Turizmi Algısı” isimli makalesinde, Romanya’da medikal ve wellness turizm pazarının, son zamanlarda önemli artışlar kaydettiğini, bu sektörleri tanımlama, organize etme ve teşvik etme ihtiyacının olduğunu, sağlık ve tıbbi turizm pazarının büyümesi için

sağlık ve medikal turizmin tüm avantajlarından faydalanma fırsatından yararlanmak gerektiğini belirtmektedir.

Xiaoping, Zhu ve Deng (2014) “İki Çin Köyünde Yerleşik Turizm Algılarının Kurumsal Ahlaki Analizi” isimli makalesinde, turizmin algılarına ilişkin mevcut araştırmaların ağırlıklı olarak yönetim, sosyoloji, istatistik alanlarında yapıldığını bununla birlikte, etik veya felsefi bakış açısının göreceli olarak ihmal edildiğini yazmaktadır. Çalışmasında turizmin kurumsal etik üzerine etkisine yeni bir perspektiften bakmış ve bölge halkının, Guangdong Eyaleti'nin Kaiping İlçesi'ndeki Zili ve Maxianglong köylerindeki turizme yönelik algı ve tutumlarının benzer coğrafi konumları ve demografik özellikleri paylaştıkları yerler ile karşılaştırmıştır. Bulgular, farklı turizm gelişmeleri nedeniyle, yerleşik halkın kurumsal etik anlayışlarının değiştiğini göstermektedir. Aslında turizmin düzeyi arttıkça, kamu işlerine dâhil olma bilincinin güçlenmesi ve adil bir dağıtım arayışının ve kamu yararına odaklanmanın daha belirgin hale geldiği, kamu işlerine dâhil olma bilincinin daha da güçlendiği ve adil bir dağıtım ve kamu çıkarına odaklanmanın ön plana çıktığıdır.

Koçoğlu ve Boztepe (2017) “Yerli Turistlerin Seyahat Davranışları Açısından Safranbolu'nun Kültürel Turizm Algısının İncelenmesi” isimli makalesinde, Türkiye'nin birçok şehrinin tarihi ve kültürel değerleri içinde barındırdığını, özellikle şehirlerin destinasyon olarak sunulmasında bu tarihi ve kültürel değerlerin turistlerin bölgeye yönelmesinde önemli bir çekim unsuru olarak görüldüğünü yazmaktadır. UNESCO tarafından tescillenmiş şehirlerden olan Safranbolu, 1994 yılından itibaren UNESCO'nun kültürel miras listesine alınmasıyla beraber tanınmaya başlamış ve yerli ve yabancı turistler tarafından kültür turizmi için önemli bir varış noktası olmuştur. Bu bağlamda çalışma, yerli turistlerin kültürel bir destinasyon olarak Safranbolu'ya bakış açılarının belirlenmesini sağlamıştır. Ayrıca bölgeye gelen turistlerin demografik özelliklerine bağlı olarak, algılarının değişip değişmediği ve Safranbolu'ya gelen turistlerin memnuniyet düzeyleri ve tekrar ziyaret etme davranışları da ortaya çıkarılmıştır. Sonuç olarak, yerli turistlerin ziyaret sayılarına ve ziyaret sürelerine bağlı olarak, Safranbolu'nun kültür turizm algısının farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Diğer yandan, Safranbolu'ya gelen yerli turistlerin büyük

bir çoğunluğunun seyahatten memnun olduğu ve başkalarına tavsiye etme eğiliminde oldukları belirlenmiştir.

Alaeddinoğlu (2007) “Van Halkının Turisti ve Turizmi Algılama Şekli” isimli makalesinde, yerel halkın turizm konusundaki esas ilgi alanının, turizmin onların kişisel yaşamları üzerine olan etkisi olduğunu söylemektedir. Ancak planlı bir turizm gelişim modelinde turizm geliştirme stratejisine karşı halkın göstereceğı tavır, sağlanacak yararların algılanmasından daha çok turizmin sosyo-ekonomik, kültürel ve çevresel etkilerinin algılanmasına bağlanması gerektiğini belirtmektedir. Bu bağlamda çalışmada, Van’da turizmin etkilerinin nasıl algılandığının yanı sıra, planlı bir çalışmaya temel oluşturacak sosyo-ekonomik ve kültürel etkilerin nasıl algılanacağına dair bir sentez oluşturulmaya çalışılmıştır. Diğer bir ifadeyle turizmin, ilin sosyal, ekonomik ve kültürel yaşamına etkilerinin neler olacağını, yerel halkın turizme ne kadar açık olduğı ve var olan bütün coğrafi potansiyelin (doğal, beşeri, ekonomik) insan kaynakları ile turizmi ne oranda desteklediğı ölçülmeye çalışılmıştır.

Çetin (2010) “Cumalıkızık Köyünde Kültürel Miras ve Turizm Algısı” isimli makalesinde, Cumalıkızık köyü halkının, kültürel miras, kültürel turizm ve turizme ilişkin görüşleri değerlendirilmiştir. Çalışmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Cumalıkızık köyünde yaşayan 182 yöre sakini oluşturmaktadır. Cumalıkızık köyünün turizm açısından sahip olduğı kültürel değerler yörenin UNESCO Dünya Miras Listesine önerilmesine yol açmıştır. Bu yörenin küreselleşmeden yararlanılarak uluslararası düzeyde tanıtılması önemlidir. Ancak bu sırada yerel kültürel değerler korunmalıdır. Aksi takdirde yerel kültürel değerlerde bozulmalar yaşanır. Yörede turistlerin konaklayabilecekleri iki tane butik otel iki tane de pansiyon bulunmaktadır. Ancak hafta sonları bu mekânlar kalacak yer talebini karşılamaktan çok uzaktır. Bu yüzden köyde yaşayanların yaklaşık üçte biri evlerinin bir bölümünü turistlere kiralamaktadır. Cumalıkızık köyünde Somut ve Somut Olmayan Kültürel Miras değerlerini korumak ve gelecek nesillere aktarmak için Cumalıkızık Etnografya Müzesi ve Sanat Evi kurulmuştur. Araştırmaya katılan yöre sakinlerinden kadın katılımcıların turizm ve turistler ile ilgili düşünceleri erkeklere göre daha olumludur. Cumalıkızık köyü sakinlerinin yaklaşık dörtte üçü turizm gelirlerinden yeterince pay alamadıklarını düşünmektedir.

Aydemir ve Kazoğlu (2016) “Toplum Temelli Turizm (TTT): Yerel Halk Algılarını Ölçmeye Yönelik Bir Çalışma (Halfeti Örneği)” isimli makalesinde, alternatif turizm modellerinden TTT yaklaşımı ve Halfeti halkının TTT algılarını belirlemeye odaklanmıştır. Yerel halk algılarını belirlemek için Kibicho’nun geliştirdiği “Toplum Temelli Turizm Algısı Ölçeği” çalışmanın içeriğine uyarlanmıştır. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak alan araştırması, veri toplama tekniği olarak anket tekniği, araç olarak yapılandırılmış anket ve örneklem yöntemi olarak kolayda örneklem yöntemi uygulanmıştır. Araştırma sonucunda verilerden elde edilen bulgulara göre; ikamet süreleri daha fazla olan bireylerin gelenek ve görenekleri konusunda daha hassas oldukları, turizm faaliyetlerinden dolayı yörenin sosyo-kültürel özelliklerini kaybedeceğini ayrıca gelenek ve göreneklerinin bozulacağını düşünmeleri nedeniyle TTT algılarının yörede daha az süredir ikamet edenlere nazaran daha düşük olduğuna ulaşılmıştır.

3.2. ARAŞTIRMA

Amasra’da ev pansiyonculuğu algısı ve uygulama sorunlarının araştırıldığı araştırmada, araştırmanın sorunsalı, amacı ve önemi ele alınmıştır.

3.2.1. Araştırmanın Sorunsalı

Araştırmanın sorunsalı; “Amasra’da ev pansiyonculuğunda nasıl sorunlar yaşanmaktadır?” Bu sorunsaldan hareketle;

Alt sorunsal 1: “Amasra’da ev pansiyonculuğunda paydaşlar rollerini ne şekilde yerine getirmektedirler? ”

Alt sorunsal 2: “Amasra’da ev pansiyonculuğu algısı ev pansiyonculuğunda yaşanan sorunları nasıl etkilemektedir?” olarak belirlenmiştir.

3.2.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Amasra’da turistik ev pansiyonculuğu faaliyetlerinde hâlihazırda mevcut uygulamalar kapsamında ev pansiyonculuğu algısı ve uygulama sorunları

belirlenerek, belirlenecek sorunların çözümüne rekabetçi nitelik taşıyan yeni bir “Ev Pansiyonculuğu Model Önerisi” yapılandırılacaktır.

Önerilecek modelin Amasra’da sürdürülmekte olan ev pansiyonculuğu faaliyetlerine; koordinasyon ve kontrol, hizmet kalitesi ve standartları, maliyet-fiyat, tanıtım ve gelişim konularında katma değer sağlayacağı düşünülmektedir. Özellikle paydaş rollerini dikkate alan ve destinasyon temelli turizm bakış açısıyla önerilecek modelin etkin yeni bir ev pansiyonculuğu modeli hedeflenmektedir.

Amasra destinasyonu temelinde yapılandırılacak bu modelin, Amasra’da ev pansiyonculuğu faaliyetlerinde rehber niteliği taşıyacağı düşünülmektedir. Söz konusu rehber, pansiyon sahiplerine işletmecilik konularında yol gösterirken ilgili kamu ve sivil toplum kuruluşu paydaşlarının da ev pansiyonculuğu uygulamalarına katkı sağlamaya yönelik inisiyatifler konusundaki birikimlerini zenginleştirecektir.

3.3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ VE TASARIMI

Çalışmada, araştırmanın amacına ve kapsamına uygun olarak nitel araştırma yöntemi ve keşifsel araştırma tasarımı kullanılmıştır. Ayrıca araştırmacının kişisel gözlem ve yöre hakkındaki bilgi ve deneyimleri de veri analizine eklendiği için kısmen tanımlayıcı bir araştırma özelliğindedir.

Nitel araştırma, gözlem, mülakat ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırmadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 39). Nitel araştırma, disiplinler arası bütüncül bir bakış açısını esas alarak, araştırma sorunsalını yorumlayıcı bir yaklaşımla incelemeyi benimseyen bir yöntemdir. Üzerinde araştırma yapılan olgu ve olaylar kendi bağlamında ele alınarak, insanların onlara yükledikleri anlamlar açısından yorumlanır (Altunışık ve diğerleri, 2010: 302).

Nitel araştırma, insanın kendi sırlarını çözmek ve kendi çabasıyla biçimlendirdiği toplumsal sistemlerin derinliklerini keşfetmek üzere geliştirdiği bilgi üretme yollarından birisidir (Özdemir, 2010: 326). Nitel yöntemle tasarlanmış araştırmalarda ele alınan konu hakkında derin bir kavrayışa ulaşma çabası vardır. Bu

yönüyle araştırmacı bir kâşif gibi hareket ederek ilave sorularla gerçekliğin izini sürer ve muhatabının öznel bakış açısına önem verir.

Nitel araştırmalarda determinist yaklaşım ön planda tutulmaz ve olaylar arasında neden- sonuç ilişkisi kurulmaz. Sayısal verilere ve istatistiklere daha az yer verilirken sözlü ve nitel analizlere daha çok vurgu yapılır. Nitel araştırmacılar olayların ve bağlamların dilini kullanır, olayları bağlamı içerisinde inceler. Sorunları, içerisinde oluşup geliştiği değerler sisteminden yalıtarak analiz etmez, durumlara egemen olan ilişkiler ağını kendi doğal ortamında yorumlamaya veya bunların anlamlarını ortaya çıkarmaya çalışır (Neuman, 2012: 224).

Nitel araştırmada çoğunlukla üç tür veri toplanır. Bunlar çevreyle, süreçle ve algıyla ilgili verilerdir. Algılara ilişkin veriler ise; araştırma grubuna dâhil olan bireylerin süreç hakkında ne düşündüklerine ilişkindir. Bu üç tür veriyi toplamak için araştırmacı en yaygın olarak üç tür yöntem kullanır; mülakat, gözlem ve yazılı materyallerin incelenmesidir. Nitel yöntemlerden en sık kullanılanı mülakattır. Mülakat, insanların bakış açılarını, öznel deneyimlerini, duygularını, değerlerini ve algılarını ortaya koymada kullanılan oldukça güçlü bir yöntemdir. Mülakat sürecinin, gözlem ve yazılı dokümanlardan elde edilen verilerle desteklenmesi araştırmacının geçerliliğini ve güvenilirliğini arttırmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 40-41).

Nitel araştırma yöntemi, araştırmanın tasarlanması ve gerçekleştirilmesinde araştırmacıya esneklik sağlamaktadır. Araştırmanın her aşamasında duruma göre yeni yöntem ve yaklaşımlar geliştirme, araştırmanın kurgusunda değişiklikler yapma nitel araştırmanın özünü oluşturmaktadır. Nitel araştırmaların bir özelliği de keşfedici olmalarıdır. Keşfedici özelliğe sahip araştırmalar, üzerinde az çalışılmış konuları aydınlatmada oldukça kullanışlı ve yararlıdır (Neuman, 2012: 228).

Bu yöntemin tercih edilmesinde, ev pansiyonculuğunu inceleyen araştırmacıların konuyu nitel araştırma yöntemi ile ele almaları etkili olmuştur. Böylece, ev pansiyonculuğu yapanların ve turizm faaliyetinde bulunan kamu ve özel sektör ile sivil toplum örgütlerinden elde edilecek farklı bilgi ve bulgular ev pansiyonculuğunun işleyişine ilişkin bütünsel bir bakış açısının geliştirilmesi mümkün olacaktır. Fiilen Amasra'daki ev pansiyonlarına yerinde gözlem yapılarak pansiyonların istatistikî verileri ile işleyiş tarzları hakkında incelemeler yapılmıştır. Bu bağlamda, araştırmaya uygun olarak nitel araştırma yöntemlerinden birisi olan

“yarı yapılandırılmış mülakat” ev pansiyonlarına uygulanmış aynı zamanda ilgili paydaşlarla da söz konusu mülakat gerçekleştirilmiştir. Dolayısıyla ev pansiyonları ile paydaşlar arasında bir karşılaştırma imkânı da mevcuttur. Araştırmada Amasra’daki ev pansiyonlarının ev pansiyonculuğu algısı ve uygulama sorunları konusuna nasıl baktıkları, bu konudaki bilgi, görgü ve deneyimleri araştırılmıştır.

Araştırmanın tasarımı ise, Amasra’da hâlihazırda yürütülen ev pansiyonculuğu algısı ve uygulamada ki sorunları keşfetmeye yöneliktir. Bu nedenle araştırma tasarımı olarak, sorunsal ile ilgili fikir ve bilgi edinmeye, anlayış kazanmaya yarayan keşifsel araştırma tasarımı kullanılmıştır (Mooi ve Sarstedt, 2011: 14, Brown ve Suter, 2012: 28).

Keşfedici araştırma; araştırmacılar yeni konuları incelemek, nispeten az çalışılan konuları keşfetmek ya da daha sonra yapmayı planladığı araştırma için bir hazırlık aşaması oluşturmak için keşfedici araştırma yapar. Yeni bakış açıları keşfetmek, bir olguya ilişkin yeni sorular sorabilmek ve bir olguya ilişkin nelerin olduğunu keşfetmek için keşfedici araştırmalar yapılır. Eğer bir araştırma sorunsalının doğasına ilişkin daha fazla bilgiye ihtiyaç varsa keşfedici araştırmalar bir başlangıç noktası olabilir. Keşfedici araştırmalarda genellikle nitel araştırma teknikleri kullanılır (Gürbüz ve Şahin, 2016: 103). Keşfedici araştırma; bir yazın taraması, konuyla ilgili uzmanlarla mülakat, odak grup mülakatı gibi farklı yollarla yapılabilmektedir (Saunders, Lewis ve Thornhill, 2009: 140). Sorunsalı ve sorunsalın boyutlarını ortaya çıkarmaya yönelik olan keşifsel araştırma tasarımı daha çok nitel araştırma yöntemlerinde kullanılmaktadır. Araştırma konusuna ilişkin önceden yapılmış çalışmaların göreceli olarak sınırlı olduğu durumlarda keşifsel araştırmalar ön plana çıkmaktadır (Sekaran, 2003: 119).

Çalışmada, araştırma konusuna ilişkin derinlemesine anlayış geliştirilme, destinasyona yönelik örnek ve deneyimleri keşfetmeye imkân tanınması nedeniyle keşifsel araştırma tasarımı kullanılmıştır.

3.3.1. Evren ve Örneklemi

Nitel araştırmalar genellikle küçük bir örneklem üzerinde gerçekleştirilir. Bu durumda elde edilen verilerin evrene genellenebilirliği söz konusu olmadığından

istatistiksel temsil edilebilirlik yerine daha bütünsel ve derinlemesine anlaşılmasına ilişkin yönelim söz konusudur. Örneklemin sayısı yani büyüklüğü yerine, örneklemin araştırmanın ihtiyaç duyduğu bilgi miktarını karşılayıp karşılamadığı ile ilgilenilmektedir (Çetin, 2012: 5).

Bir araştırmanın evren ve örnekleminin belirlenmesinde yapısı ve içeriği belirleyicidir. Bu araştırmada nitel yöntem kullanılmıştır. Nitel araştırmalarda nicelik temsili aranmadığından örneklemin amacı, bir olguyu netleştirebilecek ve derinleştirebilecek olan belirli bir olgu ya da olayı elde etmektir. Nitel araştırmalarda kullanılan örnekleme tekniği amaçlı örneklemedir. Amaçlı örneklemede temel amaç araştırmanın konusunu oluşturan kişi, olay ya da durum hakkında derinlemesine bilgi toplamaktır (Özdemir, 2010: 323).

Araştırmanın örneklemi, amaçlı örneklem türlerinden biri olan maksimum çeşitlilik örneklemidir. Maksimum çeşitlilik örneklemi, evren içinde var olan farklı durumları yansıtacak tüm örneklem devreye sokulur. Sorunsal farklı boyutlarıyla ele alınır. Farklı tipteki örneklemelerin ele alınmasındaki amaç genelleme yapmak değil, aksine ortak yâda paylaşılan durumların olup olmadığını belirlemeye çalışmaktır. Amaçlı örnekleme yöntemleri nitel araştırma geleneği içinde ortaya çıkmış ve sıklıkla kullanılmaktadır. Bu yöntem durumların derinlemesine çalışılmasına imkân vermektedir (Somekh ve Lewin, 2005: 75).

Bu kapsamda, araştırmanın evrenini Amasra’da ev pansiyonculuğu yapan 63 ev pansiyonu oluşturmaktadır. Örneklem seçiminde şu hususlar etkili olmuştur. Araştırmacı bölgede uzun süredir yaşamakta ve görev yapmaktadır. Dolayısıyla Amasra’yı yakından bilmekte ve tanımaktadır. Amasra ilçesi Bartın ilinin önemli bir turistik ilçesidir. Türkiye’de destinasyon olma yolunda belli bir iddia ile yola çıkmış ve uğraş vermektedir. Ayrıca, ev pansiyonculuğu konusunda da öncü ilçelerdendir. Amasra’nın araştırmacıya yakın olmasından dolayı ulaşım, zaman ve maliyet açısından daha makul düzeyde kolaylık sağlamaktadır. Amasra’daki ev pansiyonlarından 20’si mülakat yapmayı kabul etmediği ve/veya adreslerinde bulunamadığından dolayı araştırma kapsamına dâhil edilmeyip kalan 43 ev pansiyonunun tamamı araştırmaya dâhil edilmiştir.

3.3.2. Veri Toplama Aracı ve Süreci

Araştırmada veri toplama aracı olarak mülakat formundan yararlanılmıştır. Mülakat formu, yarı yapılandırılmış mülakat yöntemine uygun olarak hazırlanmıştır. Sistematiik olarak hazırlanmış açık uçlu sorular oluşturulmuştur. Keşifsel araştırmalarda bu yöntemin sıklıkla kullanıldığı belirtilmektedir (Daymon ve Holloway, 2005: 171).

Gerson ve Horowitz (2002) mülakat yönteminin insanların güdöleri ve algıları yanında deneyim ve eylemlerini açıklamada sistematiik bir yöntem sunduğunu ifade etmektedirler. Mülakatlar sırasında mülakat formunda yer almayan başka sorular da gündeme gelmiş ve cevaplar alınmaya çalışılmıştır. Verilerin toplanma sürecinde mülakat ve katılımlı gözlem yöntemleri birlikte kullanılmıştır.

Lodica ve diğeri (2010: 143) nitel araştırmaların gözlem ve mülakat gibi katılımcılarla yakın temas kurmayı gerektiren veri toplama yöntemlerini kapsadığını belirtmektedirler.

Nitel araştırmalarda katılımlı gözlem mülakatlarla birlikte sıklıkla kullanılmaktadır (Daymon ve Holloway, 2005: 203). Gerson ve Horowitz (2002) aynı görüşü paylaşarak gözlemlerin destekleyici bilgiler elde etmede yararlı olduğunu söylemektedirler.

Katılımcı gözlemler davranışın gerçekleştiği doğal ortamlarda yapılır (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 171).

Araştırmaya en uygun olduğu düşünülen yarı yapılandırılmış mülakat tekniğı kullanılmıştır. Bu teknikte araştırmacıya, mülakat öncesinde belirlediğı bir dizi soru veya konu başlıkları rehberlik etmektedir. Yapılandırılmamış mülakatta var olan birçok unsur yarı yapılandırılmış mülakatta da yer alır. Ancak, katılımcının araştırmacının belirlediğı soru taslağı dışına çıkmasına sınırlı düzeyde izin verilir. Mülakat soru taslağı, araştırma konusuyla ilgili veri elde etmek için katılımcının cevaplaması istenen konuları kapsar ve liste halinde hazırlanabilir. Bu yolla elde edilen verinin düzenlenip işlenmesi daha kolay hale gelir (Patton, 2002: 112).

Yarı yapılandırılmış mülakat tekniğı araştırmacıya bir soru formu doğrultusunda konuyu genel hatlarıyla belirleyebilen bir akış sunmanın yanı sıra konunun değışik boyutlarının ortaya çıkarılmasına imkân veren bir tekniktir. Bu

mülakat, önceden yapılan ve ne tür soruların sorulup, hangi verilerin toplanacağını en ayrıntılı biçimde tespit eden bir tekniktir. Bu teknikte, yanıtlayıcıdan önceden belirlenmiş bir dizi soruyu yanıtlaması istenir. Mülakatı yapan tarafsız kalır (Finn ve diğerleri, 2000: 73).

Yarı yapılandırılmış mülakat sorularının oluşturulmasında ilgili araştırmaları kapsayan yazın taraması yapılmıştır. Gerçekleştirilen tarama sırasında yiyecek hizmeti, konaklama hizmeti ve tanıtım sorularının yapılandırılmasında (Özgen, 1991)'den yararlanılmıştır. Diğer sorular da araştırmacı tarafından yapılan yazın taraması sonucu yapılandırılmıştır.

Araştırma verilerinin toplanması sürecinde, Amasra'da faaliyet gösteren 63 ev pansiyonu ile irtibata geçilmiştir. İletişim kurulan 60 ev pansiyonundan 43'ü mülakat talebine olumlu yaklaşmıştır. Ev pansiyonlarından 10'u mülakat talebini kabul etmemiş, 10'una ise ulaşamamıştır. Mülakat talebine olumlu yaklaşan 43 ev pansiyonundan randevu alma işleminin ardından mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Mülakatlar 19.11.2016 ile 04.12.2016 tarihleri arasında iki hafta içerisinde gerçekleştirilmiştir.

Mülakatlarda, imkânlar el verdiği sürece, birden çok mülakatçının görev almasında yarar vardır. Birden çok mülakatçının bulunması, aralarında iş bölümü yapılarak verilerin anında tutulacak notlarla kaydedilmesini kolaylaştırır. Mülakatta verilerin kaydedilmesi, mülakatçının sorumluluğundadır. Bu amaçla mülakatçı, mülakat anında ya da hemen sonra not tutabilir, mülakat metni üzerinde seçenekleri işaretleyebilir, ses/resim kayıt cihazlarını kullanabilir. Bunlardan hangisinin kullanılacağına mülakat konusu, kaynak kişilerin tutumu etki eder. Birden çok mülakatçının bulunması halinde bunlardan birinin not tutması mülakatın akıcılığını engellemeden sürdürülmesini sağlar (Karasar, 2006: 104). Amasra'da yapılan mülakatlar, işbölümü yapılarak dörder kişilik iki grup halinde gerçekleştirilmiştir. Veriler elle not tutma şeklinde kaydedilmiştir.

3.3.3. Veri Analizi

Amasra'da ev pansiyonları ve paydaşlarla yapılan mülakatlardan elde edilen veriler birleştirilerek birlikte değerlendirilmiştir. Ayrıntılarda bazı farklılıklar

olmasına karşın hem ev pansiyonlarından hem de paydaşlardan gelen cevaplarda makro düzeyde bir tutarlılık gözlenmiştir. Paydaşlardan alınan cevapların daha ayrıntılı ve tatmin edici olduğu belirtilmelidir. Paydaşların eğitim düzeyleri ve il/ilçedeki görevleri diğerlerinden daha üstündür. Ev pansiyonculuğu konusunda gözle görülür, somut, sürekli iyileştirme ve geliştirme çabaları içinde olmaları gerekir. Elde edilen veriler sistematik olarak grup başlıklarına göre betimsel analiz tekniği ile analiz edilmiştir. Elde edilen veriler üzerinde gerekli sadeleştirmeler ve kısaltmalar yapılmış (Berg, 2001: 35) ve sistematik olarak analiz edilmiştir.

Nitel analizler (içerik ve betimsel analiz) sosyal olaylar ve olguların nasıl ve ne şekilde gerçekleştiğini anlamamızı sağlayan tekniklerdir. Nitel araştırmalarda amaç ölçmekten çok, değişkenlerin derinlemesine incelenmesi ve çalışılmasıdır. Ancak nitel yöntemler her ne kadar sayılamaz dense de her zaman sayısal verilere dönüştürülebilme imkânı vardır. Betimsel analiz (Altunışık ve diğerleri, 2010: 322) dört aşamadan oluşur:

- Betimsel analiz için bir çerçeve oluşturma,
- Tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi,
- Bulguların tanımlanması,
- Bulguların yorumlanması.

Betimsel analiz ile elde edilen veriler, daha önceden belirlenen başlıklar altında özetlenir ve yorumlanır (Upton, 2008: 125). Betimsel analiz tekniğinde araştırmacı, görüştüğü ya da gözlemlemiş olduğu bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtabilmek amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verebilmektedir (Özdemir, 2010: 324).

Betimsel analizde, görüşülen yâda gözlenen bireylerin görüşlerini dikkat çekici bir biçimde yansıtmak amacıyla bireylerin ifadelerinden doğrudan alıntılara yer verilerek elde edilen bulgular düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde sunulmaktadır. Bu amaçla elde edilen veriler, önce sistematik ve açık bir biçimde betimlenmektedir. Daha sonra yapılan bu betimlemeler açıklanır ve yorumlanır, neden-sonuç ilişkileri irdelenir ve sonuçlara ulaşılır. Ortaya çıkan temaların ilişkilendirilmesi, anlamlandırılması ve ileriye yönelik tahminlerde bulunulması da, araştırmacının yapacağı yorumların boyutları arasında yer alabilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 224).

Çalışmada, elde edilen verilerin betimsel analizinde dört aşamalı bir süreç izlenmiştir:

1. *Tematik çerçevenin oluşturulması:* Bu çalışmada, araştırmanın amacına uygun olarak araştırma sorularının ve bağlı olarak katılımcılara yöneltilen soruların geliştirilmesinde, çalışmanın teorik bölümünde önerilen model referans alınmıştır.

2. *Tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi:* Model'i esas alan tematik çerçeveye göre veriler okunarak incelenmiştir. Oluşturulan çerçeveye göre anlamlı olmayan ve yanlış anlamalar nedeniyle geçerli olmayan veriler seçilerek analiz dışı bırakılmıştır. Bu aşamada ayrıca, katılımcıların belirttikleri ifadelerden doğrudan alıntı yapılacak önemli ifadeler de ilgili temalar altında belirlenmiştir. Söz konusu alıntılar, araştırma bulguları sunulurken yapılan betimlemeleri zenginleştirmek amacıyla kullanılmıştır.

3. *Bulguların tanımlanması:* Tematik çerçeveye göre düzenlenen veriler, bu aşamada tanımlanarak katılımcıların dile getirdikleri ilgili ifadelerden alıntılarla desteklenmiştir.

4. *Bulguların yorumlanması:* Tanımlanan betimsel analiz sonuçları, bu aşamada açıklanarak yazında yer alan referanslarla birlikte değerlendirilmiş ve yorumu yapılmıştır. Ayrıca, katılımcılara ait ifadelerden alıntılarla örneklendirilerek araştırma bulguları sunulmuştur.

3.3.4. Geçerlilik, Güvenilirlik ve Genelleme

Mülakat tekniğinin kullanıldığı çalışmalarda temel veri toplama aracı olarak araştırmacı diğer bir deyişle görüşmeci kullanıldığı için güvenilirlik görüşmecinin nitelikleri göz önünde bulundurularak incelenmektedir. Mülakattan elde edilen bulguları destekler nitelikteki gözlemler doğal ortamda yapıldığı ve gerçeği daha yakından temsil ettiği için, gözlemlerden elde edilen bilgiler sonuçların geçerliliğinin yüksek olmasına katkıda bulunur. Aynı araştırma sorusunu yanıtlamak için farklı nitelikteki teknikler (gözlem ve mülakat) ve veriler (nitel ve nicel) kullanılmalıdır. Böylece bir teknikle elde edilen verilerin doğruluğu bir diğeri ile test edilmiş ve

doğrulanmış olur. Mülakat süreci de geçerliliği etkileyen önemli bir etkidir (Çetin, 2012: 7).

Diğer taraftan bu çalışmada ortaya çıkan bulgu ve sonuçların Türkiye’de benzer ilçelere genelleştirilmesi beklenemez. Bu bulgu ve sonuçlar sadece belirtilen ilçenin kendisi için geçerlidir. Çünkü bilindiği üzere sosyal olgular ancak kendi ilişkide bulunduğu yerlerde meydana gelmektedir (Daymon ve Holloway, 2005: 167; Denzin ve Lincoln, 2005: 3).

Dolayısıyla ortaya çıkan sonuçların Amasra’da elde edilen bulgulara dayandığı belirtilmelidir. Bu araştırmada bulgulara dayanmayan herhangi bir yorum söz konusu değildir. Araştırma sonuçları Batı Karadeniz Bölgesi için genelleme yapma imkânı verebilir. Çünkü Amasra ilçesinin pek çok özelliği Batı Karadeniz Bölgesindeki diğer ilçelere benzemektedir. Elde edilen bulgu ve sonuçlar Batı Karadeniz Bölgesi’nde bulunan diğer ilçelere yapılacak benzer çalışmaların sonuçlarıyla karşılaştırılabilir (Selvi ve Şahin, 2012: 27).

Araştırılan konu veya olay hakkında bütüncül bir resim oluşturabilmesi için araştırmacının elde ettiği verileri ve ulaştığı sonuçları teyit etmesine yardımcı olacak bazı ek yöntemler (çeşitleme, katılımcı onayı, meslektaş onayı gibi) kullanması gerekmektedir. Araştırma alanına yakınlık, yüz yüze görüşmeler yoluyla ayrıntılı ve derinlemesine bilgi toplama ve elde edilen bulguların teyit edilmesi için alana geri gidebilme nitel araştırmada geçerliliği oluşturmayı sağlayan önemli özelliklerdir. Toplanan verilerin ayrıntılı olarak rapor edilmesi ve araştırmacının sonuçlara nasıl ulaştığını açıklaması, nitel araştırmada geçerliliğin önemli ölçütleri arasında yer almaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 256-257).

Belirtilen açıklamalardan hareketle, bu çalışmada gerek veri toplama gerekse verilerin analizi ve yorumlanması süreçlerinde tutarlı olmak ve elde edilen bulguların gerçeği yansıtmasını sağlamak için gerekli önlemler alınmıştır. Bu önlemler kapsamında;

- Araştırmada yüz yüze yapılan mülakat yöntemiyle ayrıntılı ve derinlemesine verilerin toplanması,
- Veri analizi ve araştırma bulgularının tanımlanması aşamalarında tez danışmanı ve araştırmacı arasında uzlaşmanın sağlanması,

- Araştırma bulgularının açıklanmasında katılımcı ifadelerinden doğrudan alıntılara yer verilmesi sağlanarak araştırmanın geçerliliğine yönelik kanıtlar oluşturulmuştur.

Çalışmaya konu olan Amasra, yakın olması nedeniyle araştırmacı tarafından her yıl birçok kere ziyaret edilmektedir. Bu ziyaretlerde çeşitli paydaşlar ile zaman zaman diyaloglar kurulmakta, yörenin turizm potansiyeli ve yapılan çalışmalar hakkında fikir alış-verişleri yapılmaktadır. Sahanın araştırmacı tarafından bilinen bir yer olması nedeniyle daha önceden yaşanan deneyim ve gözlemler, elde edilen verilere eklenerek verilerin bilgiye dönüşmesi sürecinde katkı sağlamıştır. Araştırmacının elde ettiği daha önceki deneyim ve kazanımların nitel verilerin analiz sürecine dâhil edilmesiyle daha anlamlı sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Belirtilen bu hususlar araştırmanın geçerlilik ve güvenilirliğine ilişkin önemli ipuçları vermiştir. Mülakatlardan elde edilen bulguları destekler nitelikteki gözlemler doğal ortamda yapıldığı ve gerçeği daha yakından temsil ettiği için, gözlemlerden elde edilen bilgiler sonuçların geçerliliğinin yüksek olmasına katkıda bulunmuştur.

Araştırma sonuçları Batı Karadeniz Bölgesi için genelleme yapma imkânı verebilir. Çünkü incelemesi yapılan ilçenin pek çok özelliği Batı Karadeniz Bölgesindeki diğer ilçelere benzemektedir. Elde edilen bulgu ve sonuçlar Batı Karadeniz Bölgesi'nde bulunan diğer ilçelere yapılacak benzer çalışmaların sonuçlarıyla karşılaştırılabilir.

İç geçerlilik; araştırmada paydaşlara ait bulgular, genelde birbiriyle tutarlı ve anlamlı görülmüştür. Elde edilen veriler mülakat, gözlem ve kişisel deneyimlere dayandığı için veri çeşitlemesine imkân doğmuş, betimsel analiz uygulanmıştır.

Dış geçerlilik; Batı Karadeniz Bölgesi'nin iklim ve bitki örtüsü, sezon yapısı, ziyaretçi tipolojisi vb. gibi bazı değişkenler diğer ilçeler için de ortak özellikler gösterebilir. Hatta yerel halk, esnaf, sivil toplum kuruluşları, turizm işletmeleri ve yerel yönetimlerin bazı farklı yanları olsa da benzer yanları da mevcuttur. Bu bakımdan ortaya çıkan sonuçlardan Batı Karadeniz Bölgesi için genelleme yapma imkânı doğabilir. Yıldırım ve Şimşek'e (2008: 258) göre, "eğer bir araştırmanın sonuçları benzer ortamlara ve durumlara genellenebiliyorsa araştırmanın dış geçerliliğinden bahsedilebilir". Araştırma bulguları benzer durumlarla karşılaştırılabilir ve test edilebilir niteliktedir.

Diğer taraftan, nitel araştırmanın güvenilirliğinin sağlanmasına yönelik yazında tanımlanan bazı önlemler bulunmaktadır. Bu önlemleri, dış ve iç güvenilirliğin sağlanmasına yönelik önlemler olmak üzere iki grupta sınıflandırmak mümkündür. Dış güvenilirliğin sağlanmasına yönelik önlemler aşağıdaki gibi açıklanabilir (Le Compte ve Goetz, 2002: 37-40);

- Araştırmacının, araştırma sürecindeki konumunu tanımlamasına bağlı olarak benzer araştırmalar yapan araştırmacıların benzer bir rol üstlenerek karşılaştırılabilir sonuçlara ulaşmaları mümkün olabilir. Bu, araştırmanın aynen tekrar edilebilmesi ve aynı sonuçlara ulaşılması anlamına gelmemektedir. Ancak, araştırmacının kendi konumu ile ilgili yapacağı açıklamalar, aynı konuda çalışacak diğer araştırmacılara ne tür roller üstlenmeleri gerektiği konusunda fikir verebilmesi,
- Araştırmada veri kaynağı olan kişilerin açık bir biçimde tanımlanması,
- Elde edilen verilerin analizinde kullanılan kavramsal çerçevenin ve varsayımların tanımlanması,
- Veri toplama ve analiz yöntemleri ile ilgili ayrıntılı açıklamaların yapılmasıdır.

Güvenilirliğin sağlanmasına yönelik önlemler ise;

- Toplanan verilerin öncelikle betimsel bir yaklaşımla doğrudan sunulması,
- Aynı araştırmaya birden fazla araştırmacının katılması,
- Önceden oluşturulmuş ve ayrıntılı olarak tanımlanmış bir kavramsal çerçeveye bağlı olarak veri analizinin yapılması,
- Toplanan verilerin not tutma, görüntü ve ses kayıt cihazı yoluyla kayıt altına alınmasıdır.

Yukarıda belirtilen önlemler dikkate alındığında, bu çalışmada araştırmanın yöntemi ve temel aşamaları, araştırmacının araştırma sürecindeki konumu, mülakatlara katılan kişiler ve veri analizinde kullanılan tematik çerçevenin açık bir biçimde tanımlanmasına bağlı olarak araştırmanın dış güvenilirliğinin sağlandığı görülmektedir. Diğer taraftan, mülakatlar sonucunda toplanan verilerin not tutma yoluyla kayıt altına alınması; bu verilerin öncelikle betimsel bir yaklaşımla yorum katmadan birebir metin haline dönüştürülmesi, çalışmanın teorik bölümünde önerilen

modelin aşamaları referans alınarak veri analizinin yapılmış olması araştırmanın iç güvenilirliğin sağlandığını kanıtlamaktadır.

3.4. ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Amasra’da faaliyet gösteren 43 ev pansiyonu ve paydaşlar ile yapılan mülakatlar sonucunda elde edilen bulgular, ev pansiyonları ve ev pansiyoncularının demografik özelliklerinin değerlendirilmesi, ev pansiyonları ve paydaşlarla yapılan mülakatların değerlendirilmesi, ev pansiyonculuğu algısının değerlendirilmesi ve ev pansiyonculuğu uygulama sorunlarının değerlendirilmesine yönelik olarak beş bölüm halinde sunulmuştur.

Pansiyoncular ve paydaşların sorulara vermiş oldukları yanıtlar, ev pansiyonları için; EP1, EP2, EP3, EP4, EP5, EP6, EP7, EP8, EP9, EP10, EP11, EP12, EP13, EP14, EP15, EP16, EP17, EP18, EP19, EP20, EP21, EP22, EP23, EP24, EP25, EP26, EP27, EP28, EP29, EP30, EP31, EP32, EP33, EP34, EP35, EP36, EP37, EP38, EP39, EP40, EP41, EP42, EP43 ve paydaşlar için; P1, P2, P3, P4, P5 şeklinde kodlanarak sunulmuştur. Mülakat soruları da MS1, MS2, MS3, MS4, MS5, MS6, MS7, MS8, MS9, MS10 şeklinde kodlanmıştır.

Saha çalışmalarında öncelikle 63 ev pansiyonu ziyaret edilmiş bunlardan 20’si görüşme yapmayı kabul etmemiş veya ulaşılamamıştır. Geriye kalan 43 ev pansiyonunun mevcut durumları tespit edilmiş olup aşağıdaki gibidir.

3.4.1. Demografik Bulgular

Saha çalışmalarında 63 ev pansiyonu ziyaret edilmiş, 20 ev pansiyonu görüşme yapmayı kabul etmemiş veya ulaşılamamıştır. Araştırmaya katılan 43 ev pansiyonunun oda sayıları, sahiplerinin yaş, cinsiyet, eğitim ve medeni durumları ile yıllık ortalama pansiyon geliri, yıllık çalışma süreleri, mülkiyet durumları, yıllık açık kaldıkları süre, ortalama gecelik oda ücretleri, ailenin temel gelir kaynağı olup olmadığı, çalışanların durumu, pansiyonculuk kursuna katılıp katılmaması ve herhangi bir destek veya kredi alıp almadıklarına ilişkin bulgular değerlendirilmiştir.

Araştırmaya katılan 43 ev pansiyonu toplam 190 odaya sahiptir. En azının iki en çoğunun on odası mevcuttur. 25 ev pansiyonunun sahibi erkek, 18'inin kadındır. Ev pansiyoncularının yaş ortalaması 40-50 arası yani orta yaş grubundadırlar. Öğrenim durumlarına bakıldığında en fazla lise, medeni durumlarına bakıldığında ise evli olanlar çoğunluktadır. Pansiyonların yıllık gelirleri 10.000 lira ve üstündedir. Açık kaldıkları süre ortalama 12 aydır. Çalışma süreleri yani ne zamandan beri pansiyonculuk yaptıklarına gelince 3-5 yıl arasında değişmektedir. Amasra'daki mevcut pansiyonların çoğunluğu henüz yeni sayılmakla beraber mülkiyetleri de kendilerine (ev sahipleri) aittir. Ortalama gecelik oda ücretleri 50-100 lira arasında değişmektedir ve pansiyonculuk ev sahipleri için ek gelir kaynağıdır. Pansiyon çalışanlarının çoğunluğu aile üyesi olup pansiyonlar kuruluş aşamasında devletten herhangi bir destek veya kredi almamışlardır. Ayrıca, pansiyon sahipleri bu iş için herhangi bir pansiyonculuk kursuna katılmamışlardır.

Tablo 5: Ev Pansiyonlarının Oda Sayılarına Göre Dağılımı

Oda Sayısı	f	%
2	8	18,6
3	9	20,9
4	11	24,3
5	3	7,0
6	4	9,3
7	4	9,3
8	3	7,0
9	0	0,0
10	1	2,7
Toplam	43	100

Tablo 5'e göre mülakata katılan 43 ev pansiyonunun %18,6'sı 2 oda, %20,9'u 3 oda, %23,3'ü 4 oda, %7'si 5 oda, %9,3'ü 6 oda, %9,3'ü 7 oda, %7'si 8 oda, %4,7'si 10 odaya sahiptir. Mülakata katılanların çoğunluğu ortalama 4 odaya sahiptir.

Tablo 6: Ev Pansiyoncularının Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Cinsiyet	f	%
Kadın	18	41,9
Erkek	25	58,1
Toplam	43	100

Tablo 6'ya göre mülakata katılan 43 ev pansiyoncusunun %41,9'u erkek, %58,1'i kadındır. katılımcıların çoğunluğunun kadınlar olduğu görülmektedir.

Tablo 7: Ev Pansiyoncularının Yaşlarına Göre Dağılımı

Yaş	f	%
20-30	2	4,7
31-40	12	27,9
41-50	15	34,9
51-60	8	18,6
60 ve üstü	6	14,0
Toplam	43	100

Tablo 7'ye göre mülakata katılan 43 ev pansiyoncusunun %4,7'si 20 ile 30, %27,9'u 31 ile 40, %34,9'u 41 ile 50, %14'ü ise 60 yaş ve üstüdür. Katılımcıların yaş aralığı çoğunlukla 41 ile 50 arasındadır.

Tablo 8: Ev Pansiyoncularının Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı

Öğrenim Durumu	f	%
İlkokul	9	20,9
Ortaokul	11	25,6
Lise	16	37,2
Önlisans	2	4,7
Lisans	4	9,3
Lisansüstü	1	2,3
Toplam	43	100

Tablo 8'e göre mülakata katılan 43 ev pansiyoncusunun %20,9'u ilkokul, %25,6'sı ortaokul, %37,2'si lise, %4,7'si Önlisans, %9,3'ü lisans ve %2,3'ü lisansüstü öğrenim gördüğü belirlenmiştir. Katılımcıların çoğunluğu lise düzeyinde öğrenim görmüştür.

Tablo 9: Ev Pansiyoncularının Medeni Durumlarına Göre Dağılımı

Medeni Durumu	f	%
Evli	29	67,4
Bekâr	14	32,6
Toplam	43	100

Tablo 9'a göre mülakata katılan 43 ev pansiyoncusunun %67,4'ü evli, %32,6'sı ise bekârdır. Katılımcıların çoğunluğu evlidir.

Tablo 10: Ev Pansiyonlarının Yıllık Gelirlerine Göre Dağılımı

Yıllık Gelir	f	%
1.000-2.000	5	11,6
2.001-3.000	5	11,6
3.001-4.000	2	4,7
4.001-5.000	3	7,0
5.001-10.000	11	25,6
10.000 ve üzeri	17	39,5
Toplam	43	100

Tablo 10'a göre mülakata katılan 43 ev pansiyoncusunun %11,6'sı 1.000-2.000 TL, %11,6'sı 2.000-3.000 TL, %4,7'si 3.000-4.000 TL, %7'si 4.000-5.000 TL, %25,6'sı 5.000-10.000 TL ve %39,5'i 10.000 TL ve üzerinde geliri vardır. Katılımcıların çoğunluğunun yıllık geliri 10.000 lira ve üzerindedir

Tablo 11: Ev Pansiyonlarının Açık Kaldıkları Süreye Göre Dağılımı

Açık Kalma Süresi	f	%
Yıllık (12 ay)	27	62,8
Sezonluk (yaz sezonu)	16	37,2
Toplam	43	100

Tablo 11'e göre mülakata katılan 43 ev pansiyonunun %62,8'i devamlı (yılın on iki ayı), %37,2'si ise sezonluk (Mayıs-Haziran-Temmuz-Ağustos-Eylül) açıktır. Katılımcıların çoğunluğunun pansiyonu yılın tamamında açık kaldığı anlaşılmaktadır.

Tablo 12: Ev Pansiyonlarının Çalışma Sürelerine Göre Dağılımı

Çalışma Süresi	f	%
3 yıldan az	11	25,6
3-5 yıl arası	14	32,6
6-10 yıl arası	6	14,0
11-15 yıl arası	4	9,3
16-20 yıl arası	3	7,0
20 yıldan fazla	5	11,6
Toplam	43	100

Tablo 12'ye göre mülakata katılan 43 ev pansiyonunun %25,6'sı 3 yıldan az, %32,6'sı 3-5 yıl arası, %14'ü 6-10 yıl arası, %9,3'ü 11-15 yıl arası, %7'si 16-20 yıl arası ve %11,6'sı 20 yıldan fazla çalışma süresi vardır. Katılımcıların çoğunluğunun çalışma süreleri 3-5 yıl arası olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Ev Pansiyonlarının Mülkiyet Durumlarına Göre Dağılımı

Mülkiyet Durumu	f	%
Kendine ait	36	83,7
Diğer (kiracı)	7	16,3
Toplam	43	100

Tablo 13'e göre mülakata katılan 43 ev pansiyonunun %83,7'sinin mülkiyeti pansiyon sahibine ait, %16,3'ünün mülkiyeti ise kiracıdır. Katılımcıların çoğunluğunun evlerinin mülkiyeti kendilerindir.

Tablo 14: Ev Pansiyonlarının Ortalama Oda Ücretlerine Göre Dağılımı

Oda Ücretleri	f	%
50 TL	1	2,3
51-100 TL	20	46,5
101-150 TL	13	30,2
151-200 TL	9	20,9
Toplam	43	100

Tablo 14'e göre mülakata katılan 43 ev pansiyonunun %2,3'ü 50 TL, %46,5'i 50-100 TL arası, %30,2'si 100-150 TL arası, %20,9'u 150-200 TL arası ortalama gecelik oda ücreti almaktadır. Katılımcıların çoğunluğunun pansiyonlarının ortalama gecelik ücretinin 50-100 TL arasında olduğu görülmektedir.

Tablo 15: Ev Pansiyonlarının Gelir Kaynaklarına Göre Dağılımı

Gelir Kaynağı	f	%
Ek gelir	33	76,7
Ana gelir	10	23,3
Toplam	43	100

Tablo 15'e göre mülakata katılan 43 ev pansiyonunun %76,7'sinin pansiyonu ailenin ek geliri, %23,3'ü ise ailenin ana gelir kaynağıdır. Katılımcıların çoğunluğunun gelirinin ek gelir olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 16: Ev Pansiyonlarının Çalışanların Durumlarına Göre Dağılımı

Çalışanlar	F	%
Aileden	35	81,4
Dışarıdan	8	18,6
Toplam	43	100

Tablo 16'ya göre mülakata katılan 43 ev pansiyonunun %81,4'ü çalışanlar aileden, %18,6'sı dışarıdandır. Katılımcıların çoğunluğunun aile üyesi olduğu görülmektedir.

Tablo 17: Ev Pansiyonlarının Devlet/Kredi Desteği Durumlarına Göre Dağılımı

Devlet/Kredi Desteği	f	%
Var	8	18,6
Yok	35	81,4
Toplam	43	100

Tablo 17'ye göre mülakata katılan 43 ev pansiyonunun %18,6'sında kredi veya teşvik var ise de, %81,4'ünde yoktur. Katılımcıların çoğunluğunda herhangi bir devlet desteği veya kredi kullanımının olmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 18: Ev Pansiyoncularının Kursu Katılma Durumlarına Göre Dağılımı

Kursa Katılma	f	%
Evet	21	48,8
Hayır	22	51,2
Toplam	43	100

Tablo 18'e göre mülakata katılan 43 ev pansiyoncusunun %48,8'i pansiyonculuk kursuna katılmış, %51,2'si ise katılmamıştır. Katılımcıların çoğunluğu herhangi bir pansiyonculuk kursuna katılmamıştır.

3.4.2. Ev Pansiyonlarına İlişkin Bulgular

Yarı yapılandırılmış mülakatta ev pansiyonu işletmecilerine (sahiplerine) yöneltilen birinci soru; (MS1) *“Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu modeli hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz”* şeklindedir.

Soru, katılımcıların Amasra'da hâlihazırda sürdürülen ev pansiyonculuğu faaliyetleri hakkındaki görüşlerini öğrenmek ve ev pansiyonlarının rolünü belirlemeye yöneliktir.

Soruya; EP1, EP4, EP5, EP6, EP7, “...Amasra'da bilinçsiz bir şekilde ev pansiyonculuğu yapılmakta ve herkes bu işi yapabilmekte. Disiplinsizlik ve sıradanlık had safhada”

Soruya; EP20, EP22, EP26, EP27, EP29, EP30, “...Amasra'da yapılan ev pansiyonculuğunun çoğu yasadışı yani kaçak. Vergi verilmiyor. Bunun böyle olmaması lazım”

Soruya; EP10, EP11, EP15, EP18, EP19, “...Evin yâda pansiyon odasının ederinin üstünde satılması ve komisyoncular pansiyonculuğu kötü etkiliyor. Fiyatlar yüksek. Altyapı eksik”

Soruya; EP34, EP37, EP38, EP39, EP40, EP42, “...Yollardan adam toplayanlar çok (komisyoncular-hanuççular). Çok fazla pansiyon var. Belli kuralları yok. Kaliteli ev sayısı az. Bundan dolayı müşteri kalitesi de düşük”

Soruya; EP2, EP3, EP8, EP9, EP12, “...Çok eski bir gelenek. Türkiye'de ilklerden. Eski zamanlardan beri Amasra'da bir gelenek haline gelen ve günümüzde de şekil değiştirerek devam ettirilmektedir”

Soruya; EP13, EP14, EP16, EP17, EP21, “...Amasra'da konaklama imkânlarının yetersiz oluşu ev pansiyonculuğunun gelişmesine yol açmıştır. Denetlenip düzgün yapıldığı sürece iyi bir iş. Ayrıca da ev sahipleri için önemli bir gelir kaynağıdır”

Soruya; EP23, EP24, EP25, EP28, EP31, “...Ev pansiyonculuğunu denetleyecek ve düzenleyecek bir kurum/kuruluş gerekiyor. Bu işi yapanların tamamının mutlak eğitimden geçmesi gerekir. Fakat araya komisyoncuların girmemesi lazım”

Soruya; EP32, EP33, EP35, EP36, EP41, EP43, “...Önceden pansiyonlara kimin girdiği çıktığı belli olmuyordu. Şimdi kimlik bilgileri alınıyor ve emniyet aracılığıyla kontrol ediliyor. Ev pansiyonlarından herkes memnun. Oteller pek tercih edilmiyor artık”

Amasra'da uygulanan ev pansiyonculuğu modeli; yerel halkın içinde ev pansiyonculuğu yapanların kendi evlerini mevcut eşyaları ile birlikte günlük, haftalık

veya aylık olarak bir aileye kiralaması ile gerçekleşmekte ve ev sahibi aile ise evini kiraladığı süre içerisinde aile büyüklerine veya kendi çocuklarında ikamet etmektedir.

Araştırmacının yorumu; Amasra’da uygulanan ev pansiyonculuğu eski yıllardan beri süregelen bir gelenektir. Amasra’daki ev pansiyonları, Amasra destinasyonu için stratejik bir öneme sahiptir. Bu nedenle destinasyon düzeyindeki Amasra için özel bir önem taşımaktadır.

Yarı yapılandırılmış mülakatta ev pansiyonu işletmecilerine (sahiplerine) yöneltilen ikinci soru; (MS2) *“Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinin benzer yörelerdeki hizmetlere göre ayırıcı özellikleri hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz”* şeklindedir.

Soru, katılımcıların Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinin ilçeye özgü yerel yaşam, doğal ve kültürel yapı ile ilçede yapılan etkinlikler, yerel halkın turiste yaklaşımı, ilçenin fiziksel yapısı gibi benzer yörelerdeki hizmetlere göre ayırıcı özelliklerinin olup olmadığının belirlenmesine yöneliktir.

Soruya; EP4, EP6, EP7, EP9, EP11, EP15, EP17, EP19, EP21, EP25, EP33, EP34, EP36, EP39, EP43, *“...Ayırıcı bir özelliği bulunmamaktadır”*

Soruya; EP1, EP12, EP13, EP18, EP22, *“...Turistlere karşı sorumluluklarını bilen ve her konuda yardımcı olmaya çalışan bir yer Amasra. Halkı daha sıcak ve samimi. İletişim iyi”*

Soruya; EP23, EP26, EP27, EP31, EP41, *“...Gelenlere müşteri değil misafir gözüyle bakılıyor. Aile ile iç içe yaşıyor. Kalan aileye Amasra gezdiriliyor. Yeni dostluklar elde ediliyor. İlçeye özgü yerel yaşam tanıtılıyor”*

Soruya; EP2, EP3, EP5, EP8, EP10, EP14, EP24, EP37, EP38, EP40, *“...Amasra’nın doğal güzelliği ve kültürel yapısı. Tarihinin ve kültürünün eskiye dayanması ile Amasra’nın denizi, balık ve salatası. Bodrum, Marmaris yokken Amasra vardı”*

Soruya; EP16, EP20, EP28, EP29, EP30, EP32, EP35, EP42, *“...Amasra’nın kısa mesafede olması ulaşım açısından avantaj teşkil etmekte. Özellikle de Ankara’ya yakın olması ve Ankara’nın denizi olması”*

Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinin benzer yörelerdeki hizmetlere göre en belirgin ve ayırıcı özelliği, Amasra’ya gelip konaklayan misafirlerle iletişimin iyi ve yerel halkın turiste yaklaşımının olumlu olmasıdır.

Araştırmacının yorumu; Amasra’da uygulanan ev pansiyonculuğunun diğer turistik yörelerdeki göre en belirgin özelliği, Amasra’nın ev pansiyonculuğunda Türkiye’de ilklerden olmasıdır.

Yarı yapılandırılmış mülakatta ev pansiyonu işletmecilerine (sahiplerine) yöneltilen üçüncü soru; (MS3) *“Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinde yiyecek-içecek hizmeti hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz”* şeklindedir.

Soru, katılımcıların Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinde yiyecek-içecek konusunda yöreye özgü malzemelerin kullanılıp kullanılmadığı, yerel lezzetlerin ve yemek çeşitliliğinin neler olduğu, hijyen ve temizlik konularında neler düşündüklerini belirlemeye yöneliktir.

Soruya; EP2, EP4, EP6, EP7, EP8, EP9, EP11, EP13, EP14, EP15, EP17, EP18, EP19, EP20, EP21, EP22, EP23, EP24, *“...Yeme-içme hizmeti verilmemektedir”*

Soruya; EP25, EP31, EP32, EP33, EP34, *“...Sadece mutfak araç-gereçleri var ve kendin pişir kendin ye usulü gidiyor”*

Soruya; EP1, EP3, EP5, EP10, *“...İlçede yöresel yemekler daha ağırlıkta. Pansiyona gelenlerle de bu yemekler paylaşıyor”*

Soruya; EP12, EP16, EP26, EP27, EP28, *“...Bahçemizde yetişen meyve-sebzeden pansiyonumuzda kalan misafirlere ikram ediyoruz”*

Soruya; EP29, EP30, EP38, EP41, *“...Mutfaklarda yapılan en fazla balık ve salatadır ya da bahçede mangaldır”*

Soruya; EP35, EP36, EP37, EP39, EP40, EP42, EP43, *“...Biz yazın sadece açık büfe kahvaltı veriyoruz”*

Amasra’daki ev pansiyonlarında genel olarak yiyecek-içecek hizmeti verilmemekte olup kendin pişir kendin ye usulü olarak sadece mutfaklarında yiyecek-içecek hazırlamak için temel malzemeler bulundurmaktadır. Yeme-içme hizmeti veren pansiyonlarda sadece kahvaltı vermektedir.

Araştırmacının yorumu; Amasra’da yiyecek içecek hizmeti olarak ilk akla gelen balık ve salatadır. İlçede bu tip yeme-içme yerleri çoğunluktadır. Amasra’da konaklama yapan veya yapmayan bir hayli kesim bu hizmeti konakladıkları işletmelerden değil dışarıdan satın almaktadırlar.

Yarı yapılandırılmış mülakatta ev pansiyonu işletmecilerine (sahiplerine) yöneltilen dördüncü soru; (MS4) *“Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinde konaklama hizmeti hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz”* şeklindedir.

Soru, katılımcıların Amasra’daki ev pansiyonlarının verdiği konaklama hizmetlerini temizlik, estetik, fiziki ve sosyal yapı gibi konularda nasıl değerlendirdiklerini belirlemeye yöneliktir.

Soruya; EP1, EP3, EP4, EP9, EP11, EP14, EP30, EP32, EP33, EP35, EP36, *“...Genelde temizlik konusunda sıkıntı yaşayanlar var. Bir pansiyon temiz değilse bu diğerlerini de karalıyor. Çoğu müşteriler apartlar için internetteki fotoğrafı gibi temiz mi? diye soruyor”*

Soruya; EP15, EP16, EP18, EP19, EP21, EP25, EP27, EP28, EP29, *“...Yeni açılan pansiyonlar gelişigüzel konaklama hizmeti veriyor. Evlerin daha derli toplu olması gerektiğini düşünüyorum”*

Soruya; EP37, EP38, EP39, EP40, EP43, *“...Geleneksel mimariden uzaklaşmakta. Yeni açılan pansiyonların yâda eski evlerin restore edilerek yerel ahşap mimari şeklinde pansiyona dönüştürülmesi ya da eskiyen yerlerin tadilat yapılması gerekmektedir”*

Soruya; EP2, EP5, EP6, EP7, EP8, EP10, EP12, EP13, EP17, EP20, *“...En dikkat ettiğimiz şey hijyen. Konaklama hizmetlerinde temizlik çok önemli. Güzel hizmet ve müşteri memnuniyeti için şart. Evler temiz olmalı öncelikle. Müşteri temizlik bekler. Çok iyi olan yerlerde var kötü olan yerlerde var”*

Soruya; EP22, EP23, EP24, EP31, EP34, EP41, EP42 *“...Ben kendim evimi özellikle temizlerim. Müşterilerimde zaten bundan memnun”*

Amasra’daki ev pansiyonlarının az bir kısmı hariç çoğunluğu evlerin pansiyon olma niteliklerini özellikle fiziki durum ve temizlik bakımından taşımadığı belirtilmiştir.

Araştırmacının yorumu; Amasra’daki ev pansiyonlarının çoğu maalesef hijyen, kalite, fiziki kapasite ve çalışan niteliği bakımından standartların altındadır.

Yarı yapılandırılmış mülakatta ev pansiyonu işletmecilerine (sahiplerine) yöneltilen beşinci soru; (MS5) “*Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinde konuklarla iletişim hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz*” şeklindedir.

Soru, katılımcıların Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinde konuklarla iletişimini, memnuniyetini, sadık müşterilerinin olup olmadıklarını belirlemeye yöneliktir.

Soruya; EP1, EP2, EP3, EP34, EP35, EP36, EP37, EP43, “*...İletişim önemli ve ön plandadır. Bizde dostluk var. Güler yüz var. Hoş sohbet var*”

Soruya; EP11, EP12, EP13, EP14, EP15, EP16, “*...Gelenler tekrar gelmekte ve arkadaş çevresini de getirmektedir*”

Soruya; EP17, EP18, EP19, EP20, EP21, “*...Hem müşterimiz memnun ayrılmaktadır hem de onlar aracılığıyla yeni gelenlerde olmaktadır*”

Soruya; EP10, EP22, EP23, EP24, EP25, EP26, EP27, “*...Gelen insanlara ilgi-alaka ve güler yüz gösteriyoruz. Uzun süre kaldıkları için içiçe oluyoruz*”

Soruya; EP6, EP7, EP8, EP9, EP28, EP29, “*...Müşterilerimize gidilecek lokantaları, gezilecek yerleri söyleriz. Örf ve adetlerimizi gösteririz*”

Soruya; EP38, EP39, EP40, EP41, EP42, “*...Konuklarımızla aramız çok iyidir. Oteller gibi değildir. Aramızda duygusal bağlar vardır. Bu bağlar yeni dostluklara ve yeni çevre edinmemize yol açar*”

Soruya; EP4, EP5, EP30, EP31, EP32, EP33, “*...Sürekli gelen müşterilerim var. Elimizden geldiğince yardımcı oluyoruz. 20 yıldır irtibatımızı koparmadığımız ve açıldığından beri aynı müşterilerle çalışıyorum. Sezon dışında da görüşüyoruz*”

Amasra’daki ev pansiyonlarının tamamına yakını konuklarla iletişim, konuk memnuniyeti ve sadık müşteri konusunda benzer yörelerdeki ev pansiyonlarına göre üstün olduğu verilen cevaplardan anlaşılmaktadır.

Araştırmacının yorumu; Amasra’daki ev pansiyonlarının en önemli özelliği konuklarla iletişimin üstün olmasıdır.

Yarı yapılandırılmış mülakatta ev pansiyonu işletmecilerine (sahiplerine) yöneltilen altıncı soru; (MS6) “*Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinde teknolojik olanaklar kullanılması hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz*” şeklindedir.

Soru, katılımcıların Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinde odalarda veya mutfaklarda teknolojik imkânların olup olmadığı, tanıtım ve pazarlamada, sosyal medyayı veya internetin kullanılması hakkındaki görüşlerini belirlemeye yöneliktir.

Soruya; EP2, EP3, EP4, EP15, EP16, EP31, EP32, EP34, EP35, EP36, “...Pansiyonumuzda olması gereken bütün teknolojik imkânlar mevcuttur”

Soruya; EP17, EP18, EP20, EP21, EP22, EP23, EP25, EP26, EP27, EP28, “...İnternet var. Televizyon, buzdolabı, fırın, klima var”

Soruya; EP1, EP5, EP6, EP7, EP8, EP9, EP10, “...İnternet yok çünkü kötü amaçlarla kullanıyorlar”

Soruya; EP11, EP12, EP13, EP14, EP19, EP24, EP29, EP30, “...İnternet olmasa daha iyi olur. Çünkü müşteri buraya kafa dinlemeye ve güzel vakit geçirmeye geliyor”

Soruya; EP33, EP37, EP38, EP39, EP40, EP41, EP42, EP43, “...Bence pansiyonlarda teknoloji ön planda olmamalı”

Amasra’daki ev pansiyonlarının çoğunun odalarında yâda mutfaklarında gerekli teknolojik imkânların olduğu fakat interneti müşterilerin “kafa dinleme” açısından istemediklerini belirtmişlerdir.

Araştırmacının yorumu; Amasra’daki ev pansiyon işletmecilerinin veya sahiplerinin çoğunluğu ev pansiyonlarında internet hizmeti vermekten yana olmayıp tatilin “kafa dinlemek” olduğunu hatta internette kendi görüşlerine göre “uygunsuz sitelere” girildiğini bu yüzden karşı olduklarını beyan etmektedirler.

Yarı yapılandırılmış mülakatta ev pansiyonu işletmecilerine (sahiplerine) yöneltilen yedinci soru; (MS7) “Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerini olumlu veya olumsuz etkileyen ulusal düzenlemeler hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz” şeklindedir.

Soru, katılımcıların Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerini olumlu veya olumsuz etkileyen destek, teşvik, kredi, belge ve izin düzenlemeleri, yasaklar ve ev pansiyonculuğu yönetmeliği olmayışı gibi ulusal düzenlemeler hakkındaki görüşlerini belirlemeye yöneliktir.

Soruya; EP1, EP6, EP7, EP8, EP10, “...Belediyemizin pansiyonlarla çok da ilgilendiğini düşünmüyorum”

Soruya; EP11, EP12, EP13, EP14, EP15, EP16, EP18, EP19, “...Gereksiz kısıtlamalar yapılıyor. Destek ve teşvik yok denecek kadar az”

Soruya; EP20, EP21, EP25, EP28, EP29, EP30, “...KOSGEB’den destek aldım fakat devletten destek almak zor. Çok fazla prosedür var”

Soruya; EP32, EP33, EP35, EP36, “...Bildiğim kadarıyla bir pansiyonculuk yönetmeliği bile yok”

Soruya; EP2, EP3, EP4, EP5, EP9, EP17, EP22, EP23, EP24, “...Ben kendi imkânlarımla bir şeyler yapıyorum. Destek olunsaydı daha fazla şey yapardım”

Soruya; EP37, EP38, EP39, EP40, EP42, “...Yerel yönetimin bu konuda hassasiyetini artırmasını istiyoruz. Her sezon öncesi belediye tarafından toplantı yapılır o kadar. Belli başlı düzenlemeler yapılmalı, kurallar konulmalı ve denetimler uygulanmalı, yaptırım olmalı”

Soruya; EP26, EP27, EP31, EP34, EP41, EP43. “...Bizim gibi küçük işletmeleri etkileyen bir durum yok zaten. Olan ulusal düzenlemeler de yeterlidir bizce”

Amasra’daki ev pansiyonları küçük aile tipi işletme oldukları için, ulusal ve yasal düzenlemelerden genel anlamda etkilenmemektedir. Fakat ev pansiyonculuğu alanında yasal düzenlemelerin yetersiz olduğu, destek ve teşvikin az olduğu hatta ev pansiyonculuğu yönetmeliğinin olmadığı olumsuzluklar mevcuttur.

Araştırmacının yorumu; Amasra’daki ev pansiyonları olumlu veya olumsuz ulusal düzenlemeler hakkında “gölge etme başka ihsan istemem” felsefesini taşımakta olup mevcut hallerine razı oldukları anlaşılmaktadır.

Yarı yapılandırılmış mülakatta ev pansiyonu işletmecilerine (sahiplerine) yöneltilen sekizinci soru; (MS8) “Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinin yerel paydaşları ev pansiyonculuğunun gelişiminde yeterince etkin olup olmadıkları hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz” şeklindedir.

Soru, katılımcıların Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinin belediye, kaymakamlık, il kültür ve turizm müdürlüğü, üniversite, ilçe turizm derneği gibi yerel paydaşlarının ev pansiyonculuğunun gelişiminde etkin olup olmadıklarını belirlemeye yöneliktir.

Soruya; EP1, EP4, EP5, EP6, EP7, EP9, EP10, EP11, EP12, “...Hiç zannetmiyorum. Bir etkinliklerini görmedik yâda biz faydalanamıyoruz”

Soruya; EP13, EP14, EP15, EP16, EP18, EP20, EP21, EP22, EP23, EP24, “...Dernek hariç diğerleri etkin değil. Dernek elinden geleni yapıyor. Diğerlerinin etkin olduğunu düşünmüyorum”

Soruya; EP25, EP26, EP29, EP31, EP32, EP33, EP35, EP36, EP37, EP38, EP39, EP40, EP41, EP43, “...Belediye, Kaymakamlık ve İl Kültür ve Turizm Müdürlüğünden bir destek yok”

Soruya; EP2, EP3, EP8, EP17, EP19, EP34 ve EP42, “...İlgili kurumlar seminerler yapıp toplantılar düzenliyorlar. Bence ellerinden geleni yapıyorlar. Etkinler. İşin içerisinde ve müdahiller”

Soruya; EP27, EP28 ve EP30, “...Destek istemiyoruz yeter ki köstek olmasınlar”

Amasra'daki ev pansiyonları yerel paydaşlardan ilçe kültür ve turizm derneği hariç diğer yerel paydaşlardan ev pansiyonculuğunun gelişmesinde yeterince etkin olmadıklarını beyan etmişlerdir.

Araştırmacının yorumu; Amasra'daki ev pansiyon sahipleri yâda işletmecileri özellikle yerel paydaşların hiçbir katkıda bulunmadıklarını şikâyet etmektedir. Sadece Amasra Kültür ve Turizm Derneğinin sınırlı olarak destek olduğunu bildirmişlerdir.

Yarı yapılandırılmış mülakatta ev pansiyonu işletmecilerine (sahiplerine) yöneltilen dokuzuncu soru; (MS9) “Amasra'da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinin bölgesel, ulusal ve uluslararası tanıtımı etkin biçimde yapılıp yapılmadığı hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz” şeklindedir.

Soru, katılımcıların Amasra'da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinin web sayfasının olup olmadığı, fuarlara katılıp katılmadığı gibi bölgesel, ulusal ve uluslararası tanıtımın etkin biçimde yapılıp yapılmadığı hususunda görüşlerini belirlemeye yöneliktir.

Soruya; EP1, EP2, EP3, EP5, EP6, EP7, “...Uluslararası tanıtım yok ama ulusal ve bölgesel tanıtım yeterli”

Soruya, EP8, EP10, EP11, EP14, “...Her yıl hem İzmir ve İstanbul'daki turizm fuarlarına hem de Ankara'daki tanıtım günlerine katılıyoruz”

Soruya; EP16, EP17, EP18, EP19, EP20, “...En iyi reklam ve tanıtım memnun ayrılan turisttir”

Soruya; EP22, EP26, EP27, EP28, EP33, EP34, “...Booking.com, Amasra.net, Amasra.com web sitelerinde reklamlarımız var fakat ev pansiyonculuğunun ayrıca bir tanıtıma ihtiyacı var”

Soruya; EP35, EP38, EP40, EP42, “...Ev pansiyonculuğunu kendi çabamızla tanıtıma çalışıyoruz. En büyük katkı Amasra’da çekilen diziler ve Barış Akarsu’nun Amasralı olmasından dolayıdır”

Soruya; EP4, EP9, EP12, EP13, EP15, “...Yeterli tanıtım yok. Sadece balık ve salata biliniyor”

Soruya; EP21, EP23, EP24, EP25, EP29, EP30, EP31, “...Ben isterim ki yerel mutfağımız da tanıtılsın”

Soruya; EP32, EP36, EP37, EP39, EP41, EP43, “...Reklam ve tanıtım sadece camlara ve kapılara asılan ilanlarla olmamalı. Bence bireysel olarak değil dernek olarak tanıtımın yapılması gerek”

Amasra’daki ev pansiyonları bölgesel tanıtımın iyi ulusal tanıtımın orta uluslararası tanıtımın ise hiç olmadığı hususunda fikir birliği içindedir. Ayrıca, ev pansiyonlarının tanıtımının bireysel değil dernek kurulup dernek tarafından ortak şekilde yapılması gerektiği konusunda hemfikirdir.

Araştırmacının yorumu; Amasra’daki ev pansiyonları bölgesel, ulusal veya uluslararası tanıtım konusunda ellerini taşın altına koymaktan çekinip başkalarının örneğin il kültür ve turizm müdürlüğü, ilçe kültür ve turizm derneği veya pansiyoncuların kuracağı bir dernek vasıtasıyla tanıtım ve reklam faaliyetlerinin yapılması veya tanıtım-reklam maliyetlerinin karşılanmasını beklemektedir. Pansiyon veya bireysel olarak yapılacak reklam ve tanıtımın etkisiz olacağı yorumlanmaktadır.

Yarı yapılandırılmış mülakatta ev pansiyonu işletmecilerine (sahiplerine) yöneltilen onuncu soru; (MS10) “Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinin kalitesinin artırılmasına yönelik önerilerinizi belirtiniz” şeklindedir.

Soru, katılımcıların Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinin kalitesinin artırılmasına yönelik önerilerinin belirlenmesine yöneliktir.

Soruya; EP11, EP12, EP13, EP14, EP15, EP15, EP16, EP17, EP18, EP20, EP21, EP24, EP29, EP34, “...Ev pansiyonları daha temiz, bakımlı, düzenli ve estetik olmalı. Kısaca herkes elini taşın altına koymalı”

Soruya; EP7, EP8, EP9, EP10, EP30, EP31, EP32, EP33, “...Ev pansiyonculuğu yönetmeliği çıkarılmalı ve Amasra’da ev pansiyoncuları derneği kurulmalı”

Soruya; EP20, EP24, EP35, EP37, EP38, EP42, EP43, “...İlçeye gelen turistlere ev pansiyonculuğu ile ilgili anket çalışması yapıp geri dönüşler alınmalı”

Soruya; EP16, EP17, EP18, EP23, EP24, EP28, “...Ev pansiyonları denetimleri mutlaka sıkılaştırılmalı, güvenlik elden bırakılmamalı”

Soruya; EP1, EP3, EP19, EP22, EP23, EP24, EP25, EP26, EP27, “...İlçede her ev pansiyona dönüştürülmemeli ve pansiyonculuk yapmamalıdır. Bu işin eğitimini alanlar ve bu işi bilenler yapmalı”

Soruya; EP4, EP5, EP6, EP12, EP14, EP17, EP36, EP39, EP40, EP41, “...Tanıtım ve reklam daha fazla yapılmalı. Her şeyin para olmadığı vurgulanmalı ve ev pansiyonculuğu ayrıca tanıtılmalı”

Amasra’daki ev pansiyonlarının hizmet kalitesi ve tanıtımının artırılmasına, ev pansiyonculuğu yönetmeliği çıkarılmasına, ev pansiyonculuğu eğitimi verilmesine, ev pansiyonculuğunu bilmeyenlerin bu işi yapmamalarına ve denetimlerin artırılmasına, yeni ev pansiyonlarının açılmamasını ise özellikle belirtmişlerdir.

Araştırmacının yorumu; Amasra turizminde en fazla önem verilmesi gereken noktanın ev pansiyonculuğu olduğu düşünülmektedir.

Son olarak konuyla ilgili eklemek istediğiniz başkaca bilgi ve düşünceleriniz varsa lütfen belirtiniz... sorusuna istinaden,

“...Amasra’da Termik Santrale hayır”

Ev pansiyonlarının tamamı Amasra’ya yapılması planlanan termik santralin ilçenin turizmine büyük zarar vereceğini ve karşı olduklarını belirtmişlerdir.

3.4.3. Paydaşlara İlişkin Bulgular

Amasra sürdürülen ev pansiyonculuğuna katkı sağlayacağı ve ilgili tüm paydaşları yansıtmayı amacıyla araştırmacı tarafından belirlenen yerel paydaşlar şunlardır: *Amasra Kaymakamlığı, Amasra Belediyesi, Bartın İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Amasra Kültür ve Turizm Derneği ve Bartın Üniversitesi.*

Ev pansiyoncuları ile yapılan mülakat paydaşlarla da yapılmış ve aynı sorular onlara da sorulmuştur. Yarı yapılandırılmış mülakatta paydaşlara yöneltilen birinci soru; (MS1) “Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu modeli hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz” şeklindedir.

Bütün paydaşlar P1, P2, P3, P4 ve P5, “...Amasra'da ev pansiyonculuğunun başlaması 1940'lı yıllara dayanmakla beraber halkın henüz misafirperverliğini bozmadığı, maddi kazançların ikinci planda tutulduğu yıllardı. Bu durum Amasra'nın ilgi görmesine ve turizm hareketliliğinin başlamasına sebep olmuştur. Konaklama imkânlarının yetersiz oluşu da ev pansiyonculuğunun gelişmesine yol açmıştır. Amasra'da bir gelenek haline gelen ve günümüzde de şekil değiştirerek devam ettirilen ev pansiyonculuğu, bir ailenin devamlı ikamet ettiği evin bir veya birkaç odasını gelen misafirlerin kullanımına sunduğu bir konaklama şekli ayrıca da ev sahipleri için önemli bir gelir kaynağıdır. Son yıllarda ilçede uygulanan ev pansiyonculuğu modeli, yerel halkın kendi evini veya evlerini mevcut eşyaları ile birlikte günlük, haftalık veya aylık olarak kiralaması ile gerçekleşmekte ve ev sahibi aile ise evini kiraladığı süre içerisinde aile büyüklerinde yâda kendi çocuklarında ikamet etmektedir”

Araştırmacının yorumu; Amasra’da uygulanan ev pansiyonculuğunun eski yıllara dayanması ve o yıllarda tatil için Amasra’nın yakın mesafede olması Amasra’nın tercih edilmesini sağlamıştır.

(MS2) “Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetinin benzer yörelerdeki hizmetlere göre ayırıcı özellikleri hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz” şeklindedir.

P1, P2 ve P3, “...Ev pansiyonculuğunun eski yıllara dayanması ve halkının uzun süre önce başlayan turizm hareketliliğinin etkisiyle önemli bir tecrübeye sahip olması”

P4 ve P5 ise, “...Yerel halkın gelen yerli ve yabancı misafirlere karşı gösterdiği misafirperverlik ile yöre halkının turiste yaklaşımının daha sıcak olması”

Araştırmacının yorumu; Amasra’daki ev pansiyonculuğu Türkiye’de ev pansiyonculuğunun ilk başladığı yerlerden biri olması en belirgin ayırıcı özelliktir.

(MS3) “Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinde yiyecek-içecek hizmeti hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz” şeklindedir.

P1, P2 ve P5, “...Amasra’da ev pansiyonlarında genellikle yemek hizmeti verilmemekte sadece oda şeklinde pansiyon türü uygulanmaktadır”

P3 ve P4 ise, “...Pansiyonların bir kısmında sadece kahvaltı vardır. Ayrıca mutfaklarında yemek hazırlamak için de gerekli malzemeler bulundurulur ”

Araştırmacının yorumu; Amasra’da ev pansiyonlarında yeme-içme hizmetinin verilmesi, verilemiyorsa en azından bunun için mutfaklarda gerekli malzemelerin bulundurulması gerekmektedir.

(MS4) “Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinde konaklama hizmeti hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz” şeklindedir.

P1, P2 ve P3, “...İlçedeki pansiyonların konumu genelde tipik apart daireler şeklinde olup ilçe merkezinde eski ev kültürünü yansıtan belli başlı ev pansiyonları vardır. Kültürel değerleri yansıtan ev pansiyonlarının artırılması çok daha iyi olacak olup, özellikle Kaleiçi mahallesinde kültürel değerleri yansıtan pansiyonlar yapılmaya başlanmıştır”

P4 ve P5, “...Ev pansiyonculuğu ile geçmiş yıllardan itibaren uğraşanlar konaklama hizmetlerini daha itinalı şekilde yürütmektedirler. Son yıllarda ilçedeki tüm ev pansiyonları teker teker tadilat edilerek modern tasarımlarla yenilenmiştir. Artık tarihi konaklama kimliğini yitiren ve otel odalarını andıran evler misafirler tarafından tepki çekmektedir”

Araştırmacının yorumu; Amasra’da kültürel değerleri yaşatan evler daha çok tercih edilmekte olup ayrıca pek çok eski evin tadilat görerek yörenin ahşap mimari ve kültürüne uygun olarak restore edilmesi gerekmektedir.

(MS5) “Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinde konuklarla iletişim hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz” şeklindedir.

P1, P2, P3, P4 ve P5, “...Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinde konuklarla uzun süreli konuk memnuniyeti sağlanmaktadır. Amasra’ya gelen konuklar kendi evlerindeki gibi ağırlandıklarını dile getirerek ilçeden ayrılmakta ve aynı kişiler her yaz döneminde genelde konakladıkları ev pansiyonlarına tekrar gelmektedirler. Genellikle Ankara’dan gelen misafirlerin bir kısmı pansiyonların sahiplerini Ankara’da kendi evlerinde bile misafir etmekte, karşılıksız bir dostluk oluşmaktadır. Ev pansiyon işletmecileri pansiyona gelen

misafirleri turist olarak görmemekte evlerine gelen misafir olarak görüp ona göre saygı ve hürmet göstermektedirler”

Araştırmacının yorumu; İnsanlar iyi iletişim sağladıkları yerlere yeniden gitme eğiliminde olup devamlı misafir ve uzun süreli konuk memnuniyeti açısından Amasra'daki ev pansiyonları bu konuda üzerlerine düşen görevi yapmaya çalışmaktadırlar.

(MS6) “Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinde teknolojik olanaklar kullanılması hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz” şeklindedir.

P1, P2, P3, P4 ve P5, “...Amasra’da ev pansiyonculuğu teknolojik olanaklar açısından arzu edilen seviyede değildir. Bu konuda bilinç oluşması lazım. Ev pansiyonculuğu hizmetlerinde akıllı kent uygulamaları değerlendirilebilir. Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinde teknolojik olanakların uygulanması ve teknolojik bütün imkânların sağlanması yararlı olacaktır. Buna rağmen çoğu ev pansiyonlarında internet imkânı ve televizyon imkânı mevcuttur”

Araştırmacının yorumu; Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinde teknolojik imkânlar istenilen düzeyde değildir. Özellikle internet olmazsa olmaz bir gerekliliktir.

(MS7) “Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerini etkileyen ulusal düzenlemeler hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz” şeklindedir.

P1, P3 ve P4, “...İlgili mevzuat gereği ilçede faaliyette bulunan pansiyon ve günübirlik kiralanan evler ile özel veya resmi konaklama yerlerine güvenlikle ilgili bilgilendirmeler yapılmaktadır. Bu da ilçedeki kayıt dışı pansiyonculuğun önüne geçmekte ve kaliteyi arttırmaktadır. Belge ve izinler ile ilgili Belediye Başkanlığı, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ve Amasra Kaymakamlığı ile koordineli çalışılmaktadır. Kimlik bildirme zorunluluğu, fatura kesme, istatistikler için bilgi istenmesi bu pansiyonların çalışmasına engel teşkil etmemektedir”

P2 ve P5 ise, “...Günümüzde sürdürülen pansiyonculuk hizmetlerinin bir disiplin içerisinde yüksek kalite ile verilebilmesi amacıyla işletmecilerin bir çatı altında toplanması, örneğin kooperatifleşmesi ayrıca bu hizmetin yasal ve resmi olarak yürütülmesi için vergi müellifi olmaları, Belediye Başkanlığı tarafından pansiyon işletmeleri ile ilgili yönetmelik hazırlanması yararlı olacaktır. Bu bakımdan

ev pansiyonlarının her alanda denetiminin yapılması pansiyonları olumlu yönde etkileyecektir”

Araştırmacının yorumu; Amasra’da ilgili mevzuat gereğince pansiyonlarda konaklayanların kimlik kayıtlarının tutulması ve resmi kuruma sistem üzerinden gönderilmesi ile ilgili ilçede faaliyette bulunan pansiyonlara gerekli bilgilendirmelerin yapılması ve çoğu pansiyonun buna uyması olumlu olarak değerlendirilmektedir.

(MS8) *“Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinin yerel paydaşları ev pansiyonculuğunun gelişiminde yeterince etkin olup olmadığı hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz” şeklindedir.*

P1, P2, P3 ve P4, “...Kaymakamlık ve Belediye ile koordineli çalışılmakla beraber ilçedeki ev pansiyonlarının hizmet açısından bir standarta kavuşturulması bir türlü gerçekleştirilememiştir. Bu konuda kurumların daha etkin çalışması ve pansiyoncuların etkin bir biçimde dernekleşerek sorunların çözümü için kurumlarla işbirliği yapması ev pansiyonculuğunun gelişimi açısından zorunludur. Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetleri geçmiş yıllarda ve günümüzde de sürekli değerlendirilmesine karşın resmi kurumlar pansiyonculuk hizmetlerinin geliştirilmesinde beklenen düzeyde etkin olamamaktadırlar”

P5 ise, “...Üniversite ile hiçbir ilişkileri olduğunu düşünmüyorum. Ama Belediye ile ilişkileri sıkı olmalı. Çünkü pek çoğu ruhsatsız olarak faaliyet gösteriyorlar. Kaymakamlık ve İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ile de ilişkiler iyi tutulmalı”

Araştırmacının yorumu; Amasra Kültür ve Turizm Derneği dışında diğer paydaşların Amasra’da ev pansiyonculuğunun gelişimine katkıları sınırlı sayıdadır.

(MS9) *“Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinin bölgesel, ulusal ve uluslararası tanıtımı etkin biçimde yapılıp yapılmadığı hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz” şeklindedir.*

P1, P4 ve P5, “...Amasra’da ki ev pansiyonculuğunun uluslararası tanıtımı olmayabilir fakat bölgesel olarak internet sitelerinde tanıtımlar ve reklamlar etkin bir şekilde yapılmaktadır. Ayrıca, İstanbul’da her yıl düzenlenen Uluslararası

EMİTT Turizm fuarına pansiyoncular olarak değil de il ve ilçe olarak katılmaktadır”

P2 ve P3 ise, “...Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinin bölgesel, ulusal ve uluslararası tanıtımı etkin biçimde yapılamamaktadır. Her şeyden önce pansiyon işletmecilerinin kendi aralarında iyi koordine olması ve bir çatı altında toplanarak tanıtımlarını yapmaları gerekmektedir”

Araştırmacının yorumu; Amasra’da uluslararası tanıtımın şimdilik gereksiz olduğu, ulusal ve bölgesel tanıtımın ise yeterli olduğu düşünülmektedir.

(MS10) “Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinin kalitesinin artırılmasına yönelik önerilerinizi belirtiniz” şeklindedir.

P1, “...Amasra’daki ev pansiyonlarına konaklama, yeme-içme, müşteri memnuniyeti ve yabancı dil eğitimi verilebilir”

P2, “...Sadece ev pansiyonlarına özel bir internet sitesi kurulabilir ve tüm ev pansiyonlarını tanıtan bir tanıtım broşürü hazırlanabilir”

P3, “...Ev pansiyonculuğu kredisi verilebilir”

P4, “...Ev pansiyonları sınıflandırılabilir. Ev pansiyonculuğuna uygun olmayan hiçbir ev gelenlere açılmamalıdır”

P5 ise, “...Ev pansiyonu işletmecilerinin Amasra kent bilinci artırılmalı ve para odaklı değil insan odaklı hizmet vermeleri sağlanmalıdır”

Araştırmacının yorumu; Amasra’da esas olan hizmet kalitesinin yetersiz olduğu ve bu durumda kalifiye insan gücüyle artırılması gerektiğidir.

3.4.4. Araştırma Bulgularının Değerlendirilmesi

Bu bölümde, Amasra’daki ev pansiyonlarının ev pansiyonculuğu algısı ve uygulama sorunlarına ilişkin görüşleri değerlendirilmiştir.

3.4.4.1. Ev Pansiyonculuğu Algısının Değerlendirilmesi

Amasra’da araştırmacı tarafından yürütülen ve sonuçlandırılan araştırmada hem ev pansiyonları hem de paydaşlarla yapılan mülakatlar sonucunda ortaya çıkan ev pansiyonculuğu algısı; Amasra’da pansiyon ile ev pansiyonunun farkının

bilinmediği ve bundan dolayı, yapılan işin aslında pansiyonculuk olduğu fakat ev pansiyonculuğu olarak algılandığıdır. Araştırmaya katılan ev pansiyonu sahipleri ve yerel paydaşların genelinin düşüncesinin bu yönde olduğu tespit edilmiştir.

1. Amasra'da sürdürülen ev pansiyonculuğu modelinde, ev sahiplerinin kendi evlerini mevcut eşyaları ile birlikte gelenlere kiralaması ve kendilerinin ise bu süreçte başka bir yerde (aile büyüklerinde yâda kendi çocuklarında) ikamet ettiği modeldir (EP1, EP4, EP5, EP6, EP7, EP10, EP11, EP15, EP18, EP19, EP20, EP22, EP26, EP27, EP29, EP30, EP34, EP37, EP38, EP39, EP40, EP42 ile P1, P4, P5). Hâlihazırdaki haliyle Amasra'da uygulanan ev pansiyonculuğunun bu şartlarda sürdürülebilir olamayacağı değerlendirilmektedir.

2. Amasra'da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinin benzer yörelerdekilere göre hiçbir ayırıcı özelliği bulunmamaktadır (EP4, EP6, EP7, EP9, EP11, EP15, EP17, EP19, EP21, EP25, EP27, EP29, EP33, EP34, EP36, EP39, EP43 ile P4, P5). Amasra'daki ev pansiyonculuğunun en belirgin ve ayırıcı özelliğinin çok eski yıllara dayanması ve ilçe halkının bu konuda önemli bir tecrübeye sahip olmasıdır.

3. Amasra'da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinde yiyecek-içecek hizmeti büyük çoğunlukla verilmemektedir (EP2, EP4, EP6, EP7, EP8, EP9, EP11, EP13, EP14, EP15, EP17, EP18, EP19, EP20, EP21, EP22, EP23, EP24, EP25, EP31, EP32, EP33, EP34, EP35, EP36, EP37, EP39, EP40, EP42, EP43 ile P2, P4). Ev pansiyonculuğunda ev sahibi ve misafir aynı evi paylaştığından dolayı kahvaltı veya yemek hizmeti verilmemesi bir eksiklik olarak görülmelidir.

4. Amasra'da sürdürülen ev pansiyonculuğu konaklama hizmetinde fiyat-kalite sorunu görünmektedir. Kalitesiz konaklama yüksek fiyattan verilmektedir (EP1, EP3, EP4, EP9, EP11, EP14, EP15, EP16, EP18, EP19, EP21, EP25, EP27, EP28, EP29, EP30, EP32, EP33, EP35, EP36, EP37, EP38, EP39, EP40, EP43 ile P3). Amasra turizminde uzun yıllardır var olagelen ve bir türlü çözilemeyen bu sorun ilçede en büyük şikâyet konularından biridir.

5. Amasra'da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinde en başarılı husus konuklarla iletişimdir. Bu başarı, Amasra'da ev pansiyonculuğu geleneğinin uzun yıllar öncesine dayanmasından gelmektedir (EP1, EP2, EP3, EP4, EP5, EP6, EP7, EP8, EP9, EP10, EP11, EP12, EP13, EP14, EP15, EP16, EP17, EP18, EP19, EP20,

EP21, EP22, EP23, EP24, EP25, EP26, EP27, EP28, EP29, EP30, EP31, EP32, EP33, EP34, EP35, EP36, EP37, EP38, EP39, EP40, EP41, EP42, EP43 ile P1, P2, P3, P4, P5). Ev pansiyonculuğunda misafirlerin genelde daha önce konakladıkları ev pansiyonlarını tekrar tercih etmeleri ve ev pansiyonu sahiplerinin de gelenleri turist değil misafir olarak görmeleri sonucu, iletişim en başarılı husus olmuştur.

6. Amasra'da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinde kullanılan teknolojik olanaklar günümüzde ortalama her evde bulunan teknolojik donanımlardan ibarettir (EP2, EP3, EP4, EP5, EP6, EP8, EP9, EP11, EP13, EP15, EP16, EP17, EP18, EP20, EP21, EP22, EP23, EP25, EP26, EP27, EP28, EP29, EP30, EP31, EP32, EP34, EP35, EP36, EP37, EP38, EP41, EP42, EP43 ile P1, P2). Günümüzün bilgi ve teknoloji çağı olmasından dolayı ev pansiyonlarında teknolojik imkânlarının daha fazla olması beklenen ve istenen bir durumdur.

7. Amasra'da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerini etkileyen ulusal düzenlemelerin yetersizdir (EP1, EP6, EP7, EP8, EP10, EP11, EP12, EP13, EP14, EP15, EP16, EP18, EP19, EP20, EP21, EP25, EP28, EP29, EP30, EP32, EP33, EP35, EP36, EP37, EP38, EP39, EP40, EP42 ile P4). Ev pansiyonlarında kimlik bildirimi ve denetiminin zorunlu kılınması olumlu bir düzenleme olarak değerlendirilmektedir.

8. Amasra'da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerine yerel paydaşların geneli üzerlerine düşen konularda gerekli çalışmaları yapmaktadırlar (EP1, EP4, EP5, EP6, EP7, EP9, EP10, EP11, EP12, EP13, EP14, EP15, EP16, EP18, EP20, EP21, EP22, EP23, EP24, EP25, EP26, EP29, EP31, EP32, EP33, EP35, EP36, EP37, EP38, EP39, EP40, EP41, EP43 ile P1, P2, P3, P4). Amasra'da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinin gelişiminde yerel paydaşlardan Amasra Kültür ve Turizm Derneği dışındakiler yeterince etkin değildirler.

9. Amasra'da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinin tanıtımı etkin biçimde yapılamamaktadır (EP1, EP2, EP3, EP5, EP6, EP7, EP8, EP10, EP11, EP14, EP16, EP17, EP18, EP19, EP20, EP22, EP26, EP27, EP28, EP33, EP34, EP35, P38, EP40, EP42 ile P1, P2, P3, P5). Amasra'da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinin tanıtımı yerel, bölgesel ve ulusal olarak yeterli, uluslararası tanıtım ise yetersizdir. Sezonda Amasra'ya yeteri kadar yerli turist gelmektedir. Önemli olan sezon dışında da bu turist akışının sağlanabilmesidir.

10. Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinin kalitesinin artırılması için, ilçede altyapı, eğitim, tanıtım, denetim, bilinç ve algı sorunlarının çözülmesinin gerektiği anlaşılmaktadır (EP1, EP2, EP3, EP4, EP5, EP6, EP7, EP8, EP9, EP10, EP11, EP12, EP13, EP14, EP15, EP16, EP17, EP18, EP19, EP20, EP21, EP22, EP23, EP24, EP25, EP26, EP27, EP28, EP29, EP30, EP31, EP32, EP33, EP34, EP35, EP36, EP37, EP38, EP39, EP40, EP41, EP42, EP43 ile P1, P2, P3, P4, P5). Amasra’da ev pansiyonculuğu kalitesinin artırılması için öncelikle pansiyon işletmecilerinin düzenli olarak eğitimlere alınıp hizmet kalitelerinin yükseltilmesi önerilmektedir.

3.4.4.2. Ev Pansiyonculuğu Uygulama Sorunlarının Değerlendirilmesi

Amasra’da araştırmacı tarafından yürütölüp sonuçlandırılan araştırmada hem ev pansiyonları hem de paydaşlarla yapılan mülakatlar sonucunda ortaya çıkan ev pansiyonculuğu uygulama sorunları;

1. Pansiyon işletmeleri ile ilgili Türkiye’de bir yönetmeliğin ya da yönergenin olmayışı ayrıca Amasra’da ev pansiyonculuğunun geliştirilmesinde resmi ve özel kurumlarla beklenen düzeyde etkin bir işbirliği ve iletişimde bulunulamaması çoğu ev pansiyonu ve yerel paydaş tarafından dile getirilen bir sorundur. Amasra’daki pansiyonların sınıflandırılmaması ve belirli bir standart oluşturulamaması neticesinde bu standartların oluşmasında ve iletişim/işbirliği sağlanmasında modelde birinci adımda ifade edilen “Amasra Ev Pansiyonculuğu Komitesi’nde yerel paydaşlar Belediye, Kaymakamlık, Kùltür ve Turizm İl Müdürlüğü, Amasra Kùltür ve Turizm Derneğı ve Üniversite ile ortak bir çalışma yoktur. Yapılacak olan bir ortak çalışma neticesinde bu sorunların ortadan kaldırılması mümkündür.

2. Amasra’da ev pansiyoncularının etkin bir biçimde organize olamamaları ya da örgüt kuramamaları hem ev pansiyonları hem de paydaşlar tarafından dile getirilen önemli sorunlardan bir diğeridir. Modelde ikinci adımda ifade edilen “Planlama ve Organize Etme” seçeneğinde çözümü önerilen bir durumdur. Amasra’daki ev pansiyonlarının bir araya gelip organize olmaları ve/veya birlik kurmaları yapılması gereken ilk iş olarak değerlendirilmektedir.

3. Bütün ev pansiyonlarını tanıtan bir tanıtım broşürü ya da sadece ev pansiyonlarına özel bir internet sitesi kurulamaması modelde üçüncü adımda ifade edilen “Etkili Bir İmajın Oluşturulması” aşamasında ele alınacak ve uygulanacaktır.

4. Amasra’da ev pansiyonlarının genelinin misafir odaklı değil ticari odaklı olarak hareket etmesi ve satış-pazarlamanın düzensiz olarak sokak hanutçuları tarafından denetimsiz olarak yapılması, modelde dördüncü adım olarak ifade edilen “Planın Uygulanması” aşamasında uygulamaya konulup gereği yapılmalı yani hanutçuluk biran evvel kaldırılmalıdır.

5. Pansiyonculuk hizmetinin yasal ve resmi olarak yürütülmesi için vergi mükellefi olmak gerekirken bir kısmının halen vergi mükellefi olmaması ve kimlik bildirim defterlerinin tutulması zorunlu kılınmış iken Amasra’daki bütün pansiyonların bu işlemi yapmaması, eleştiri konusu olmakta daha da önemlisi haksız rekabet oluşturmaktadır. Bu durumun ortadan kaldırılması için modelde beşinci adımda ifade edilen “Sürecin Kontrol Edilmesi ve İzlenmesi” aşamasında özellikle belediyenin bu konuda denetimi elden bırakmaması ve gerekli cezai işlemi uygulaması önem arz etmektedir.

Amasra’da uygulanmakta olan ev pansiyonculuğu algı ve uygulama sorunları olarak iki başlık halinde yukarıda değerlendirilmiştir. Bir başka önemli bulgu ise; Amasra’daki ev pansiyonları ile yerel paydaşlara yapılan mülakatlar sonucunda her iki grubunda birbirinden bağımsız değil birbirine benzer görüşler ortaya koyduklarıdır. Amasra’da uygulanmakta olan ev pansiyonculuğu üç temelde değerlendirilebilir.

Birinci olarak, yanlış ev pansiyonculuğu algısıdır. Amasra’da hâlihazırda yapılan uygulamanın ya ev pansiyonculuğu olmadığı veya ev pansiyonculuğu olarak algılanmasının yanlışlığıdır. Çünkü ev pansiyonculuğu kişinin kendi oturduğu evini misafire açmasıyla yapılan bir uygulamadır. Amasra’da aslında yapılmakta olan ve dünya turizminde de yeni bir eğilim olan “Ev Turizmi” dir. Ev turizmi (TÜRSAB Dergi, 2016: 33) “Tatil ve diğer kısa dönem konaklamalar (günlük veya haftalık) için sağlanan, yemek ve uyumak için döşeli odalar/alanlar ile misafirlerin kendilerinin yemek yapmaları için gerekli tüm araç-gereçlere sahip mutfakların olduğu konaklama şeklidir”. Bu konaklama şeklinde apartmanlar, apartman daireleri,

müstakil evler veya tek katlı bungalov, küçük kır evi, yazlık, sayfiye evi, kulübeler bulunmaktadır.

İkinci olarak, kaçak yani ruhsatsız ev pansiyonculuğudur. Bu sorun yerel yönetimlerin baş edebileceği boyutun dışına çıkmış olup bugüne kadar konuyla ilgili hiçbir yerel çalışma da yapılmamıştır. Sorunun bu şekliyle çözülmesi mümkün görünmemektedir. Konu yukardan aşağıya genel uygulama ile çözüme kavuşturulmalıdır zira devletin ve yatırımcının uğradığı zarar büyüktür. Pansiyon işletmelerin ruhsat denetimlerinin yapılarak, yenilenmesi ve yenilemesi olmayan ruhsatların iptal edilmesi gerekmektedir. Bu durum haksız rekabete yol açmakta ve hizmet kalitesini olumsuz yönde etkilemektedir.

Üçüncü olarak, hanutçuluk sorunudur. Hanutçuluğa yol açan en büyük etmen işletmenin ruhsatı ile yaptığı işin birbirine uygun olmamasıdır. Amasra'da yıllardır yapılmak istenip yapılamayan, her işletmenin ruhsatının yaptığı işle örtüşmemesidir. İlçede otel pansiyon, pansiyon otel gibi çalışmaktadır. İşletme konusuna haiz ruhsat olması gerekir. Amasra'da pansiyon işletmeciliğindeki başıboşluk bir an evvel ilçeye yakışır şekilde düzeltilmelidir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Alternatif turizm türlerinin yaygınlaşması ile doğal ve yerel yaşama olan ilginin artması konaklama sektöründe ev pansiyonculuğunu ön plana çıkarmıştır. Seyahate çıkan yerli ve yabancı turistler büyük ölçekli, lüks konaklama işletmelerinden ziyade küçük ölçekli lüks olmayan konaklama işletmelerini tercih ettikleri görülmüştür. Otellerin soğuk atmosferindense sıcak bir aile ortamında konaklamak, ev yapımı yemekleri tatmak daha cazip hale gelmiştir. Alternatif turizm kapsamında birçok turizm çeşidinin gerçekleştirilme imkânı bulunan il ve ilçelerde yeterli sayıda konaklama işletmesi bulunmamaktadır. İlgi çeken alternatif turizm türlerini yapabilme olanağı bulunan il ve ilçelerde turizm plan ve politikaları sayesinde oda ve yatak sayılarındaki artış göze çarpmaktadır.

Ev pansiyonları küçük ölçekli aile işletmesi olup, basit örgüt yapısına sahip ve tek ürün veya tek pazara odaklanma eğilimi vardır. Ayrıca bu tür işletmeler, diğer konaklama işletmelerine nazaran daha az değişime açık olup, daha az oranda risk odaklıdır. Sadeliği ve ücretli personel çalıştırmaması nedeniyle daha ucuz olan pansiyonlar, otel ve benzeri konaklama işletmelerinin bulunmadığı küçük yerleşim yerlerinde özendirilebilir ve yöre halkı için önemli bir gelir kaynağı oluşturulabilir (Akyüz ve Batman, 2017: 513).

Gelen misafirlere bazen yöre mutfağından yemekler sunan ev pansiyonları, bazende kendi yetiştirdikleri ürünlerden sunmaktadırlar. Günümüzde özlemi duyulan bir tatil olanağı sağlamaya çalışan işletmeciler, yöreye gelen misafirlere değişik aktivite imkânları sağlayarak farklı bir atmosferde hizmet vermektedirler. Örneğin turistler bir yandan pansiyonun mutfak bölümünde kendi yemeklerini yapma imkânı bulurken diğer yandan da yöre insanı ile iç içe yaşamaktadır ve kalıcı dostluklar oluşturabilmektedirler. Yaşadıkları bu doğal tatillerini yıllar geçtikçe bile anlatabilecek ve bu güzellikleri özlediklerinin farkında olabileceklerdir (Akyol, 2012: 80-81). Dolayısıyla doğa ve çevre değerlerine önem veren ve yerel kültürleri tanımak isteyen bir tüketici kitlesi ev pansiyonlarını tercih etmektedir (Fidan ve Nam, 2012: 52).

Bartın'ın Amasra ilçesi turizmin 4 mevsim yapılabildiği turistik destinasyonlardan birisidir. Oğuztürk (2016: 83-85), çalışmasında belirttiği gibi,

Amasra gün geçtikçe daha çok tanınmakta ve ilgi çekmektedir. Amasra'nın denizi ve doğası sayesinde gününbirlik ziyaretçilerin ve turistlerin sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Fakat Amasra'nın plansız bir yapılaşmayla gelişimi kıyı alanının tahrip olmasına, kent kimliğinin olumsuz yönde etkilenmesine ve siluetin bozulmasına neden olmaktadır. Amasra, halk arasında yüksek bir oranla deniz turizmi ile tanınmakta, tarihi yerleri ikinci sırada gelmektedir. Bu doğrultuda kıyı alanları korunmalı ve temiz tutulmalıdır. Deniz turizmi yanında gerçekleştirilebilecek alternatif turizm faaliyetleri belirlenerek turizm geliştirilmelidir.

Amasra'ya gelen yerli ve yabancı konukların konaklama ihtiyacı tam olarak karşılanamamaktadır. Bu sorunu gidermek için, ilçede yaşayan halkın konaklama amacıyla evlerinin kullanılması; hem aileye doğrudan gelir sağlayacak, hem yöre halkı tekrar ev pansiyonculuğuna özendirilmiş olacak, hem de ev kadınları ve emekliler gibi emek piyasasında yeterince güçlü olmayan bireylere istihdam imkânı oluşturularak yaşam düzeyleri yükseltilecektir. Amasra'da yeni turizm işletmeleri yerine ilk aşamada kale içindeki ve sonra diğer yerlerdeki evlerin gerekli bakımları yapılarak ev pansiyonuna dönüştürülmesiyle ilçede ev standardı da yükselmiş olacaktır. Ev pansiyonculuğunun geliştirilmesi için her şeyi devletten beklemek yanlış bir düşüncedir. Bu amaçla pansiyon işletmecilerinin bir araya gelerek, tüm pansiyonları temsil eden bir dernek kurmaları ve devlet yetkilileri ile koordineli bir şekilde çalışarak pansiyon işletmeciliğini belirli bir düzeye eriştirmeleri gerekmektedir. Böylece ev pansiyonlarının yaptırım gücü de artmış olacaktır. Amasra'da özellikle yaz sezonunda konaklama tesislerinin yetersiz kaldığı durumlarda belediye tarafından yapılan “lütfen evlerinizi konuklara açın” anonsu, mevcut konaklama işletmeleri açısından haksız rekabete yol açmaktadır. Bu davranış hem kayıt dışılığa bir davet hem de kalitesiz ve denetimsiz ortamlarda yapılan konaklama Amasra'nın imajının zedelenmesine neden olmaktadır.

Amasra'daki ev pansiyonlarının; doğa temelli sürdürülebilir turizm potansiyeli yüksek bir bölgede, Amasra ile özdeşleşmiş, ilçeye gelen ziyaretçiler için konaklama alternatifi ve Amasra'nın hem bölgesel hem de ulusal alanda biliniyor ve tanınıyor olması kendileri için avantaj oluşturmaktadır. Bunlara rağmen; pansiyonların gelirlerinin az, reklam ve tanıtımının yetersiz, altyapının eksik, nitelikli ev pansiyonu sayısının düşük olması ve kalifiye eleman yokluğu ise kendileri için

dezavantajlardır. Bunların yanı sıra; ilçede turizmin gelişiyor olması, yörede girişimcilik isteğinin varlığı ve eko turizm uygulamalarının başlaması fırsat olarak değerlendirilebilir. Fakat genç ve eğitimli işgücü eksikliği, turizm konusunda yetişmiş işgücünün çalışmak için yöre dışına çıkması, kaçak ev pansiyonculuğunun denetim altına alınamaması ve geleneksel mimaride bozulmaların başlaması tehdit unsurları olarak görölmektedir.

İlçede ev pansiyonlarının hizmet kalitesinin yetersiz olduğu görölmüştür. Ev pansiyonculuğunun geliştirilmesi için birtakım önlemler alınmalı, teşvik ve desteklerin önü açılmalıdır. Amasra'da evini pansiyon yapmak isteyenlere özellikle yerel yönetimler gerekli desteği sağlamalıdır. Tarihi eser niteliğine sahip eski evler Kültür ve Turizm Bakanlığı'na onarılarak ev sahiplerine teslim edilmeli ve masraf bedelinde geri ödeme kolaylığı sağlanmalıdır. Amasra'ya gelen turistin yapacağı her harcama ekonomiye büyük canlılık ve katma değer katacaktır. Evlerin pansiyona dönüştürölmesi ve konaklama süresinin uzamasıyla ziyaretçiler günlük yaşamı ve kültürü daha yakından tanıma fırsatı bulacaklardır. İlçede evleri olan kişilerin ev pansiyonculuğu yapmaları teşvik edilmelidir. Unutulmamalıdır ki, Amasra'da ev pansiyonculuğunun geliştirilmesi, yerli ve yerleşik halkın olumlu bakış açısı ve desteğine bağlıdır. Ayrıca, "Her Misafiri Evinde Gibi Ağırla" prensibinden asla vazgeçilmemelidir.

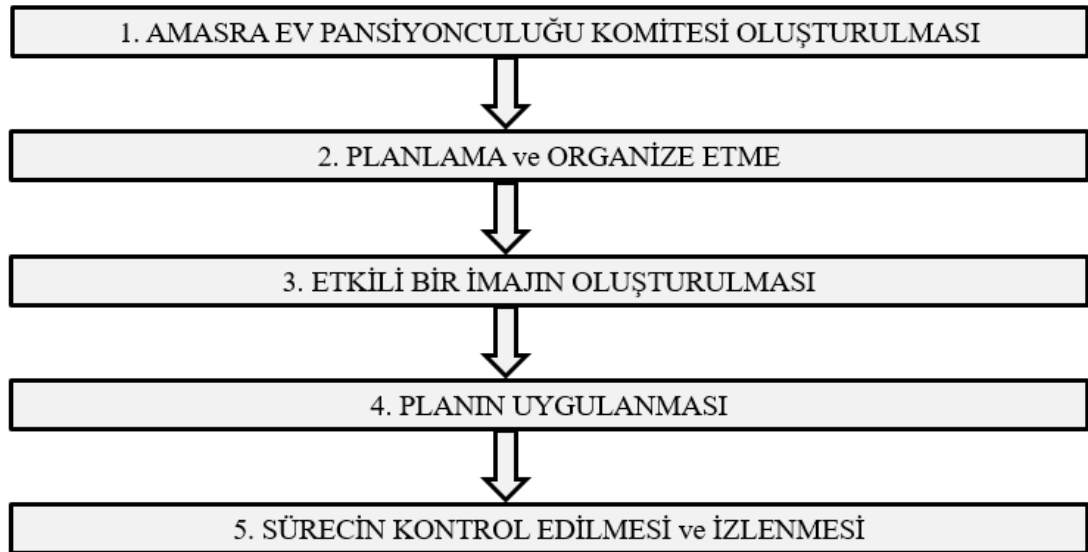
Amasra'da turizmin gelişimini destekleyen yerel ve yerleşik halkın, ev pansiyonculuğuna ilişkin algılamaları da olumludur. Nitekim Aşan ve Yılmazdoğan (2012)'ın yaptıkları çalışma, araştırmayı desteklemektedir. şöyle ki; genel olarak ev pansiyonculuğunun Amasra turizminin gelişmesine sağlayacağı katkılar ev pansiyonları ve paydaşlar ile yapılan mülakatlarda olumlu olarak değerlendirilmiştir. Bu bağlamda bir girişimcilik türü olarak ev pansiyonculuğuna ilişkin farkındalığın güçlü olduğu söylenebilir. Büyük bir çoğunluk, araştırmada ev pansiyonculuğuna dair yaptıkları açıklamalardan sonra ileride ev pansiyonculuğu yapabileceklerini belirtmişlerdir.

Türkiye'de konaklama sektörünün daha çok kitle turizmine yönelmiş olması sebebiyle büyük ölçekli işletmeler fazladır. Ev pansiyonları gibi küçük işletmelerin turizm pazarında varlıklarını sürdürebilmeleri için önlerinde önemli problemler vardır. Amasra'da ev pansiyonculuğunu destekleyen ve teşvik eden kuruluşlar

olmadığı için daha çok küçük girişimcilerin kendi kişisel tasarrufları ile kurup, geleneksel yöntemlerle çalıştırdıkları işletmelerdir. Bu bağlamda boyutlar küçük olup işlevsel etkinlik fazla değildir. Amasra’da yapılan mülakat sonuçlarına göre; Ardahan, (2003: 390-391) çalışmasında da benzer sonuçlar bulunmakta olup, Amasra’daki ev pansiyonculuğunun önemli bir sorunu diğer pansiyonlarla olan yetersiz dayanışmadır. Hatta aralarında yaşanan haksız rekabettir. Ev pansiyonlarının diğer sorunları ise; pazarlama, çöp toplama, finansman, kamu kurumlarının yetersizliği, eğitim ve bilgi eksikliği, kalifiye personel, altyapı yetersizliği, yönetim sorunları, hanutçuluk, gürültü ve otopark eksikliğidir.

Amasra’da ev pansiyonculuğunun geliştirilmesi amacıyla araştırmacı tarafından yapılandırılan ve beş aşamada uygulanması öngörülen bir ev pansiyonculuğu modeli önerilmektedir.

Şekil 2: Amasra Ev Pansiyonculuğu Model Önerisi

Kaynak: Araştırmacı tarafından yapılandırılmıştır.

Şekil 2’de önerilen model, bilhassa uygulamaya yönelik adımlar açısından Amasra’da ki ev pansiyonculuğu için önem arz etmektedir. Modelin birinci aşaması “Amasra Ev Pansiyonculuğu Komitesi Oluşturulması”, ikinci aşaması “Planlama ve Organize Etme”, üçüncü aşaması “ Etkili Bir İmajın Oluşturulması”, dördüncü

aşaması “Planın Uygulanması”, beşinci aşaması ise “Sürecin Kontrol Edilmesi ve İzlenmesi” aşamalarıdır. Modelin tanıtımı ise:

1. Amasra Ev Pansiyonculuğu Komitesi Oluşturulması: Komitede yer alan her paydaşın, görev ve yetkileri, sorumluluk alanları belirlenmeli, tarafların birbirlerinin yetki ve sorumluluk alanlarına girmelerinin önüne geçilmelidir. Özellikle siyasi parti temsilcilerinin sürece etkilerinin politik süreçlerden en az etkilenecek şekilde belirlenmesi gerekir.

Şekil 3: Amasra Ev Pansiyonculuğu Komitesi

Kaynak: Araştırmacı tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 3’de belirtildiği gibi; Amasra Belediyesi, Amasra Kaymakamlığı ve Bartın Kültür ve Turizm İl Müdürlüğünden oluşan “*Ev Pansiyonculuğu Komitesi*” oluşturulmuştur. Ev pansiyonculuğu ile ilgili bütün iş ve işlemler bu komite tarafından yerine getirilmelidir. Komite gerek gördüğü hususlarda Bartın Üniversitesi, Amasra Kültür ve Turizm Derneği, Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı, Ticaret ve Sanayi Odası ile Amasra Halkı/Kanaat Önderlerinden oluşan “*Danışma*

Kurulu” ndan görüş alabilir. Ev pansiyonculuğunun planlama ve yönetimi hususunda tek yetkili bu komitenin olması düşünülmektedir.

2. *Planlama ve Organize Etme:* Ev pansiyonculuğu gelişiminin ölçeği ne olacaktır? (örneğin, ev pansiyonlarında bir anda toplam kaç misafir ağırlanacaktır?) Kim neden sorumlu olacaktır? (örneğin, ev pansiyonlarının pazarlanmasından kimler sorumlu olacaktır?) Ev pansiyonculuğunun gelişim süresi ne olacaktır? (örneğin, iki yıl veya daha fazla) Ev pansiyonculuğu yatırımları için gereken kaynaklar nerelerden sağlanacaktır? (örneğin Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı) Hedef pazarlar nerelerdedir ve bu pazarlara ulaşmak için ne tür tutundurma ve pazarlama yöntemleri kullanılacaktır? (örneğin Ankara, İstanbul veya yakın iller Zonguldak, Bartın, Karabük, Bolu, Düzce) Ev pansiyonculuğu gelişiminden faydalanan taraflar kimlerdir? Tüm ev pansiyonlarının elde edebileceği gelir miktarı ne kadardır? Tüm süreç boyunca, rol, görev ve sorumlulukları gösteren organizasyon şeması ne şekilde olacaktır? Zaman çizelgesi nasıl işleyecektir? İlgili kurum, kuruluş, organizasyon ve kişiler arası işbirliği nasıl sağlanacaktır? Etkili bir iletişim ağı nasıl kurulacaktır? Ev pansiyonlarının eğitiminde hangi yöntemler kullanılacaktır?

3. *Etkili Bir İmajın Oluşturulması:* İmaj, sembolik bir hatırlatıcıdır. Örneğin, Mısır piramitlerle, Safranbolu evleriyle, Seferihisar ise Slow City simgesi olan salyangozla. Bu aşamada, Amasra destinasyonunun sembolü olacak güçlü bir imaj oluşturulmalıdır. Seçilen imaj gerçekçi, dikkat çekici, akılda kalıcı, anlamlı, açıklayıcı ve destinasyonla ilgili olmalıdır. Sunulan ürün ve hizmetler bu imajla bütünlüşmelidir.

4. *Planın Uygulanması:* Bu aşamada, öncelikle ev pansiyonu sahipleri ev pansiyonculuğu gelişiminin ne olduğu ve geliştiği zaman olabilecekler konusunda bilinçlendirilmelidir. Misafirlere nasıl yaklaşacağı, nasıl hizmet edileceği ve sorun olduğunda ne yapılacağı konularında eğitilmelidir. Eğitim sürecinde, ev pansiyonculuğu gelişiminin yararları ve doğal, sosyal ve kültürel özellikler üzerinde oluşturabileceği olumlu ve olumsuz etkiler konusunda aydınlatılmalıdır. Ev pansiyonları, olumsuz etkilerin nasıl ortadan kaldırılacağını bilmelidir.

5. *Sürecin Kontrol Edilmesi ve İzlenmesi*: Ev pansiyonculuğu gelişim deneyimleri, gelişim süreçlerinin denetim altında tutulmasının zor olduğunu; projelerin gelişim hız ve yönü kontrol dışına çıktığını göstermektedir. Örneğin; yerel ekonomik kaygılar ve kitle turizmi bir bölgenin kültürüne özgü olmayan veya günün koşullarına uyarlanmış ürünlerin kullanılmasına neden olmaktadır.

Önerilen modelde yerel paydaşlar ve rolleri şu şekilde tanımlanmıştır;

Amasra Belediyesi; yerel idare olarak ev pansiyonlarının ruhsatlandırılması ve denetlenmesi,

Amasra Kaymakamlığı; mülki idare olarak ilgili kurumlar arasında koordinasyon sağlama,

Bartın İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü; il ve ilçe turizmiyle ilgili her konuda bilhassa ilçenin ve/veya ev pansiyonlarının tanıtım faaliyetlerini yerine getirme,

Bartın Üniversitesi; ilçenin ev pansiyonculuğu konusunda eğitim görevini yürütmek,

Amasra Kültür ve Turizm Derneği; sivil toplum kuruluşu olarak kanaat önderliği yapmak.

Önerilen modele ilişkin sonuçlar değerlendirildiğinde modelde yer alan yerel paydaşların (Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, Amasra Belediyesi ve Amasra Kaymakamlığı) bir bütün olarak ev pansiyonculuğunu geliştirme üzerinde kritik etkileri olduğu bulgulanmıştır. Amasra’da ev pansiyoncuları ve yerel paydaşlar arasında ev pansiyonculuğu konusunda ciddi sorunlar yoktur. Her iki taraf ev pansiyonculuğu konusunda bilinçli olup, ortak anlayışla hareket etmektedirler. Bu da modeli destekleyen bir durumdur. Amasra’daki ev pansiyonculuğu uygulamalarında yerel düzeyde görülen hizmet standartlarındaki düşüklükten başka, nitelikli işgücü istihdamında sorun vardır. Ev pansiyonculuğu çoğunlukla ev kadınları tarafından yapılmaktadır. Ev pansiyonları, genellikle yaz aylarında açık olup, buralarda konaklayan misafirler yabancılardan ziyade yerlilerdir. Pansiyon sahipleri elde ettiği yıllık geliri yeterli bulmaktadır. Ev pansiyonculuğu kredisi kullananlar az sayıda olup, pansiyon sahipleri ev pansiyonculuğu ile ilgili bir kursa katılmayı istediklerini belirtmişlerdir. Amasra’da ev pansiyonlarında kalan misafirlerin ev pansiyonlarında

aradığı üç özelliğin ucuzluk, temizlik ve denize yakınlık olduğu da tespit edilmiştir. Elde edilen veriler ışığında; sosyalleşme ve paylaşım, ucuz konaklama ve yiyecek-içecek, teknoloji ve iletişim ev pansiyonlarına yönelik algıda en önemli kriterler olarak ortaya çıkmıştır.

Her şeyin yasal düzenlemelerle çözülmesinin mümkün olamayacağı, zihniyetin değişmesi, eğitim ve kültür düzeyinin artması ile belirli bir seviyeye erişilebileceği belirtilmelidir. Bu konuda öncülük Amasra'daki ev pansiyoncularından, yerel paydaşlardan ve halk tarafından yapılmalıdır. Araştırmanın sonuçları ev pansiyoncularında ve yerel paydaşlarda kendilerinin avantaj ve dezavantajlı yönlerini tekrar sorgulama ve kararlarını revize etme hissi oluşturabilir. Bu sonuçlar ev pansiyonculuğunun gelişiminde ev pansiyoncularının ve yerel paydaşların etkisini artırmada yerel yönetimlerin önemli tedbirler almasını ve uygulamaya koymasını tetikleyebilir. Amasra'nın ev pansiyonculuğunda marka olabilmesi için geliştirilen öneriler şunlardır;

1. Amasra Belediyesi, eğitim dairesinde ev pansiyonculuğu eğitim biriminin oluşturulması ve ev pansiyonlarına özellikle konaklama işletmeciliği, misafir memnuniyeti ve yabancı dil konularında eğitim verilmesi,
2. Amasra Kaymakamlığı, ilgili paydaşlar ve/veya kurumlar arasında koordinasyon ve iletişimi sağlaması,
3. Bartın İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün, yurtiçi fuarlarda Amasra ev pansiyoncularına özel tanıtım yapması,
4. Bartın Üniversitesi'nin turizm işletmeciliği bölümü ile Amasra'da ev pansiyonculuğu hizmet kalitesi standartlarını belirlemesi,
5. Amasra Kültür ve Turizm Derneğinin Avrupa Birliği projeleri hazırlaması.

Amasra'daki ev pansiyonculuğunun incelendiği bu çalışmada her geçen yıl artan yerli ve yabancı turist sayısı ile bir turizm destinasyonu haline gelen Amasra'da yapılan gözlem ve mülakatlarla ev pansiyonculuğu algısı ve uygulamadaki sorunlar ortaya konulmaya çalışılmıştır. Aynı çalışma Türkiye'de ev pansiyonculuğu yapılan veya ev pansiyonculuğu ile tanınan yöreler üzerinde yürütülebilir.

KAYNAKÇA

Akgöz, E. (2012). *Düşünceден Uygulamaya Otel İşletmeciliği*. Ankara: Gazi Kitabevi.

Akova, O. (2006). Yerel Halkın Turizmin Etkilerini Algılamalarına ve Tutumlarına Yönelik Bir Araştırma. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 2 (1).

Akyol, C. (2012). Kırsal Turizmde Ev Pansiyonculuğu Modeli ve Karadeniz Örneklemeği-Artvin. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*. Cilt: 2, Sayı: 2: 79-83.

Akyüz, M. ve Batman, O. (2017). Ev Pansiyonculuğu Tanım Denemesi. *4th. International Congress of Tourism & Management Researches*. Gyraine, Northern Cyprus. Proceeding Book. 503-515.

Alaeddinoğlu, F. (2007). Van Halkının Turisti ve Turizmi Algılama Şekli. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 5 (1): 1-16.

Alaeddinoğlu, F. (2008). Sivas Kentinde Halkın Turiste ve Turizme Bakışı. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 5 (2): 1-23.

Allen L., .H. R. Hafer, P.T. Long, ve R. Perdue (1994). Rural Residents Attitudes Toward Recreation and Tourism Developmēt. *Journal of Travel Research*. 3 (4): 27-33.

Altanlar, A., Enlil, Z. (2016). Boğaziçi Bölgesi Sakinlerinin Turizm Desteğini Ölçmeye Yönelik Bir Araştırma. *Megaron*, 11(3): 382-397.

Altunışık, R. ve diğērleri (2010). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. Sakarya: Sakarya Kitabevi.

Amasra Kaymakamlığı. www.amasra.gov.tr. (15.04.2017).

Amasra Belediyesi. www.amasra.bel.tr. (15.04.2017).

Andereck, K. L., Vogt, C. A. (2000). The Relationship Between Residents 'Attitudes Toward Tourism and Tourism development Options. *Journal of Travel Research*, (39): 27-36.

Andereck, K.L., Valentine, K.M.; Knopf, R.C. ve Vogt, C.A. (2005). Residents Perceptions of Community Tourism Impacts. *Annals of Tourism Research*, 32 (4): 1056–1076.

Andersson, T., Carlsen, J. and Getz, D. (2002). Family Business Goals in the Tourism and Hospitality Sector: Case Studies and Cross-Case Analysis from Australia, Canada, and Sweden. *Family Business Review*. Vol. XV, No. 2: 89-106.

Andriotis, K., ve Vaughan, R. D. (2003). Urban Residents' Attitudes Toward Tourism Development. *Journal of Travel Research*. 42: 172-185.

Antalya K lt r ve Turizm İl M d rl   . www.antalya.gov.tr. (17.06.2017).

Ardahan, F. (2003). *Turizmde Franchising ve Türk Evi Pansiyonları Franchisingi Model  nerisi ve Uygulaması*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Konya: Sel uk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Aref, F., Redzuan, M., Gill, S. S. (2009). Community Perceptions Toward Economic And Environmental İmpacts Of Tourism And Local Communities. *Asian Social Sciences*, 5 (7): 130-137.

Arionesei, G., Ivan, P., Zamcu, E., and Moroşan, A. (2013). *Importance of Hostels in Tourism Industry and Their Perception Among Young People*. Management & Marketing Challenges for the Knowledge Society. 17-26.

Artvin K lt r ve Turizm İl Müdürlüğü. www.artvin.gov.tr. (16.06.2017).

Aşan, K. ve Yılmazdoğ n, C. (2012). Yerel Halkın Ev Pansiyonculuğuna Yönelik Girişimcilik Eğilimleri. *13. Ulusal Turizm Kongresi*. 703-717.

Aycı, A. (2004). *Türk Turizm Pazarının Genişletilmesinde İkinci Konut ve Ev Pansiyonculuğundan Yararlanılması Yollarının Araştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Aydemir, B. ve Kazoğ lu, İ. H. (2016). Toplum Temelli Turizm: Yerel Halk Algılarını  l meye Yönelik  alışma (Halfeti  rneğ ). *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt: 19, Sayı: 35: 169-186.

Bartın Valiliğ , (2008). *Bartın 2023*. Stratejik Amaçlar ve İl Gelişme Planı, İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü.

Bartın Kültür ve Turizm Müdürlüğü. (2011). Bartın İli Turizm Eylem Planı.

Bartın Kültür ve Turizm Müdürlüğü. (2015). UNESCO Dünya Miras Yolunda Amasra, Stratejik Eylem Planı.

Barutçugil, İ. Sabit (1984). *Turizm İşletmeciliğ *. Uludağ Üniversitesi Basımevi. Bursa.

Berg, B.L. (2001). *Qualitative Research Methods for the Social Sciences*. Allyn and Bacon. Boston.

Beyhan, Ş.G. (2005). Tarihi Burdur Evlerinin Ev Pansiyonculuğu Kapsamında Değerlendirilmesi ve Burdur Turizmine Katkıları. 1. *Burdur Sempozyumu*. 1398-1403.

Brida, J. G., Osti, L., Faccioli, M. (2011). Resident's Perception And Attitudes Towards Tourism Impacts. *Benchmarking: An International Journal*, 18(3): 359-385.

Brochado, A., Rita, P. ve Gameiro, C. (2015) Exploring Backpackers' Perceptions of the Hostel Service Quality. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, Vol. 27 Issue: 8: 1839-1855.

Brown, T.J.ve Suter, T.A. (2012). *Exploratory, Descriptive, and Casual Research Designs*. Cengage Learning, South Western.

Brunt, P., Courtney, P. (1999). Host Perceptions of Sociocultural Impacts. *Annals of Tourism Research*, 26 (3): 493-515.

Butler, R. W. (1980). The Concept of a Tourist Area Cycle of Evolution: Implications for Management of Resources. *Canadian Geographer*, 14 (1): 5-12.

Callamarı, P. and Reveron, D. (2003). China's Use of Perception Management. *International Journal of Intelligence and Counter Intelligence*. 16: 1–15.

Chen, J. S. (2001). Assessing And Visualizing Tourism İmpacts From Urban Residents' Perspectives. *Journal of Hospitality and Tourism Research*, 25 (3): 235-250.

Chuang, S.T. (2013). Resident Attitudes Toward Rural Tourism in Taiwan: A Compat-Rative Viewpoint. *International Journal of Tourism Research*. 15: 152-170.

Çavuş, Ş., Tanrısevdi, A. (2003). Residents' Attitudes Toward Tourism Development: A Case Study İn Kuşadası, Turkey. *Tourism Analysis*, (7): 259-269.

Çeken, H. Karadağ, L. ve Dalgın, T. (2007). Kırsal Kalkınmada Yeni Bir Yaklaşım Kırsal Turizm ve Türkiye’ye Yönelik Teorik Bir Çalışma. *Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*. 8 (1): 1-14.

Çetin, T. (2010). Cumalıkızık Köyünde Kültürel Miras ve Turizm Algısı. *Milli Folklor Dergisi*. 11 (87): 181-190.

Çetin, O. (Aralık 2012). *Nitel Bir Araştırma Tekniği; Görüşme*. Akademik Yazılar. www.oguzcetin.gen.tr. (07.02.2017).

Daymon, C. ve Holloway, I. (2005). *Qualitative Research Methods in Public Relations and Marketing Communications*, Routledge. Taylor and Francis, New York.

Denzin, N.K. ve Lincoln, Y.S. (2005). *Introduction: The Discipline and Practice of Qualitative Research*. The Sage Handbook of Qualitative Research. Sage Publications, California, USA.

Dı Domenico, M. L. (2008). I’m Not Just a Housewife: Gendered Roles and Identities in the Home-based Hospitality Enterprise. *Gender, Work ve Organization*. Cilt: 15, Sayı: 4: 313–332.

Dı Domenico, M. L. ve Lynch, P. A. (2007). Host-Guest Encounters in the Commercial Home. *Leisure Studies*. Cilt: 26, Sayı: 3: 321-338.

Dillard, E. ve Causin, S. (1990). *The Good Bed and Breakfast Guide*. Published by Consumers’ Association and Holder a Stoughton.

Doğan, H. Z. (1989). Forms Of Adjustment. Sociocultural Impacts Of Tourism. *Annals of Tourism Research*, 16: 216-236.

Duran, E. (2013). Yerel Halkın Sürdürülebilir Turizm Gelişimine Yönelik Tutumları: Bozcaada Örneği. *Uluslararası Hakemli Beşeri ve Akademik Bilimler Dergisi*, 2 (3): 76-94.

Duran, E., Özkul, E. (2012). Yerel Halkın Turizm Gelişimine Yönelik Tutumları: Akçakoca Örneği Üzerinden Yapısal Bir Model. *International Journal of Human Sciences*, 9 (2): 500-520.

Dyer, P., Aberdeen, L., Schuler, S. (2003). Tourism Impacts On An Australian Indigenous Community: A Djabugay Case Study. *Tourism Management*, (24): 83-95.

Dykes, S. ve Walmsley, A. (2015). The Reluctant Tourist? An Exploration of Second Home Owners' Perceptions of Their Inpcatson. North Cornwall, UK. *European Journal of Tourism, Hospitality and Recreation*. 6 (2): 95-116.

Ekici, R., Çizel, B. (2014). Yerel Halkın Turizm Gelişimi Desteğine İlişkin Tutumlarının Destinasyonların Gelişme Düzeyine Göre Farklılıkları. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 11 (3): 73-87.

Emerick, R. ve Emerick, C. (1994). Profiling American Bed and Breakfast Accommoditions. *Journal of Travel Research*. Volume XXX11, Number 4: 20-25.

Emir, S. F. (2002). *Bartın ve Çevresinin Turizm Coğrafyası*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Eren, R., Aypek, N. (2012). Kırsal Turizm Bölgesinde Yerel Halkın Turizm Gelişimine Karşı Tutumları: Cumalıkızık Köyü Örneği. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 2 (2): 43-47.

Farstad, M. ve Rye, J.F. (2013). Second Home Owners, Locals and Their Perspectives on Rural Development. *Journal of Rural Studies*. (30): 41-51.

Faulkner, B., Tideswell, C. (1997). A Framework For Monitoring Community Impacts of Tourism. *Journal of Sustainable Tourism*, 5 (1): 1-28.

Feifei, T. (2016). Nature-Based Tourism in Hong Kong: Based on Tourism Perception. *Journal of Computational and Theoretical Nanoscience*. Volume 13, Issue 12: 9716-9721.

Fidan, F. ve Nam, D. (2012). Kırsal Turizmde Yeni Dinamikler: Kadın Girişimciler-Taraklı Örneği. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*. 14 (23): 51-57.

Finn, M. Elliott-White, M. & Walton, M. (2000). *Tourism & Leisure Research Methods: Data Collection, Analysis and Interpretation*. Edinburgh: Pearson Education.

Gerson, K. ve Horowitz, R. (2002). *Observation and Interviewing: Options and Choices in Qualitative Research*. Qualitative Research in Action. Sage Publications, London.

Getz, D. ve Carlsen, J. (2000). Characteristics And Goals Of Family And Owner-Operated Business In The Rural Tourism And Hospitality Sectors. (21): 547-560.

Ghazali, M. (2010). Red Palm: Exploring Service Quality and Services Cape of the Best Backpacker Hostel in Asia. *Current Issues in Tourism*, 14, (2): 103-120.

Gökyer, E. (2014). *Evaluating Landscape Changes And Environmental Threats in a Coastal Landscape Case Study of Bartın Coastal Area, Turkey*. Fresenius Environmental Bulletin. 23 (7).

Gönen, E. ve Özgen, Ö. (1992). İlkokul Çocuklarının Tüketim Davranışları Üzerinde Bir Araştırma. Ankara: Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları, (Yayın No: 1270/703).

Güçlü, İ. (1995). *Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Pansiyon Turizmi ve Yasal Çerçevesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gümüş, N., Özüpekçe, S. (2009). Foça'da Turizmin Ekonomik, Sosyal, Kültürel Ve Çevresel Etkilerine Yönelik Yerel Halkın Görüşleri. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6 (2): 398-417.

Güneş, N. (2014). *Yerel halkın Turizm Algısı ve Turizme Katılımı: Antalya Konyaaltı ve Kepez İlçesi Örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Antalya: Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gürbüz, S. ve Şahin, F. (2016). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri. Felsefe-Yöntem-Analiz*. Ankara: Seçkin Yayınevi.

Haley, A. J., Snaith, T., Miller, G. (2005). The Social Impacts of Tourism: A Case Study of Bath, UK, *Annals of Tourism Research*, 32 (3): 647-668.

Halis, M. (2009). Temel İşletmecilik Kavramları ve Turizm”, Editörler: Demirkol, Ş. ve B. Zengin, *Turizm İşletmeleri*. Değişim Yayınları, Ankara.

Harris, C., McIntosh, A. ve Lewis, K. (2007). The Commercial Home Enterprise: Labour with Love. *An International Interdisciplinary Journal*. Cilt: 55, Sayı: (4): 391-402.

Hashimoto, A. (2002). Tourism and Sociocultural Development Issues, R. Sharpley and D. J. Telfer (Editors), *Tourism and Development*. Great Britain: Channel View Publications.

Hect, A. ve Martin, D. (2006). Backpacking and Hostel-Picking: An Analysis From Canada. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, Vol. 18 Issue: (1): 69-77.

Henning, R, (2007). *Effective Guest House Management*. Juta & Co Ltd. Güney Afrika.

Hoogendoorn, G., Grant, B. and Fitchett, J. (2015). Towards Green Guest Houses in South Africa: The Case of Gauteng and KwaZulu-Natal. *South African Geographical Journal*, 2015 Vol. 97, No. (2): 123–138.

Holmes, J. (1997). Women, Language and Identity. *Journal of Sociolinguistics*. 195-223.

Işık, C., Çalkın, Ö. (2016). Yerel Halkın Turizm Algısı: TRA2 Bölgesi Analizi. *IUJEAS*, 1(2): 19-48.

Jones, P. (2002). *Introduction To Hospitality Operations*. Yht Ltd. İngiltere.

Jurowski, C., M. Uysal ve D.R. Williams (1997). A Theorical Analysis of Host Community Resident Reaction to Tourism. *Journal of Travel Research*. 34 (2): 3-11.

Karacaer, S. S. (2012). Ev pansiyonculuğunun Kırsal Turizm İşletmeleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi: Gelveri Örneği. 2. *Ulusal Kırsal Turizm Sempozyumu Bildiriler Kitabı* (ss. 143-153), Düzenleyen Aksaray üniversitesi Aksaray. 20-22 Eylül 2012.

KATİD (Karadeniz Turistik İşletmeciler Derneği. www.katid.org.tr. (15.06.2016).

Karasar, N. (2006). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Kaya Özdemir, D. (2016). *Kent Kimliğinin Sürdürülebilirliği İçin Peyzaj Yönetim Anlayışının Geliştirilmesi: Bartın-Amasra Örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bartın: Bartın Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Keogh, B. (1990). Public Participation İn Community Tourism Planning. *Annals of Tourism Research*. (17): 449-465.

Kıyıcı, Ş. (2010). *Bir İmaj Çeşidi Olarak Destinasyon İmajı ve Turizmde Destinasyon İmajının Ölçülmesi (Amasra Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Zonguldak: Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ko, D., Stewart, W. P. (2002). A Structural Equation Model Of Residents' Attitudes For Tourism Development. *Tourism Management*, (23): 521-530.

Koçoğlu, C. M. ve Boztepe, B. Ö. (2017). Yerli Turistlerin Seyahat Davranışları Açısından Safranbolu'nun Kültürel Turizm Algısının İncelenmesi. *International Journal of Contemporary Tourism Research*. (2017-2): 44-54.

Kozak, N., Kozak, M.A., Kozak, M. (2012). *Genel Turizm, İlkeler-Kavramlar*. Ankara: Detay Yayıncılık.

Kunjuraman, V. ve Hussin, R. (2017). Challenges of Community-Based Homestay Programme in Sabah, Malaysia: Hopeful or Hopeless? *Tourism Management Perspectives Volume 21*. (2017-7): 1-9.

Kuvan, Y., Akan, P. (2005). Resident's Attitudes Toward General And Forest-Related Impacts Of Tourism: The Case Of Belek, Antalya. *Tourism Management*, (26): 691-706.

Kültür ve Turizm Bakanlığı. (2005). Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik.

Kültür ve Turizm Bakanlığı. www.kulturturizm.gov.tr. (10.05.2018).

Lanier, P. ve Berman, J. (1993). *Bed and Breakfast Inns Come of Age*. The Cornell Quarterly, Hotel and Restaurant Administration. Volume 34, Number 2.

Le Compte, M.D. ve Goetz, J.P. (2002). *Problems of Reliability and Validity in Ethnographic Research*. Review of Educational Research Spring. Vol. 52, No. (1): 31-60.

Lodico, M.G., Spaulding, D.T. ve Voegtler, K.H. (2010). *Methods in Educational Research, From Theory to Practice*. John Wiley and Sons, Inc. Jossey-Bass A Wiley Imprint. San Francisco, USA.

Long, P.T., R. Perdue ve L. Allen (1990). Rural Resident Tourism Perceptions and Attitudes by Community Level of Tourism. *Journal of Travel Research*. 23 (9): 3–9.

Lynch, P. (1998). Female Microentrepreneurs in the Host Family Sector: Key Motivations and Socio-Economic Variables. *International Journal of Hospitality Management*. Volume 17, Issue (3): 319-342.

Lynch, P. (2003). *Relationships Between Hospitality, Space and Social Control in the Homestay Sector*. Unpublished Doctoral Dissertation. Queen Margaret University College, Edinburgh.

Lynch, P. A. (2005). The Commercial Home Enterprise and Host: A United Kingdom Perspective. *Hospitality Management*. Cilt: 24, Sayı: (4): 533-553.

Marjavaara, R. (2007). The Displacement Myth: Second Home Tourism in the Stockholm Archipelago, Tourism Geographies. *An International Journal of Tourism Space, Place and Environment*. 9 (3): 296-317.

Mfaa ve diğerleri (20017). Predicting Customer Recommendation Towards Homestay at West Pahang Region. *Advanced Science Letters*. Volume 23, Issue (4): 2978-2982.

Mooi, E. ve Sarstedt, M. (2011). *A Concise Guide to Market Research: The Process, Data and Methods Using IBM SPSS Statistics*. Springer-Verlag. Berlin, Heidelberg.

Neuman, W. L. (2012). *Toplumsal Araştırma Yöntemleri: Nicel ve Nitel Yaklaşımlar I-II*, Cilt. İstanbul: Yayın Odası.

Nye, S. J. (2005). *Yumuşak Güç: Dünya Siyasetinde Başarının Yolu*. Ankara, Elips Kitap.

Oğuztürk, T. (2016) *Kırsal Alanlardaki Peyzaj Değişim Dinamiklerinin Amasra Örneğinde İrdelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bartın: Bartın Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Okech, R. N. (2010). Socio-Cultural Impacts Of Tourism On World Heritage Sites: Communities' Perspective Of Lamu (Kenya) And Zanzibar Islands. *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 15 (3): 339-351.

Özaltın, T. ve Türker, A. (2014). Yerel Halkın Turizm Etkilerini Algılama Düzeyi Turizm Desteğini Nasıl Etkiler: Dalyan Destinasyonu Örneği. *Ecovoc: Electronic Journal of Vocational Colleges*. 4 (1): 81-98.

Özdemir, M. (2010). Nitel Veri Analizi: Sosyal Bilimlerde Yöntembilim Sorunsalı Üzerine Bir Çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1): 323-341.

Özdemir, Ü. (2006). Amasra'da Turizm ve Çevresel Etkileri. *Doğu Coğrafya Dergisi*. Cilt 11, Sayı 15.

Özdemir, M. A., Kervankıran, İ. (2011). Turizm Ve Turizmin Etkileri Konusunda Yerel Halkın Yaklaşımlarının Belirlenmesi: Afyonkarahisar Örneği. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (24): 1-25.

Özel, Ç.H. (2014). Turizmin Sosyo-Kültürel Boyutta Ortaya Çıkardığı Etkilerin İncelenmesi: Marmaris Örneği. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 42. Sayı.

Özgen, Ö. (1991). *Ev Pansiyonculuğunun Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Profili*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Park, K., Lee, J., Timothy, J. L. (2017). Residents' Attitudes Toward Future Tourism Development In Terms Of Community Well-Being And Attachment. *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 22 (2): 160-172.

Patton, M.Q. (2002). *Qualitative Research and Evaluation Methods*. Thousand Oaks, CA: Sage.

Pitkanen, K. ve Vepsäläinen, M. (2008). Foreseeing the Future of Second Home Tourism: The Case of Finnish Media and Policy Discourse. *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*. 8 (19): 1-24.

Radder, L. ve Wang, Y. (2006). Dimensions of Guest House Service: Managers' Perceptions and Business Travellers' Expectations. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, Vol. 18, Issue (7): 554-562.

Ranasinghe, R. (2015). Evaluation on Homestay Accommodation Supply in Sri Lanka. *Journal of Hospitality & Tourism*. 2015, Vol. 13, Issue (1): 58-68.

Reisinger, Y. (2009). *International Tourism, Cultures and Behaviour*. Elsevier, Linacre House. Jordan Hill. Oxford, UK.

Rodriguez, L. G. ve diğerleri (2011). From Farm to Rural Hostel: New Opportunities and Challenges Associated with Tourism Expansion in Daxi, a Village in Anji County, Zhejiang, China. *Sustainability*, (3): 306-321.

Salazar, N.B. ve Zhang, Y. (2013). Seasonal Lifestyle Tourism: The Case of Chinese Elites. *Annals of Tourism Research*. (43): 81-99.

Saunders, M., Lewis, P. ve Thornhill, A. (2009). *Research Methods for Business Students*. England: Pearson Education.

Sarı, Y. (2001). *Amasra İlçesi'nin Doğal ve Kültürel Peyzaj Değerlerinin Sürdürülebilir Turizm Bağlamında İrdelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Zonguldak: Karaelmas Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Sekaran, U. (2003). *Research Methods for Business: A Skill-Building Approach*. John Wiley & Sons. USA.

Selvi, M.S. ve Şahin, S. (2012). Yerel Yönetimler Perspektifinden Sürdürülebilir Turizm: Batı Karadeniz Bölgesi Örneği. *IJSES (Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi)*. 2 (2): 23-36.

Sertkaya, Ş. (2001). *Bartın İli Kıyı Bölgesinin Turizm ve Rekreasyon Potansiyelinin Saptanması ve Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Sezgin, O. M. (2001). *Genel Turizm ve Turizm Mevzuatı*. Ankara: Detay Yayıncılık.

Sharpley, R. (2006). *Travel and Tourism*. Londra: Sage Publications.

Sharma, J. Chrisman, J. and Chua, H. (1997). Strategic Management of the Family Business: Past, Research and Future Challenges. *Pramodita Family Business Review*. Vol. 10, No.1.

Simpson, T.N. (1998). *Bed and Breakfast American Style*, Berkshire Traveller Series. Harper a Row. Publishers, New York.

Sirakaya, E., Teye, V., Sönmez, S. (2001). Understanding Resident's Support For Tourism Development In The Cental Region Of Ghana. *Journal of Travel Research*, (41): 57-67.

Soare, I. and Zugravu, G. A. (2014). The SPA Tourism Perception in Romania. *Annals of "Dunarea de Jos" University of Galati Fascicle I. Economics and Applied Informatics*. 2013 (1): 80-89.

Somekh, B. ve Lewin, C. (2005). *Research Methods in the Social Sciences*. SAGE Publications London. Thousand Oaks, New Delhi.

Sweeney, M. ve Lynch, P. A. (2006). Explorations of the Host's Relationship with the Commercial Home. *Tourism and Hospitality Research*. Cilt 7, Sayı 100: 99-108.

Tekin, M. "Turizmde Algı Yönetimi ve Başarı". <http://mertcantekin.com.tr/turizmde-algi-yonetimi>, (18.05.2018).

Teye, V., Sirakaya, E., Sönmez, F., S. (2002). Residents' Attitudes Toward Tourism Development. *Annals of Tourism Research*, 29 (3): 668-688.

Toprak, L. (2015). Mardin'de Yerel Halkın Turizm Algısı. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 14 (54): 201-218.

Toskay, T. (1990). *Turizm, Turizm Olayına Genel Yaklaşım*. İstanbul: Der Yayınları.

Tucker, H. and Lynch, P.A. (2005). *Hosting Guests in Rural New Zealand: A Social Analysis of the Bed and Breakfast and Homestay Sector*, Dunedin. Department of Tourism, University of Otago.

Türker, G. Ö., Türker, A. (2014). Yerel Halkın Turizm Etkilerini Algılama Düzeyi Turizm Desteğini Nasıl Etkiler: Dalyan Destinasyonu Örneği. *Electronic Journal of Vocational Colleges*, 81-98.

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR). (2017). www.iskur.gov.tr. (20.12.2017).

Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB). (2016). *Ev Turizmi*, Ekim Sayısı, No: 375.

Türkoğlu, B. (2014). Amasra (Bartın) Revizyon İmar Planı Araştırma Raporu, İstanbul.

Uçar, N. (2010). *Turizmin Kırsal Alana Etkisi: Gökçeada Örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Uçar, N. (2010). Kırsal Alanı Kente Yaklaştıran Turizm. *I. Disiplinlerarası Turizm Araştırmaları Kongresi*. 766-777.

Uçar, N. (2012). Kırsal Alanda Turizmle Modernleşen Kadın. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*. 2 (2): 111-115.

Uğur, N. M. (1988). *İngiltere’de Turizm ve Turizm Eğitimi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ursic, S., Misetic, R. ve Misetic, A. (2016). How to Preserve Landscape Quality-Second Home Paradox. International Conference Green Urbanism, *Procedia Environmental Sciences*. 101-111.

Usal, A. ve Kuşluvan, Z. (2002). *Davranış Bilimleri, Sosyal Psikoloji*, Fakülteler Kitabevi, İzmir.

Ünlüönen, K., Tayfun, A., Kılıçlar, A. (2009). *Turizm Ekonomisi*. 2. Baskı, Nobel, Ankara.

Ünlüöner, K. ve Özçekici, Y.K. (2017). Yeni Gelişen Destinasyonlarda Turizm Algısı: Yozgat İli Üzerine Bir Alan Araştırması. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*. 5/4: 466-488.

Vellacott, A. ve Christmas, L. (1997). *Doing Bed and Breakfast*. David and Charles Newton Abbot. London North Pomfert.

Verim, E. (2015). Amasra'da Osmanlı Döneminde Kiliseden Çevrilmiş Bir Mabet: Fatih Camii. *Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi (OMAD)*. Cilt 2, Sayı 4: 58-74.

Wang, X. (2006). The Second Home Phenomenon in Haikou China. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Canada: University of Waterloo, Planning Department.

Wang, S. ve Hung, K. (2015). Customer Perceptions of Critical Success Factors for Guest Houses. *International Journal of Hospitality Management*. Volume 48, (7): 92-101.

Williams, J., Lawson, R. (2001). Community Issues And Resident Opinions Of Tourism. *Annals of Tourism Research*, 28 (2): 269-290.

Xiaoping, Z., Zhu, H. ve Deng, S. (2014). *Turizm Coğrafyaları: Uluslararası Turizm Alanı, Yeri ve Çevresi Dergisi* Cilt: 16 Sayı 5. ISSN: 1461-6688 Online ISSN: 1470-1340.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Kitapevi.

Yoon, Y., Gürsoy, D., Chen, J. S. (2001). Validating A Tourism Development Theory With Structural Equating Modeling. *Tourism Management*, (22): 363-372.

EKLER

EK 1: Amasra'da Belediye Belgeli Ev Pansiyonlarının Listesi

Sıra No	Pansiyon Adı, Adresi ve Telefonu
1	Ada Apart Pansiyon Kaleiçi Mah. Kemere Sk. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (505) 511 45 07
2	Arıcı Apart Pansiyon Boztepe Mah. Uçpalamar Sk. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (538) 695 00 91
3	Arzum Apart Pansiyon Kaleiçi Mah. Çekiciler Sk. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (541) 355 47 51 veya (545) 773 67 36
4	Ay Apart Pansiyon Fatih Mah. Akasya Sk. No: 13 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (542) 528 47 96
5	Aydınur Gülüm Apart Pansiyon Kum Mah. Tabya Sk. No: 10 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (531) 903 50 34 veya (543) 488 20 76
6	Aydoğan Apart Pansiyon Kum Mah. Amiral C. Eyiceoğlu Cad. No: 25 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (541) 961 79 51
7	Ayışığı Pansiyon Kum Mah. Celal Eyiceoğlu Cad. No: 29 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (378) 315 10 08 veya (532) 355 97 92
8	Balkaya Pansiyon Kum Mah. General Mithat Ceylan Cad. No:36 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (378) 315 14 34
9	Baran Apart Pansiyon Kaleşah Mah. Cide Yolu Caddesi, Tel. +90 (0542) 470 33 06 Amasra/Bartın Province, TURKEY
10	Bengisu Apart Pansiyon Fatih Mah. Büyütepe Sk. No: 7/2 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (541) 947 28 00

11	Beyaz Ev Apart Pansiyon Fatih Mah. Küçük tepe Sk. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (534) 608 74 60 veya (506) 598 16 29
12	Bilir Apart Pansiyon Kaleşah Mah. Çıkmaz Sk. No: 29 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (543) 393 98 15 veya (533) 252 41 15
13	Boztepe Apart Pansiyon Boztepe Mah. Uçpalamar Sk. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (505) 719 03 45
14	Bülbül Pansiyon Boztepe Mah. Uçpalamar Sk. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (530) 973 93 03
15	Çaça Apart Pansiyon Kaleiçi Mah. Çekiciler Sk. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (542) 235 61 56
16	Çağan Apart pansiyon Kum Mah. Çekiciler Sk. No: 36 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90
17	Çarşı Pansiyon Kum Mah. Çekiciler Sk. No: 23 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (378) 315 11 46
18	Demirok Apart Pansiyon Kum Mah. Kuyulu Sk. No: 10 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (542) 651 68 25
19	Denizer Pansiyon Küçük Liman Cad. No: 26. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (533) 656 51 88
20	Doğa Apart Pansiyon Boztepe Mah. Nöbethane Sk. No: 47 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (543) 976 80 67
21	Doğa Butik Pansiyon Kaleiçi Mah. Küçük liman Cad. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (541) 774 83 74
22	Ela Apart Pansiyon Kum Mah. Dereyanı Sk. No: 85 Amasra/Bartın Province, TURKEY

	Tel: +90 (538) 563 21 73
23	Emin Pansiyon Kum Mah. Çekiciler Cad. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (378) 315 16 76 veya (378) 315 14 19
24	Eser Pansiyon Kum Mah. Amiral C. Eyiceoğlu Cad. No: 67/2 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (535) 485 31 75
25	Fatih Pansiyon Kum Mah. Cumhuriyet Cad. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (505) 700 14 66
26	Gökçe Teras Apart Pansiyon Kum Mah. Mustafa Cengiz Cad. No: 8/4 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (541) 308 60 05
27	Gülfidan Apart Pansiyon Kum Mah. Kum tabya Sk. No: 21 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (378) 315 20 99
28	Hakbilir Pansiyon Kum Mah. Hamam Sk. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (378) 315 33 52
29	Hasanbey Konağı Butik Pansiyon Kaleiçi Mah. Camiönü Sk. No: 13 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (536) 328 57 38 veya (541) 641 39 16
30	Huzur Pansiyon Kum Mah. Turgut Işık Cad. No: 8 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (378) 315 10 82
31	İkizler Apart Pansiyon Boztepe Mah. Uçpalamar Sk. No: 18/1 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (541) 848 47 61
32	Kaptan Teras Apart Pansiyon Kaleiçi Mah. Kuledibi Sk. No: 7 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (544) 898 38 87
33	Karadeniz Pansiyon Kum Mah. Barış Sok. No:5 Amasra/Bartın Province, TURKEY

	Tel: +90 (378) 315 13 43
34	Kerem Apart Pansiyon Kum Mah. Suphi Kalafatoğlu Sk. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (505) 206 03 96
35	Kibar Apart pansiyon Kum Mah. Dizinler Sk. No: 18 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (536) 432 42 36
36	Kumsal Apart Pansiyon Kum Mah. Turgut ışık Cad. No: 74 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (505) 511 45 07
37	Kural Pansiyon Kum Mah. Çekiciler Cad. No: 26 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (378) 315 13 56
38	Kuşkayası Pansiyon Kum Mah. Müze Karşısı No: 4 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (378) 315 25 76
39	Kuşna Pansiyon Kaleiçi Mah. Kurşun Sk. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (378) 315 10 33
40	Kübra Apart Pansiyon Kum Mah. Menekşe Cad. No: 12/3 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (546) 774 71 74
41	Lotis Apart Pansiyon Kaleiçi Mah. Çekiciler Sk. Amasra/Bartın Province, TURKEY +90 (537) 223 85 93
42	Lütfiye Pansiyon Boztepe Mah. Küçükliman Cad. No: 11 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (378) 315 12 83
43	Marina Pansiyon Kaleiçi Mah. General M. Ceylan Cad. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (546) 720 67 67
44	Marin Denizer Pansiyon Kaleiçi Mah. Küçükliman Cad. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (378) 315 16 88
45	Maviçiçek Apart Pansiyon

	Kum Mah. S. Kalafatoğlu Sk. No: 12 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (541) 210 91 52
46	Melek Apart Pansiyon Kum Mah. Bedesten Sk. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (546) 918 59 93
47	Paphlagonia Ece Pansiyon Kaleiçi Mah. Camiönü Sk. No: 5 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (554) 919 42 92
48	Pınar Apart Pansiyon Kum Mah. Tahir Hoca Cad. No: 1 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (536) 505 08 71
49	Plaj Apart Pansiyon Kum Mah. Turgut Işık Cad. Amasra/Bartın Province, TURKEY +90 (505) 511 45 07
50	Seçil Apart Pansiyon Kum Mah. Tabya Sk. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (378) 315 33 44
51	Serdar Apart Pansiyon Kum Mah. Küçük liman Cad. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (506) 996 77 98
52	Sesamos Pansiyon Kum Mah. Tahir Hoca Cad. No: 3 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (378) 315 10 54
53	Soydan Apart Pansiyon Kum Mah. Eyiceoğlu Cad. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (532) 204 59 80
54	Sönmez Apart Pansiyon Boztepe Mah. Uçpalamar Sk. No: 22/2 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (541) 825 75 41
55	Sude Apart Pansiyon Boztepe Mah. Nöbethane Sk. No: 77 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (505) 236 35 65
56	Tourist Pansiyon Kaleiçi Mah. Topyanı Sk. No: 8 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (544) 736 29 04

57	Töngel Pansiyon Kum Mah. Okullar Sk. No: 30/2 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (542) 251 39 96
58	Turanlar Apart Pansiyon Kum Mah. Turgut Işık Cad. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (533) 413 09 50
59	Türkili Apart Pansiyon Kum Mah. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (378) 315 17 67
60	Uğur Böceği Apart Pansiyon Kum Mah. Çekiciler Sk. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (535) 262 24 74
61	Villa Amasra Pansiyon Kaleşah Mah. İ. İnönü Cad. No: 20 Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (378) 315 13 35
62	Yağmur Apart Pansiyon Kaleiçi Mah. Kemere Sk. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (378) 315 16 03
63	Zühre Apart Pansiyon Boztepe Mah. Uçpalamar Sk. Amasra/Bartın Province, TURKEY Tel: +90 (536) 302 32 43

EK 2: Amasra’da Mülakat Yapılan Ev Pansiyonlarının Listesi

Sıra No	Pansiyonun İsmi
1	Ada Apart Pansiyon
2	Aydınur Gülüm Apart Pansiyon
3	Beyaz Ev Apart Pansiyon
4	Çaça Pansiyon
5	Denizer Pansiyon
6	Emin Pansiyon
7	Gülfidan Apart Pansiyon
8	Huzur Pansiyon
9	Kural Pansiyon
10	Lotis Pansiyon
11	Marin Denizer Pansiyon
12	Seçil Pansiyon
13	Sude Apart Pansiyon
14	Türkili Apart Pansiyon
15	Zühre Apart Pansiyon
16	Arzum Pansiyon
17	Balkaya Pansiyon
18	Bülbül Pansiyon
19	Demirok Apart Pansiyon
20	Doğa Butik Pansiyon
21	Gökçe Teras Apart Pansiyon

22	Huzur Pansiyon
23	Arıcı Apart Pansiyon
24	Ayışığı Pansiyon
25	Boztepe Apart Pansiyon
26	Çarşı Butik Pansiyon
27	Doğa Apart Pansiyon
28	Fatih Pansiyon
29	Hakbilir Pansiyon
30	Karadeniz Pansiyon
31	Kuşkayası Pansiyon
32	Lütfiye Pansiyon
33	Melek Apart Pansiyon
34	Serdar Apart Pansiyon
35	Turist Pansiyon
36	Uğurböceği Pansiyon
37	Hasanbey Konağı Pansiyon
38	Kerem Apart Pansiyon
39	Kuşna Pansiyon
40	Marina Pansiyon
41	Plaj Apart Pansiyon
42	Soydan Apart Pansiyon
43	Turanlar Apart Pansiyon

EK 3: Ev Pansiyonlarına İlişkin Bilgiler

Pansiyonun Kodu ve Oda Sayısı	Sahibinin Cinsiyeti ve Yaşı	Öğrenim ve Medeni Durumu	Yıllık Gelir Durumu (TL)	Açık Kaldığı Süre	Çalışma Süresi ve Mülkiyeti	Ort. Oda Ücreti (TL)	Pansiyon Ailenin	Çalışanlar	Devlet/ Kredi Desteği	Pansiyonculuk Kursuna Katılma
EP1-4	Erkek-25	L.üstü-Bekâr	20.000	Yıllık	3 yıldan az-Kendinin	100-150	Ek Gelir	Aile Üyesi	✓	✓
EP2-3	Erkek-45	İlkokul-Evli	10.000	Yıllık	3 yıldan az-Kendinin	150-200	Ek Gelir	Aile Üyesi	-	-
EP3-3	Erkek-25	Lise-Evli	7.500	Sezonluk	3-5 yıl arası-Diğer	50-100	Ek Gelir	Aile Üyesi	-	-
EP4-3	Erkek-55	İlkokul-Evli	15.000	Yıllık	3 yıldan az-Kendinin	50-100	Ek Gelir	Aile Üyesi	-	-
EP5-7	Erkek-35	Lise-Evli	90.000	Yıllık	3-5 yıl arası-Kendinin	100-150	Ana Gelir	Dışarı dan	-	-
EP6-5	Erkek-45	Ortaokul-Evli	10.000	Yıllık	16-20 yıl arası-Kendinin	50-100	Ek Gelir	Aile Üyesi	-	-
EP7-2	Kadın-40	Ortaokul-Evli	7.500	Sezonluk	3-5 yıl arası-Kendine ait	150-200	Ek Gelir	Aile Üyesi	-	✓
EP8-4	Kadın-60	İlkokul-Bekâr	8.000	Sezonluk	3-5 yıl arası-Kendinin	100-150	Ek Gelir	Aile Üyesi	-	✓
EP9-6	Kadın-35	Lise-Bekâr	10.000	Yıllık	20 yıldan fazla-Kendinin	50-100	Ek Gelir	Aile Üyesi	-	✓
EP10-4	Kadın-60	İlkokul-Evli	15.000	Sezonluk	3-5 yıl arası-Kendini	50-100	Ana Gelir	Aile Üyesi	-	-
EP11-7	Erkek-45	Lise-Evli	90.000	Yıllık	6-10 yıl arası-Kendinin	100-150	Ek Gelir	Dışarı dan	-	-
EP12-2	Kadın-55	İlkokul-Evli	7.500	Sezonluk	3-5 yıl arası-Kendinin	100-150	Ek Gelir	Aile Üyesi	-	✓
EP13-4	Erkek-35	Ön lisans-Bekâr	30.000	Yıllık	6-10 yıl arası-Kendinin	100-150	Ek Gelir	Aile Üyesi	-	✓

EP14-4	Erkek-35	Ön lisans-Bekâr	35.000	Yıllık	3 yıldan az-Kendinin	150-200	Ek Gelir	Dışarıdan	-	✓
EP15-3	Erkek-45	Lise-Evli	7.500	Sezonluk	3 yıldan az-Kendinin	100-150	Ek Gelir	Aile Üyesi	✓	-
EP16-8	Erkek-55	Lisans-Bekâr	90.000	Yıllık	10-15 yıl arası-Kendinin	150-200	Ek Gelir	Dışarıdan	✓	✓
EP17-4	Erkek-45	Lise-Bekâr	60.000	Yıllık	3-5 yıl arası-Kendinin	150-200	Ana Gelir	Aile Üyesi	-	✓
EP18-2	Kadın-55	Lise-Bekâr	15.000	Sezonluk	3-5 yıl arası-Kendinin	50-100	Ek Gelir	Aile Üyesi	-	-
EP19-3	Kadın-45	İlkokul-Bekâr	7.500	Sezonluk	3 yıldan az-Diğer	50-100	Ek Gelir	Aile Üyesi	-	✓
EP20-10	Erkek-35	Ortaokul-Evli	45.000	Yıllık	3-5 yıl arası-Diğer	50-100	Ana Gelir	Aile Üyesi	-	-
EP21-5	Kadın-45	İlkokul-Evli	10.000	Yıllık	3-5 yıl arası-Kendinin	50-100	Ek Gelir	Aile Üyesi	✓	-
EP22-5	Kadın-35	Lisans-Evli	7.500	Sezonluk	20 yıldan fazla-Kendinin	50-100	Ek Gelir	Aile Üyesi	-	-
EP23-7	Erkek-35	Lise-Bekâr	65.000	Yıllık	6-10 yıl arası-Kendinin	50-100	Ek Gelir	Aile Üyesi	✓	-
EP24-3	Kadın-35	Ortaokul-Evli	10.000	Yıllık	3 yıldan az-Diğer	150-200	Ek Gelir	Aile Üyesi	-	-
EP25-3	Erkek-45	Lise-Evli	10.000	Yıllık	16-20 yıl arası-Kendinin	150-200	Ek Gelir	Aile Üyesi	✓	✓
EP26-7	Erkek-45	Lise-Evli	85.000	Yıllık	6-10 yıl arası-Diğer	50-100	Ek Gelir	Dışarıdan	-	-
EP27-8	Erkek-55	Ortaokul-Evli	60.000	Yıllık	10-15 yıl arası-Kendinin	50-100	Ana Gelir	Aile Üyesi	✓	-
EP28-7	Kadın-35	Ortaokul-Evli	60.000	Yıllık	3 yıldan az-Kendinin	100-150	Ek Gelir	Aile Üyesi	-	-
EP29-4	Kadın-60	İlkokul-Bekâr	15.000	Yıllık	20 yıldan fazla-Kendinin	50-100	Ana Gelir	Aile Üyesi	-	-
EP30-4	Erkek-60	Ortaokul-Evli	60.000	Yıllık	20 yıldan fazla-Kendinin	100-150	Ek Gelir	Aile Üyesi	-	✓
EP31-4	Erkek-55	Ortaokul-Evli	6.000	Yıllık	6-10 yıl arası-Kendinin	50-100	Ana Gelir	Aile Üyesi	✓	✓

EP32-2	Kadın-55	Lise-Evli	4.500	Sezonluk	3-5 yıl arası-Kendinin	50-100	Ek Gelir	Aile Üyesi	-	-
EP33-2	Kadın-35	Lise-Bekâr	7.500	Sezonluk	3-5 yıl arası-Kendinin	100-150	Ek Gelir	Aile Üyesi	-	✓
EP34-4	Kadın-60	Lise-Evli	40.000	Yıllık	11-15 yıl arası-Kendinin	100-150	Ana Gelir	Aile Üyesi	-	✓
EP35-3	Erkek-45	Ortaokul-Evli	12.000	Sezonluk	3 yıldan az-Kendinin	50-100	Ek Gelir	Aile Üyesi	-	-
EP36-3	Erkek-35	Lisans-Evli	15.000	Sezonluk	11-15 yıl arası-Kendinin	50-100	Ek Gelir	Aile Üyesi	-	-
EP37-2	Kadın-45	Lise-Bekâr	6.000	Yıllık	6-10 yıl arası-Kendinin	50-100	Ek Gelir	Aile Üyesi	-	✓
EP38-8	Erkek-45	Lisans-Evli	60.000	Yıllık	3-5 yıl arası-Kendinin	150-200	Ek Gelir	Dışarı dan	-	✓
EP39-4	Erkek-45	Ortaokul-Evli	7.500	Sezonluk	3 yıldan az-Kendinin	150-200	Ek Gelir	Dışarı dan	-	✓
EP40-6	Erkek-45	Ortaokul-Evli	7.500	Sezonluk	3-5 yıl arası-Kendinin	100-150	Ek Gelir	Dışarı dan	-	✓
EP41-2	Kadın-35	Lise-Bekâr	15.000	Yıllık	3 yıldan az-Diğer	50-100	Ana Gelir	Aile Üyesi	-	-
EP42-2	Erkek-60	İlkokul-Evli	15.000	Yıllık	16-20 yıl arası-Diğer	100-150	Ana Gelir	Aile Üyesi	-	✓
EP43-6	Kadın-55	Lise-Evli	10.000	Yıllık	20 yıldan fazla-Kendinin	50-100	Ek Gelir	Aile Üyesi	-	✓

EK 4: Amasra’da Ev Pansiyonları Anket Formu

Pansiyonun İsmi:
Pansiyonun Oda Sayısı: () 1 () 2 () 3 () 4 () 5 () 6 () 7 () 8
Pansiyoncunun Cinsiyeti: () Kadın () Erkek
Pansiyoncunun Yaşı: () 20-30 () 31-40 () 41-50 () 51-60
Pansiyoncunun Öğrenim Durumu: () İlkokul () Ortaokul () Lise () Ön lisans () Lisans () Lisansüstü
Pansiyoncunun Medeni Durumu: () Evli () Bekâr
Pansiyonun Yıllık Gelir Durumu: () 1000 () 1001-2000 () 2001-3000 () 3001-4000 () 4001-5000 () 5001-10 000 () 10 000 ve üzeri
Pansiyonun Çalışma Süresi: () 3 yıldan az () 4-5 yıl () 6-10 yıl () 11-15 yıl () 16-20 yıl () 20 yıldan fazla
Pansiyonun Mülkiyet Durumu: () Kendisine Ait () Diğer
Pansiyonun Açık Kaldığı Süre: () Yıllık () Sezonluk-Yaz Sezonu
Pansiyonun Ortalama Oda Ücreti: () 50 TL () 60-100 TL () 110-150 TL () 160-200 TL () 200 TL ve üstü
Pansiyon Ailenin: () Ek Gelir Kaynağı () Ana Gelir Kaynağı
Pansiyonda Çalışanlar: () Aile Üyesi () Dışardan
Pansiyonun Devlet/Kredi Desteği: () Var () Yok
Pansiyonculuk Kursuna Katılma Durumu: () Evet () Hayır

EK 5: Amasra’da Ev Pansiyonları Yarı Yapılandırılmış Mülakat Formu

Soru 1. Amasra’da sürdürülen **ev pansiyonculuğu modeli** hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz.

Soru 2. Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinin benzer yörelerdeki hizmetlere göre **ayırıcı özellikleri** hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz.

Soru 3. Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinde **yiyecek-içecek hizmeti** hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz.

Soru 4. Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinde **konaklama hizmeti** hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz.

Soru 5. Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinde **konuklarla iletişim** hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz.

Soru 6. Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinde **teknolojik olanaklar** kullanılması hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz.

Soru 7. Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerini olumlu yâda olumsuz etkileyen **ulusal düzenlemeler** hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz.

Soru 8. Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinin **yerel paydaşları** ev pansiyonculuğunun gelişiminde yeterince etkin olup olmadıkları hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz.

Soru 9. Amasra’da sürdürülen ev pansiyonculuğu hizmetlerinin **bölgesel, ulusal ve uluslararası tanıtımı** etkin biçimde yapılıp yapılmadığı hakkındaki düşüncelerinizi belirtiniz.

Soru 10. Amasra’da sürdürülen **ev pansiyonculuğu hizmetlerinin kalitesinin** artırılmasına yönelik önerilerinizi belirtiniz.

Konuyla ilgili eklemek istediğiniz başkaca bilgi ve düşünceleriniz varsa lütfen belirtiniz...